

SUNCE KONCERN d.d. GRUPA

Godišnji izvještaj za 2018. godinu

Ovaj izvještaj je odobren i objavljen dana 25.04.2019. godine

BOL · SUPETAR · BRELA · TUČEPI · STARIGRAD PAKLENICA

bluesun⁺
HOTELS & RESORTS

Ukratko o Sunce koncern d.d. Grupi

- ▶ Osnovana 2004., danas jedna od najvećih turističkih grupa u Hrvatskoj
- ▶ U većinski obiteljskom vlasništvu s institucionalnim investitorima kao značajnim manjinskim dioničarima
- ▶ Matično društvo Grupe (Sunce koncern d.d.) zajedno sa 3 ovisna društva (Hoteli Brela d.d., Hoteli Tučepi d.d. & Hoteli Zlatni rat d.d.) uvršteno na ZSE

- ▶ **11 vlastitih hotela, 1 kamp, 1 hotel pod upravljanjem i JV društvo sa TUI AG**

- ▶ **Najbolje lokacije** na srednjem Jadranu

- ▶ Duga tradicija turizma na destinacijama Grupe

- ▶ **Vlastiti aerodrom** na otoku Braču

- ▶ Prvi hotelski lanac u Hrvatskoj koji je pokrenuo **internu akademiju** za edukaciju zaposlenika i stipendista

- ▶ “**Bluesun**” cijenjeno ime na tržištu rada

- ▶ Prvi hotel za **zaposlenike** u Hrvatskoj

>150.000 gostiju godišnje

> 1.500 zaposlenika

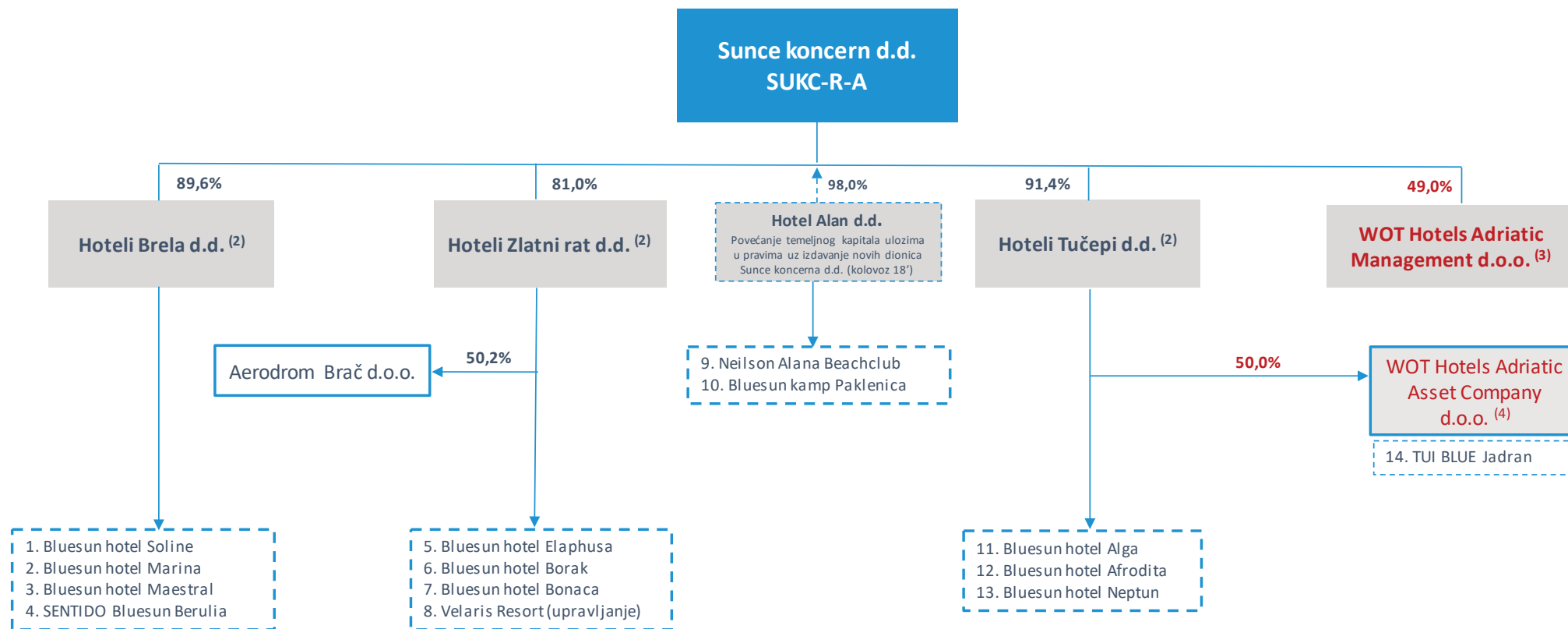

~ 3.000 soba

400 polaznika **BLUESUN** **AKADEMIJE** godišnje

Organizacijska struktura Sunce koncern d.d. Grupe ⁽¹⁾

(1) Podaci na dan 31.12.2018. godine; Sunce koncern d.d. kao Grupu čine i dodatna društva, međutim njihov rezultat ne utječe materijalno na poslovanje Grupe.

(2) Uz Sunce koncern d.d., društva koja su također uvrštena na uređeno tržište Zagrebačke burze.

(3) Management društvo osnovano sa TUI AG, gdje TUI AG drži 51% udjela.

(4) Društvo zajedničkog pothvata (eng. Joint-venture) sa TUI AG. Ime tvrtke do rujna 2018. godine Punta Zlatarac Tučepi d.o.o.

Sadržaj

Uvod	5
Pregled ključnih informacija o Grupi	6
Značajni poslovni događaji 2018.	10
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.	12
Rezultati Grupe – izvještaj posloводства	13
Investicije 2018.....	20
Rizici u poslovanju.....	21
Korporativno upravljanje	23
Konsolidirani financijski izvještaji za 2018. godinu	32

Uvod

Općenito

Sukladno čl. 462 hrvatskog Zakona o tržištu kapitala, u ovom Godišnjem izvještaju ("Izvještaj") predstavljeni su rezultati poslovanja, financijski položaj i novčani tokovi društva Sunce koncern d.d. i njegovih ovisnih društava (koje se u ovom Izvještaju skupno naziva "mi", "Sunce", "Grupa" ili "Društvo") za poslovnu godinu koja je završila s 31. prosincem 2018. ("Izvještajno razdoblje" ili "Izvještajni datum").

Ovisno o kontekstu i mogućem regulatornom zahtjevu, prethodno navedeni termini (mi", "Sunce" ili "Društvo") se mogu odnositi i na Sunce koncern d.d. kao matično društvo Grupe.

Između ostaloga, Izvještaj sadrži (i) Revidirane konsolidirane financijske izvještaje, (ii) Izvještaj posloводства, (iii) Izjavu o odgovornostima uprave za sastav Izvještaja, te (iv) Izvješće nezavisnog revizora. Dodatno, sukladno hrvatskom Zakonu o računovodstvu, Izvještaj sadrži Potvrdu uprave o odgovornosti za Konsolidirane financijske izvještaje kao i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

Radi lakšeg čitanja ovog izvještaja, kroz isti se na naše revidirane konsolidirane financijske izvještaje referiramo i kao na naše "Financijske izvještaje".

Ovaj Izvještaj je odobren i objavljen dana 25. travnja 2019., a Društvo i Grupa priopćili su značajne događaje koji su se dogodili nakon Izvještajnog datuma.

Upozorenje o izjavama o budućnosti

U Izvještaju posloводства i na drugim mjestima u ovom Izvještaju dali smo izjave o budućnosti koje se temelje na uvjerenjima i pretpostavkama naše uprave te na informacijama koje su nam trenutno dostupne. Izjave o budućnosti uključuju informacije o našim mogućim ili pretpostavljenim budućim poslovnim rezultatima, a prethode im, slijede ih ili uključuju riječi "vjeruje", "očekuje", "predviđa", "namjerava", "planira", "procjenjuje" ili slični izrazi.

Izjave o budućnosti koje se nalaze u ovom Izvještaju vrijede na dan ovog Izvještaja. Ne preuzimamo obvezu ažurirati ili revidirati bilo koju od izjava o budućnosti, bilo zbog novih informacija, daljnjeg razvoja događaja ili drugog. Veći broj rizika i neizvjesnosti može

rezultirati time da se stvarni rezultati značajno razlikuju od onih koje navodimo u našim izjavama o budućnosti, uključujući dolje opisane rizike i neizvjesnosti i ostale faktore koje povremeno opisujemo u našim periodičnim podnescima Zagrebačkoj burzi ("ZSE").

Pregled ključnih informacija o Grupi

Sljedeći pregled predstavlja kratku analizu ključnih činjenica o Grupi i treba biti tumačen zajedno s našim Financijskim izvještajima i povezanim bilješkama.

Opis Grupe

Sunce je matično društvo Grupe, osnovano 2004. godine, koju čini veći broj ovisnih društava (Hoteli Brela d.d., Hoteli Tučepi d.d., Hoteli Zlatni rat d.d. i Hotel Alan d.d.), kroz koje Sunce drži, posluje i razvija hotele i resorte na iznimnim turističkim destinacijama u Hrvatskoj.

Sunce također ima 50% udjela u društvu zajedničkog pothvata (eng. Joint Venture) s globalnom turističkom grupom TUI AG. JV društvo u vlasništvu ima luksuzni hotel TUI Blue Jadran u Tučepima i zemljište za projekt u razvoju na otoku Braču. Uz to, Sunce ima i 49% udjela u upravljačkom društvu (eng. Management Company) s istim partnerom. Upravljačko društvo odgovorno je za upravljanje poslovanjem svih postojećih i mogućih budućih hotela u JV društvu.

Društva koja su osnovana s TUI AG se ne konsolidiraju u Financijskim izvještajima Grupe.

Bluesun Hotels & Resorts

Bluesun Hotels & Resorts je ime pod kojim Sunce koncern upravlja većinom članica svoje Grupe. Pravo korištenja predmetnog imena preneseno je temeljem ugovora o poslovnoj suradnji i na pojedina društva izvan Grupe.

Promjene u organizacijskoj strukturi Grupe

Društvo je u trećem kvartalu 2018. godine povećalo temeljni kapital unosom 97,96% dionica Hotel Alan d.d. i izdanjem novih dionica Društva. Društvo će radi povećanja efikasnosti i smanjenja operativnih troškova nastaviti vršiti procjenu daljnjih koraka kako bi se pojednostavila njegova struktura i odnos s Ovisnim društvima.

Društvo je u istom kvartalu osnovalo Upravljačko društvo s TUI AG, dok je prethodno osnovano Društvo zajedničkog pothvata 19. rujna 2018. promijenilo svoju tvrtku i komercijalno ime iz Punta Zlatarac Tučepi d.o.o. u WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.

Dionice Društva

Na Izvještajni datum, temeljni kapital Društva čini 5.393.850 redovnih Dionica na ime u nominalnom iznosu 100 kuna svaka, od kojih su sve u cijelosti otplaćene. Dionice su izdane u dematerijaliziranom obliku i deponirane kod hrvatskog Središnjeg klirinškog i depozitarnog društva d.d. (SKDD) kao redovne dionice na ime pod oznakom SUKC-R-A i ISIN HRSUKCRA0001.

Dionice su uvrštene u trgovanje na Službenom tržištu Zagrebačke burze te sve daju jednaka glasačka prava.

Osim redovnih dionica, Društvo nije izdalo nijedne druge vlasničke ili dužničke vrijednosne papire.

Ne postoje opcije, call opcije ni instrumenti koji su zamjenjivi za dionice niti drugi sporazumi koji se odnose na postojeće dionice Društva ili izdanje dodatnih dionica u bilo kojoj članici Grupe.

Društvo ne drži vlastite Dionice.

Osnovni podaci o dionici Društva		
1	Rod dionice	Redovna dionica
2	Oznaka dionice kod SKDD-a	SUKC-R-A
3	Oznaka dionice kod Zagrebačke burze (ZSE)	SUKC
4	ISIN	HRSUKCRA0001
5	Temeljni kapital	HRK 539.385.000,00
6	Ukupan broj izdanih dionica	5.393.850
7	Datum uvrštenja na uređeno tržište	08.06.2017. (4.443.062 dionice)
8	Tržišni segment	Službeno tržište (od 27.12.2018.)
9	Raspon kretanja cijene dionice tijekom 2018. ⁽¹⁾	HRK 190,00 – HRK 225,00
10	Ukupni promet dionicama na ZSE tijekom 2018. ⁽¹⁾	HRK 1.631.465,0

Izvor: ZSE, Središnje klirinško depozitarno društvo (SKDD)

(1) Uključujući redovni i OTC promet

Politika isplate dividende

Društvo tijekom poslovne godine 2018. nije isplaćivalo dividendu. Društvo je u svojim javno objavljenim financijskim smjernicama definiralo politiku dividende na temelju pokazatelja Odnosa isplate dividendi (eng. Dividend payout ratio) u rasponu između 30% i 70% za naredno trogodišnje razdoblje. Društvo će razmotriti navedenu politiku u svjetlu mogućnosti rasta koje su na raspolaganju članicama Grupe, te istu može revidirati s vremena na vrijeme.

Struktura dioničara Društva

Od samog osnutka Društva 2004. godine, obitelj Andabak, odnosno g. Jako Andabak, zajedno

sa povezanim osobama, ima vladajući položaj u Društvu. G. Jako Andabak u dioničaru LUCIDUS d.d. neposredno drži većinu udjela u temeljnom kapitalu i glasačkim pravima. Dodatno, g. Jako Andabak zajedno sa povezanim osobama je osnivač društva SUNCE ULAGANJA d.o.o.

Uvrštenjem na uređeno tržište Zagrebačke burze u lipnju 2017. godine te povećanjem kapitala ulozima u novcu u rujnu 2017. godine, institucionalni investitori postaju značajni manjinski dioničari Društva.

Prvih deset dioničara Društva na dan 31.12.2018.

Dioničar	Broj dionica	Vlasništvo (%)
1 Sunce Ulaganja d.o.o.	3.004.672	55,71
2 Lucidus d.d.	1.143.239	21,20
3 Erste Plavi OMF kategorije B	892.898	16,55
4 Raiffesien OMF kategorije B	156.134	2,89
5 PBZ CO OMF – kategorija B	70.460	1,31
6 Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond	67.470	1,25
7 Erste Plavi Expert – dobrovoljni mirovinski fond	25.753	0,48
8 Raiffeisen OMF kategorije A	8.895	0,16
9 Erste Plavi OMF kategorije A	8.162	0,15
10 PBZ CO OMF – kategorija A	5.695	0,11

Izvor: Središnje klirinško depozitarno društvo (SKDD)

Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate

Zajednički pothvati

Grupa ima 50% udjela u zajedničkom pothvatu (eng. Joint Venture) WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o. s globalnom turističkom kompanijom TUI AG. Zajednički pothvat jest vrsta zajedničkog posla u kojem stranke koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu zajedničkog pothvata. Zajednička kontrola jest ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom koja postoji samo kad je za odlučivanje o mjerodavnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost stranaka koje dijele kontrolu.

Pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt nad kojim Grupa i Društvo imaju značajan utjecaj. Značajan utjecaj označava moć sudjelovanja u odlučivanju o financijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali ne predstavlja kontrolu niti zajedničku kontrolu nad tim politikama. Na Izvještajni datum, Pridružena društva Grupa su Praona d.o.o. i WOT Hotels Adriatic Management d.o.o.

Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate Grupe iskazuju se metodom udjela te nisu predmet konsolidacije.

Preuzimanja, raspolaganja i prestalo poslovanje

Preuzimanja

Hotel Alan d.d. je u trećem kvartalu 2018. godine postao član Grupe putem povećanja temeljnog kapitala Društva unosom prava.

Raspolaganja

U Izvještajnom razdoblju nije bilo raspolaganja imovinom ili društvima.

Financijski derivati

Društvo na datum Financijskih izvještaja nije izloženo financijskim derivatima. No, ovisno o našoj strategiji i tržišnim uvjetima, postoji mogućnost sklapanja terminskih ugovora radi upravljanja valutnim rizikom na razini Grupe ili zaštite od rizika određenih predviđenih transakcija. Također postoji mogućnost sklapanja ugovor o kamatnom swapu (eng. interest rate swap agreements) radi upravljanja utjecajem kamatnih stopa na poslovne rezultate, novčane tokove i tržišnu vrijednost našeg duga.

Preuzete i potencijalne obveze

Ugovori o zakupu

Društvo drži jedan od svojih hotela u zakupu (Velaris Resort via Hoteli Zlatni rat d.d.). To je dugotrajni aranžman po kojemu Grupa za određeno vremensko razdoblje uzima u zakup hotel, ugrađene uređaje, namještaj i opremu od vlasnika objekta koji je treća strana za fiksni mjesečni iznos zakupnine.

S učinkom od 1. siječnja 2019. na snazi je novi računovodstveni standard (MSFI 16) koji zahtijeva vjerodostojniji prikaz imovine i obveza društva, kao i veću transparentnost o financijskoj zaduženosti društva (standard nije obavezan za izvještajno razdoblje s 31. prosincem 2018.). Prema novom standardu zakupnici moraju skoro sve zakupe (osim kratkoročnih zakupa i zakupa imovine male vrijednosti) iskazati u bilanci što će odražavati njihovo pravo na korištenje određene imovine u određenom razdoblju, kao i vezanu obvezu za plaćanja. Najznačajniji utjecaj MSFI 16 na bilancu bit će u povećanju zakupljene imovine i obveza iz zakupnih odnosa. Što se tiče utjecaja na račun dobiti i gubitka društva, MSFI 16 bi trebao rezultirati većom operativnom dobiti prije kamata i poreza u usporedbi s iznosima koji su iskazani primjenom prijašnjeg MRS 17 standarda, iz razloga što društvo primjenom MSFI 16 iskazuje implicitnu kamatu u zakupninama za zakupe koji su se ranije vodili vanbilančno kao financijski trošak. Za razliku od toga, primjenom MRS 17, ukupni rashod koji se odnosio na zakupe koji su se vodili vanbilančno bio je iskazan kao dio operativnih rashoda.

U 2018. godini Grupa je izvršila preliminarnu procjenu potencijalnih učinaka primjene MSFI 16 na svoje financijske izvještaje koja je dostupna u odgovarajućim bilješkama kasnije u Izvještaju.

Jamstva

Dan je određen broj jamstava za društva koja nisu članice Grupe. Ta društva su osobe povezane s većinskim dioničarom Društva sukladno primjenjivim propisima. Naše obveze po tim jamstvima u budućim razdobljima ovise o razini poslovne uspješnosti povezanih društava tijekom preostalog roka jamstava. Preostali iznos po jamstvima na dan ovog Izvještaja naveden je u pripadajućim Bilješkama Konsolidiranim financijskim izvještajima.

Potraživanja i tužbe

Podnijeli smo određene zahtjeve i pokrenuli određene tužbe koje proizlaze iz redovnog poslovanja. Iako se konačan rezultat tih podnesenih zahtjeva i parnica

ne može sa sigurnošću predvidjeti, očekujemo da konačno razrješenje svih tekućih ili prijetećih zahtjeva i parnica na datum ovog izvještaja neće imati značajan negativan učinak na naš konsolidirani financijski položaj, rezultate poslovanja i novčane tokove.

Značajni događaji nakon Izvještajnog razdoblja

Namjera pripajanja ovisnih društava

Radi optimizacije organizacijske strukture poslovanja, nadzorni odbori Sunce koncerna d.d. kao vladajućeg društva prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima, te (i) Hotela Brela d.d., (ii) Hotela Tučepi d.d., (iii) Hotela Zlatni rat d.d. i (iv) Hotela Alan d.d. kao ovisnih društva su **13.03.2019.** godine odobrili pripreme radnje s ciljem pripajanja ovisnih društava u Sunce koncern d.d. kao društva preuzimatelja.

Nadzorni odbori svih povezanih društava su sukladno čl. 515. Zakona o trgovačkim društvima, zajednički predložili Deloitte d.o.o., Radnička cesta 80, Zagreb kao revizora pripajanja. Revizor pripajanja izdat će pisano mišljenje o svojem nalazu. Na kraju izvještaja nalazit će se izjava o primjerenosti omjera predložene zamjene dionica. Konačnu odluku o odobrenju predloženih pripajanja donijet će glavne skupštine društava sudionika pripajanja. Uprave navedenih društava sazvat će glavne skupštine po primitku izvještaja revizora pripajanja. Sukladno mjerodavnim propisima pripajanje će se smatrati dovršenim tek po odobrenju glavnih skupština društava sudionika pripajanja i po upisu istog u sudski registar društva preuzimatelja, a koja provedba se očekuje do kraja 2019. godine.

Značajni poslovni događaji 2018.

Hotel Alan d.d. postao član Grupe

U svrhu pojednostavljenja i optimizacije organizacijske strukture, dana **10.08.2018.** godine održana je izvanredna Glavna skupština Sunce koncerna, te je donesena odluka o povećanju temeljnog kapitala ulozima u pravima i izdavanju novih dionica uz isključenje prava prvenstva dioničara. Povećanje temeljnog kapitala Sunca provelo se ulogom u pravima i to unosom redovnih dionica društva Hotel Alan d.d., Starigrad, koje čine približno 98% udjela temeljnog kapitala predmetnog društva. Sve nove dionice je upisalo i uplatilo društvo Lucidus d.d., Zagreb, Trpinjska 9. Nove dionice su činile približno 10,4% ukupno izdanih dionica Društva u trenutku donošenja odluke o dokapitalizaciji. Sukladno Statutu Društva, odluke Glavne skupštine kojima se u cijelosti isključuje pravo prvenstva dioničara pri upisu novih dionica i/ili povećava temeljni kapital ulozima u pravima, donose se glasovima koji predstavljaju najmanje šest sedmina temeljnog kapitala zastupljenog na Glavnoj skupštini pri donošenju odluke.

Sklopljen Ugovor o pripajanju sa društvom Sunce Global d.o.o.

Dana **16.06.2018.** godine Sunce koncern d.d. je objavio da je kao većinski vlasnik, steklo i drugi poslovni udio u društvu SUNCE GLOBAL d.o.o. turističkoj agenciji, koji je predstavljao 0,309% temeljnog kapitala društva SUNCE GLOBAL d.o.o. Nakon predmetne transakcije Sunce koncern d.d. je postalo njegov jedini član. Navedeni prijenos poslovnog udjela izvršen je bez naknade. Nadalje, radi pojednostavljenja organizacijske strukture, sklopljen je Ugovor o pripajanju između društva Sunce koncern d.d., kao društva preuzimatelja i društva Sunce Global d.o.o., kao društva koje se pripaja.

Potpisan ugovor o sveobuhvatnim refinanciranju financijskog duga

Sunce koncern d.d. je dana **28.08.2018.** godine s Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) kao aranžerom, te predstavnicima Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredne banke Zagreb d.d., i Zagrebačke banke d.d. kao članicama sindikata banaka, potpisalo ugovor o refinanciranju cjelokupnog financijskog duga ("Ugovor"). Osim Sunce koncerna d.d. kao matičnog društva, ugovor je potpisan i od strane povezanih

društava korisnika kredita (Hoteli Brela d.d., Hoteli Zlatni rat d.d., Hoteli Tučepi d.d., te Hotel Alan d.d.). Ukupna vrijednost transakcije je iznosila 73 milijuna eura, pri čemu se osim sveobuhvatnog refinanciranja kratkoročnog i dugoročnog duga Društva, dio ukupne vrijednosti odnosi i na financiranje ulaganja u 2018. godini. Dodatno, ugovor nudi i mogućnost financiranja budućih ulaganja u podizanje kvalitete smještajnih kapaciteta. Sunce je s ovim aranžmanom postiglo svoje glavne ciljeve, a to su: (i) smanjenje broja kreditora i ujednačavanje kreditnih uvjeta, (ii) smanjenje prosječne kamatne stope, te (iii) produljenje ročnosti financijskih obveza.

Objavljene nove smjernice maksimalne zaduženosti i politike dividende

Dana **20.12.2018.** godine, Sunce koncern d.d. je obavijestilo da je uprava Društva dosadašnje smjernice maksimalne zaduženosti i politike dividende koje je donijela u rujnu 2017. godine za trogodišnje razdoblje, zamijenila s financijskim obvezama iz novoodobrenog sindiciranog kredita. Naime, Sunce je potpisom 10-godišnjeg ugovora o refinanciranju cjelokupnog financijskog duga Društva dana 28. kolovoza 2018. godine s Europskom bankom za obnovu i razvoj kao aranžerom, te Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privrednom bankom Zagreb d.d., i Zagrebačkom bankom d.d. kao članicama sindikata banaka, preuzelo održavanje određenih financijskih obveza („Kovenanta“), koji su uobičajeni za transakciju te vrste. Osim maksimalne zaduženosti, Društvo je u dosadašnjim smjernicama definiralo i politiku dividende na temelju pokazatelja Odnosa isplate dividendi (eng. Dividend payout ratio) u rasponu između 30% i 70% za naredno trogodišnje razdoblje. Društvo tijekom poslovne godine 2018. nije isplaćivalo dividendu, dok za naredno trogodišnje razdoblje zadržava prethodno definirani raspon. Društvo će razmotriti navedenu politiku u svjetlu mogućnosti rasta koje su na raspolaganju članicama Grupe, te istu može revidirati s vremena na vrijeme.

Prijelaz svih dionica Društva iz segmenta Redovitog tržišta na Službeno tržište Zagrebačke burze

Dana **19.12.2018.** godine Sunce koncern d.d. je obavijestilo da je Društvo podnijelo zahtjev za prijelaz svih dionica Društva iz segmenta Redovitog tržišta na Službeno tržište Zagrebačke burze. Sunce od samog uvrštenja na uređeno tržište u lipnju 2017. godine, aktivno radi kako na dodatnom povećanju transparentnosti prema investicijskoj zajednici, tako i na povećanju postotka distribucije dionica javnosti (eng. free-float), u smislu Pravila burze. Uprava Zagrebačke burze d.d. donijela je odluku o odobrenju prijelaza svih 5.393.850 redovnih dionica na Službeno tržište, te je isto provedeno dana 27. prosinca 2018. godine. Za dalje, namjera je Društva dodatno povećati postotak distribucije dionica javnosti, te je u tom cilju pokrenut proces restrukturiranja optimizacijom organizacijske strukture, s krajnjim ciljem povećanja kapitala izdavanjem novih dionica.

Zajednički pothvat sa TUI AG - društvo WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.

Uvod

Dana 10.11.2017. sklopljen je ugovor između Sunce koncerna d.d., Hotela Tučepi d.d. i TUI AG o uspostavljanju društva zajedničkog pothvata (eng. Joint Venture – “JV”) kroz društvo Punta Zlatarac Tučepi d.o.o. TUI AG je kao dio transakcije stekao 50% udjela društva Punta Zlatarac, koje je vlasnik hotela TUI BLUE Jadran u Tučepima, uz istovremeno preuzimanje obveze za osnivanje zajedničke Management kompanije (TUI 51%, a Sunce 49%). Dodatno, društvo Punta Zlatarac d.o.o. je dana 16.11.2017. zaključilo kupnju 320.000 m² zemljišta na otoku Braču s namjerom gradnje do 3 nova hotela. Zemljište se nalazi u općini Sutivan (“Projekt Sutivan”), te predstavlja iznimnu lokaciju za razvoj novih turističkih objekata. U rujnu 2018. godine društvo Punta Zlatarac Tučepi d.o.o. je promijenilo ime tvrtke u WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.

društveno odgovornom poslovanju općenito. Navedeni rezultati su imali izravan efekt na stanje rezervacija u 2019. godini, budući da hotel u trenutku objavljivanja ovog Izvještaja bilježi značajan porast u rezervacijama u odnosu na isti period prošle godine.

Projekt Sutivan

Ulaganje u općini Sutivan je u fazi planiranja te se tijekom 2019. godine očekuje definiranje razvoja projekta.

Osnivanje Management kompanije

Sklapanjem društvenog ugovora o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću od 20. lipnja 2018. godine, TUI AG i Sunce koncern d.d. su osnovali zajedničko Management društvo WOT Hotels Adriatic Management d.o.o., u kojem Sunce ima 49%, a TUI 51% vlasničkog udjela. Svrha management društva je upravljanje hotelom TUI BLUE Jadran i svim drugim hotelima koji se mogu naći pod društvom WOT Hotels Adriatic Asset Company.

Hotel TUI Blue Jadran, Tučepi

Hotel TUI BLUE Jadran se u 2018. godini, kao u prvoj punoj sezoni poslovanja, pozicionirao na tržištu kao najbolji hotel u sastavu TUI BLUE brenda. Hotel je ostvario visoke ocjene u anketama o zadovoljstvu gostiju, te je dobitnik višestrukih međunarodnih priznanja od kojih vrijedi izdvojiti „TUI Holly“ kao najznačajniju nagradu koju dodjeljuje svjetski touroperator TUI Deutschland. Nagrada je sinonim za sve ono što odmor čini savršenim: vrhunska usluga, izražena pozornost na detalje i izvanredna kuhinja. Hotel je također u 2018. godini dobio nagradu „TUI Environmental champion“, te certifikat „Travlife Gold – Sustainability in Tourism“ koji se dodjeljuju hotelima koji podržavaju najbolje prakse u zaštiti okoliša kao i u

Rezultati Grupe – izvještaj posloводства

Uvod

Rasprava i analiza financijskog stanja i rezultata poslovanja (Izvještaj posloводства) koja slijedi predstavlja analizu konsolidiranog financijskog položaja Sunca za Izvještajno razdoblje i treba biti tumačena zajedno s našim konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim bilješkama.

Ovaj Izvještaj posloводства je odgovornost uprave Društva.

Izvještaj posloводства se poziva na određene financijske mjere koje nisu utvrđene sukladno MSFI. Iako te mjere nemaju standardizirana značenja i ne moraju nužno biti usporedive sa sličnim mjerama drugih kompanija, te mjere su ovdje definirane ili se mogu utvrditi kroz naše financijske izvještaje. Društvo raspravlja o tim mjerama jer smatra da one olakšavaju razumijevanje rezultata poslovanja i financijskog položaja.

Društvo je također potpisalo različite ugovore o franšizi za pravo korištenja određenih brendova i žigova, a po kojim ugovorima za isto plaćamo naknadu, no zadržavamo upravljanje objektima. U većini slučajeva te se naknade izračunavaju po postotku prihoda na razini pojedinog objekta.

Naše poslovanje

Sunce je jedna od vodećih turističkih grupa u Hrvatskoj s 11 hotela uz obalu na Jadranskom moru, 1 kampom i 1 zakupljenim objektom s 2.976 smještajnih jedinica, vlastitim aerodromom na otoku Braču i drugom turističkom imovinom koja se nalazi u 4 popularne turističke destinacije u Hrvatskoj. Uz to, u zajedničkom pothvatu s TUI AG, Sunce ima jedan Premium hotel (TUI Blue Jadran) sa 161 smještajnom jedinicom.

Po sadašnjem smo poslovnom modelu uobičajeno i vlasnici i upravitelji objekata. Društvo ima u vlasništvo sve objekte, osim jednog kojeg koristi u zakupu kroz jedno od ovisnih društava.

Objekti Grupe pokrivaju sve tržišne segmente, od Economy do Premium segmenta. Grupa je trenutno u ciklusu obnove te unaprjeđuje postojeću imovinu niže kvalitete. Isto bi trebalo dovesti do povećanja profitabilnosti uz povećanje naše konkurentnosti, budući da u segmentu niže kvalitete postoji jača konkurencija od strane privatnog smještaja.

Objektima se većinom upravlja i posluje pod vlastitim brendom "Bluesun Hotels and Resorts". Rezervacija značajnog dijela smještajnih kapaciteta Grupe vrši se kroz ugovore o alotmanu s različitim globalnim tour-operaterima. Isti pružaju garanciju za određeno razdoblje popunjenosti smještajnih kapaciteta.

Pregled portfelja Grupe na Izvještajni datum

	Hotel	Kategorija (*)	Broj soba	Franšizni partner
1	Hotel Maestral	3	69	
2	Hotel Soline	3	206	
3	SENTIDO Bluesun Berulia	4 ⁽¹⁾	236	Thomas Cook
4	Hotel Marina	3	283	
	Hoteli Brela d.d.		794	
5	Hotel Alga	4	381	
6	Hotel Afrodita	4	155	
7	Smartline Bluesun Neptun	3	252	Thomas Cook
	Hoteli Tučepi d.d.		788	
8	Hotel Elaphusa	4	306	
9	Hotel Borak	3	184	
10	Hotel Bonaca	3	236	
11	Velaris Resort	3/4	177	
	Hoteli Zlatni rat d.d.		903	
12	Neilson Alana Beachclub	4	187	Neilson UK
13	Bluesun kamp Paklenica	-	304	
	Hotel Alan d.d.		491	
	Ukupno grupa		2.976	
14	TUI Blue Jadran ⁽²⁾	5	161	TUI AG
	WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.			

Source: Group

(1) U tijeku dobivanje kategorizacije od 5 zvjezdica

(2) Zajednički pothvat sa TUI AG

Ključni pokazatelji uspješnosti koje koristi posloводство**Popunjenost smještajnih kapaciteta**

Popunjenost označava ukupan broj prodanih noćenja po sobi podijeljen s ukupnim brojem noćenja po sobama koji je raspoloživ u hotelu ili grupi hotela za mjerodavno razdoblje (temeljeno na broju dana kada je hotel otvoren). Popunjenost mjeri iskorištenost raspoloživih smještajnih kapaciteta naših hotela. Uprava koristi popunjenost radi procjene potražnje u pojedinom hotelu ili grupi hotela u određenom razdoblju.

Prosječna dnevna prodajna cijena sobe (eng. Average Daily Rate - "ADR")

ADR predstavlja ukupni prihod hotela od soba (prihodi od smještaja i hrane i pića) podijeljen s ukupnim brojem prodanih noćenja po sobi za mjerodavno razdoblje. ADR mjeri prosječnu prodajnu cijenu sobe koju je hotel ostvario, i trendovi ADR-a pružaju korisne informacije o cjenovnom okruženju i prirodi baze kupaca određenog

hotela ili grupe hotela. ADR je uobičajeno korištena mjera uspješnosti u industriji i koristimo ga radi procjene razina cijena koje smo sposobni generirati po vrsti kupca.

Prihodi po raspoloživoj jedinici (eng. Revenue per Available Room - "RevPAR")

RevPAR se izračunava podjelom hotelskih prihoda po sobi (bez prihoda hrane i pića) i ukupnog broja soba raspoloživog gostima za noćenje u mjerodavnom razdoblju. Budući da daje pokazatelj koji je u korelaciji s dva primarna i ključna pokretača poslovanja u hotelu ili grupi hotela: popunjenosti i ADR-om, smatramo RevPAR značajnim pokazateljem naše uspješnosti. RevPAR je također koristan pokazatelj za mjerenje uspješnosti kroz usporediva razdoblja za usporedive hotele.

EBITDA i Prilagođena EBITDA

EBITDA odražava konsolidiranu neto dobit Grupe pripremljenu sukladno MSFI prije svih rezerviranja za poreze, amortizacije, svih kamata, provizija, popusta i ostalih naknada nastalih u odnosu na bilo koji dug te svih kamata zarađenih po osnovi dugova. Prilagođena EBITDA izračunava se kao EBITDA, kako je gore definirana, te je daljnje usklađena kako bi se isključile određene iznimne, jednokratne, neponovljive ili izvanredne stavke koje predstavljaju dobit ili gubitak, uključujući one koji proizlaze iz:

- a) restrukturiranja aktivnosti subjekta i ukidanja bilo kojih rezervacija za troškove restrukturiranja;
- b) raspolaganja, revalorizacija, otpisa ili umanjenja vrijednosti dugotrajne imovine ili bilo kakvih ukidanja otpisa ili umanjenja vrijednosti; i
- c) raspolaganja imovinom koja je vezana uz prekinuto poslovanje.

Smatramo da EBITDA i Prilagođena EBITDA pružaju ulagateljima korisne informacije o nama i našem financijskom položaju i rezultatima poslovanja iz sljedećih razloga: (i) te mjere su dio mjera koje koristi naše posloводство za ocjenu uspješnosti našeg poslovanja; i (ii) te mjere učestalo koriste analitičari za vrijednosne papire i ulagatelji kao uobičajeni pokazatelj uspješnosti za usporedbu rezultata ili procjene vrijednosti kompanija u našoj industriji. Važno je napomenuti da EBITDA i Prilagođena EBITDA nisu priznati pojmovi po MSFI te imaju ograničenja kao analitički alati te ih ne treba smatrati alternativama, bilo pojedinačno ili kao zamjenu, za neto dobit (gubitak), novčani tok ili druge metode analize naših rezultata iskazanih po MSFI. Neka od tih ograničenja su sljedeća:

- EBITDA i Prilagođena EBITDA ne odražavaju promjene u, ili novčane potrebe za, našim potrebama za obrtnim kapitalom;
- EBITDA i Prilagođena EBITDA ne odražavaju naš rashod od kamata ili novčane potrebe za podmirenje kamate ili glavnice na naše zaduženje;
- EBITDA i Prilagođena EBITDA ne odražavaju rezervaciju za porez na dobit ili novčanu potrebu za plaćanjem naših poreza;
- iako je amortizacija nenovčana stavka, često će biti slučaj da amortizirana imovina trebati biti zamijenjena u budućnosti, a EBITDA i Prilagođena EBITDA ne odražavaju novčane potrebe za takve zamjene; i
- druge kompanije u našoj industriji moguće izračunavaju EBITDA-u i Prilagođenu EBITDA-u na drugačiji način, čime se ograničava njihova korisnost kao mjerilo usporedivosti.

Rezultati poslovanja

U usporedbi s 2017. godinom, rezultat poslovanja Grupe za 2018. godinu značajno je određen sljedećim aktivnostima:

- prestankom konsolidacije operativnog rezultata hotela TUI BLUE Jadran uslijed prodaje 50% udjela u društvu WOT Hotels Adriatic Asset Company u studenom 2017. godine;
- prvom godinom konsolidacije društva Hotel Alan d.d. od 1. kolovoza 2018. godine (nije konsolidiran puni operativni rezultat sezone);
- te, od 1. siječnja 2018. godine Društvo je započelo s upravljanjem turističkim naseljem Velaris u sklopu društva Hoteli Zlatni rat d.d., što se, uslijed iskazivanja troška najma po postojećem računovodstvenom standardu negativno odrazilo na profitabilnost Grupe mjereno EBITDA maržom.

Sljedeća tablica prikazuje ključne financijske pokazatelje i pokazatelje uspješnosti Grupe te su izvedeni iz Revidiranih konsolidiranih financijskih izvještaja:

Ključni financijski pokazatelji - Sunce koncern d.d. Grupa (revidirano konsolidirano)				
HRKm				
Financijski rezultat	12M 2018	12M 2017	Δ	2018/2017
Poslovni prihodi	425,2	378,1	47,1	12,5%
Operativni troškovi	320,2	291,3	28,8	9,9%
EBITDA	105,1	86,8	18,3	21,1%
EBITDA marža, %	24,7%	22,9%	180 bb	
Jednokratne stavke	8,1	25,8	-17,6	-68,4%
Prilagođena EBITDA	113,2	112,6	0,7	0,6%
Prilagođena EBITDA marža %	26,6%	29,8%	-320 bb	
EBIT	50,0	43,0	6,9	16,1%
Kamate & Naknade	-18,8	-20,1	1,3	-6,7%
Neto dobit	30,0	20,6	9,4	45,7%
Financijski položaj	31.12.18	31.12.17	Δ	2018/2017
Ukupna imovina	1.387,7	1.204,0	183,7	15,3%
Dogodrajna materijalna imovina	1.109,6	992,5	117,1	11,8%
Procijenjena vrijednost nekretnina Grupe ⁽¹⁾	1.315,1	1.177,8	137,3	11,7%
Kapital	799,6	742,6	57,0	7,7%
Ukupan dug	504,0	394,2	109,8	27,8%
Neto financijski dug	458,9	367,1	91,8	25,0%
Jamstva	144,0	169,2	-25,2	-14,9%
Kovenanti ²				
Kapital / Ukupna imovina	0,58x			
Pokrivenost zajma vrijednošću zaloga	53%			
Novčano pokriće tekućih obveza	2,1x			
Pokriće kamata	14,8x			
Zaduženost	4,05x			

Ključni operativni pokazatelji				
	12M 2018	12M 2017	Δ	2018/2017
Broj smještajnih jedinica	2.976	2.305	671	29,1%
Broj prodanih smještajnih jedinica	405.857	326.384	79.473	24,3%
Broj noćenja	878.221	713.664	164.557	23,1%
Zauzetost (operativni dani)	77,9%	86,0%	-8,1%	-9,4%
"ADR" (HRK)	833,7	837,7	-4,0	-0,5%
"RevPAR" (HRK)	474,7	473,3	1,5	0,3%

(1) Ukupna tržišna vrijednost svih hotelskih nekretnina Grupe procijenjena od strane neovisnog procjenitelja. Nekretnine Zračne luke Brač i JV društva nisu uključene.

(2) Izračun financijskih pokazatelja temelji se na 12-mjesečnim podacima pripremljenim u skladu s MSFI-jevima, osim ako nije drugačije određeno u Ugovoru o zajmu (potpisan 28.08.2018).

Tijekom 2018. godine Grupa je ostvarila 425,2 milijuna kuna poslovnih prihoda, što je rast od 12,5% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. **Porast poslovnih prihoda** rezultat je povećanog broja prodanih soba prvenstveno zbog dodatnih kapaciteta Turističkog naselja VELARIS (koje je Grupa uzela u zakup od 1.1.2018. godine), te u manjoj mjeri uslijed

konsolidacije društva Hotel Alan d.d. sa danom 1.8.2018. godine. U istome periodu Prosječna dnevna cijena ostala je nepromijenjena iz sljedećih razloga: i) turističko naselje VELARIS posluje tijekom cijele poslovne godine te cijena u rubnim dijelovima godine smanjuje ukupnu prosječnu cijenu, ii) konsolidacija društva Hotel Alan d.d. od 1. kolovoza 2018. godine

koje u odnosu na Grupu prije konsolidacije postiže nižu prosječnu cijenu radi kampa Paklenica (koji ima niže cijene u odnosu na hotele), i iii) dekonsolidacija hotela TUI Blue Jadran visoke kategorizacije od 01. studenog 2017. godine.

Grupa je u 2018. godini stavila **dodatan fokus na kanale izravne prodaje i digitalnog marketinga koji će se nastaviti i u 2019. godini**. Iako su alotmanski ugovori najveći pojedinačni kanal prodaje Grupe, moramo održavati odgovarajući udio svih kanala i zadržati zdravu ravnotežu u našoj distribucijskoj strategiji, ne samo radi maksimiziranja cijena, već i u cilju fleksibilnosti i brze reakcije na tržišne promjene.

Dvoznamenkasti rast ostvaren je i kod **operativne dobiti (EBITDA) te neto dobiti**. EBITDA je u 2018.

godini dosegla razinu od 105,1 milijuna kuna prema 86,8 milijuna kuna u 2017., što predstavlja povećanje od 18,3 milijuna kuna odnosno više od 21% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Pri razmatranju poslovnih rezultata Grupe, potrebno je uzeti u obzir i **jednokratne stavke tijekom 2018.** godine koji su utjecali na EBITDA rezultat. Naime, tijekom 2018. godine ostvarena je EBITDA u iznosu od 105,1 milijuna kuna, dok jednokratne stavke za isto izvještajno razdoblje iznose 8,1 milijuna kuna, što implicira da je prilagođena EBITDA iznosila 113,2 milijuna kuna.

Jednokratne stavke tijekom 2018. godine

KATEGORIZACIJA TROŠKOVA	IZNOS HRK	OPIS
JEDNOKRATNI TROŠKOVI KOJI ČINE DIO TROŠKA KONSOLIDIRANOG RAČUNA DOBITI I GUBITKA ZA 2018. GODINU		
Konzultantske usluge	1.553.000	Troškovi konzultantskih usluga se odnose na usluge procjene vrijednosti društva Sunce koncern d.d. i ovisnih društava, kao i društva Hotel Alan d.d. radi provedbe transakcije koja je obuhvaćala dokapitalizaciju društva Sunce koncern d.d. unosom dionica društva Hotel Alan d.d. Nadalje, ovdje su priznati i troškovi konzultanata radi implementacije GDPR direktive, izrada Izvještaja za alokaciju kupovne cijene kako bi se otklonilo mišljenje sa rezervom iz konsolidiranih financijskih izvještaja za 2017. godinu, kao i ostali troškovi konzultanata koji se odnose na pripremu internih projekata društva.
Pravni troškovi povezani sa transakcijom refinanciranja	551.000	Troškovi nastali kao dio transakcije refinanciranja cjelokupnog duga Sunce koncerna d.d., a odnose se na pružene usluge pravnih savjetnika kao i troškove javnih bilježnika nastalih radi uknjižbe zaloga nad nekretninama.
Troškovi prelaska s Redovitog na Službeno tržište Zagrebačke burze	150.000	Troškovi povezani sa prijelazom svih 5.393.850 redovnih dionica društva Sunce koncern d.d. Sa Redovitog tržišta na Službeno tržište Zagrebačke burze.
Jednokratni otpisi na dugotrajnoj imovini i otpisi potraživanja	2.478.000	Hoteli Tučepi d.d. i Hoteli Zlatni rat d.d. otpisali su dio predmeta dugotrajne materijalne imovine tijekom godišnjeg inventurnog procesa u iznosu od 1.820.224 kuna. S druge strane, otpisi potraživanja u iznosu od 484.110 kuna odnose se na razdoblja prije 2018. godine.
IZGUBLJENA DOBIT RADI KASNIJE KONSOLIDACIJE HOTELA ALAN d.d.		
Hotel Alan d.d. - kasna konsolidacija	3.411.000	Hotel Alan je konsolidiran 1. kolovoza 2018. godine. Ukupno je u 2018. godini u konsolidiranom izvještaju društva Sunce koncern d.d. konsolidirano 7,3 milijuna kuna EBITDA-e. Cjelogodišnja prilagođena EBITDA društva Hotel Alan d.d. bila je 10,7 milijuna kuna (EBITDA prilagođena za jednokratni trošak sitnog inventara u iznosu od 592 tisuće kuna i 1,1 milijuna kuna jednokratnog gubitka prilikom prodaje 34 mobilne kućice). Da je Hotel Alan d.d. konsolidiran tijekom cijele 2018. godine, EBITDA bi bila viša za 3,41 milijuna kuna.

Tijekom 2018. godine Grupa je ostvarila 878.221 **noćenja**, dok je u istom razdoblju prošle godine ostvareno 713.664 noćenja, što predstavlja rast od 23%. Od ukupnog broja noćenja 6% čine domaći gosti, a 94% strani gosti. Najviše stranih noćenja ostvarili su gosti iz sljedećih zemalja: Njemačka (20%), Francuska (13%), Velika Britanija (12%) i Švedska (11%), što predstavlja 56% ukupnog broja noćenja.

Grupa je zabilježila pad **popunjenosti** u odnosu na prethodno razdoblje, u najvećoj mjeri zbog konsolidacije turističkog naselja Velaris koji radi tijekom cijele godine i Bluesun kampa Paklenica (Hotel Alan d.d.) koji je imao manju popunjenost u odnosu na prosjek Grupe tijekom Izvještajnog razdoblja.

Najveći dio poslovnih rashoda Grupe čine **troškovi osoblja** koji su u 2018. godini iznosili 148,4 milijuna kuna, dok su u istome periodu 2017. godine iznosili 129,1 milijuna kuna, što predstavlja povećanje od 19 milijuna kuna. **Udio troška osoblja** u ukupnim приходima blago je porastao na godišnjoj razini, odnosno u 2018. godini iznosio je 34,8%, dok je u istome razdoblju 2017. godine iznosio 34,1%.

Rast od 19 milijuna kuna u plaćama u apsolutnim brojkama na godišnjoj razini i od 0,7% u relativnim mjerilima (u odnosu na prihode) planiran je u skladu s politikom povećanja plaća zaposlenika te novim zapošljavanjima koja su nužna za osiguranje kvalitete usluge te uslijed dodatnog fokusa na izravne kanale prodaje i ulaganje u digitalni marketing. **Za razumijevanje poslovanja Grupe bitno je istaknuti manji udio izloženosti prema segmentu kampova od usporedivih društava u Hrvatskoj**, što generalno utječe na veći udio troška rada u poslovnim rashodima Grupe.

Unatoč pritiscima na tržištu rada, u 2019. godini ne planiramo značajniji rast troška rada, s obzirom da se ne planiraju novi ili značajnija obnova postojećih kapaciteta što je obilježilo prethodno razdoblje. Međutim, kroz **daljnje unaprjeđenje poslovnih procesa** namjeravamo osigurati konkurentnost plaća. Osim naglaska na efikasnost procesa, sektor ljudskih potencijala na razini Grupe će dodatno naglasak staviti na interni razvoj kadrova i sustav stipendiranja.

Financijski prihodi iznosili su 9,7 milijuna kuna, dok su **financijski rashodi** iznosili 24,4 milijuna kuna od čega troškovi kamata iznose 17,8 milijuna kuna, a ostali financijski rashodi od 5,7 milijuna kuna su povezani s troškovima refinanciranja.

Kako je već navedeno u Izvještaju, Sunce koncern

d.d. je dana 28.08.2018. godine s Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) kao aranžerom, te Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d., i Zagrebačka banka d.d. kao članicama sindikata banaka potpisalo **Ugovor o zajmu**.

Ugovor o zajmu obuhvaća potpuno refinanciranje zajmova Grupe na razini Zajmoprimca i Ovisnih društava. Ključna svrha refinanciranja bila je postizanje operativne efikasnosti kroz restrukturiranje bilance, uključujući konsolidaciju zajmova na razini Zajmoprimca, smanjenje broja kreditora, ujednačavanje kreditnih uvjeta i financijskih obveza, uz značajno smanjenje cijene duga. Uz to, Ugovor o zajmu uključuje neangažiranu tranšu za financiranje budućih ulaganja od strane društva.

Ukupna vrijednost transakcije refinanciranja iznosila je 73 milijuna eura, a budući da su **sredstva zajma povučena u prosincu 2018. godine**, učinak jeftinijeg duga još nije vidljiv u financijskim rashodima objavljenih Financijskih izvještaja za 2018. godinu.

Dodatno, pri razmatranju poslovanja Grupe tijekom Izvještajnog razdoblja, potrebno je uzeti u obzir i sljedeće informacije o **pojedinih objektima**:

Turističko naselje VELARIS (Hoteli Zlatni rat d.d.): Turističko naselje VELARIS u Supetru na otoku Braču sastoji se od 3 objekta (hotel Amor 4*, Vila Vela Luka 4* i Paviljoni Vlačica i Vrilo 3*) koji ukupno raspolažu s kapacitetom od 177 soba. Grupa je od 1.1.2018. godine predmetne objekte uzela u zakup kroz svoje ovisno društvo Hoteli Zlatni Rat d.d. Navedeni objekti, za razliku od ostalih objekata Grupe, operativno posluju tijekom cijele kalendarske godine. Prihodi Grupe veći su u odnosu na usporedno razdoblje prošle godine zbog novog ugovora o zakupu. VELARIS je u prva četiri kvartala 2018. godine ostvarilo poslovne prihode u iznosu od 21,9 milijuna kuna te je EBITDAR (EBITDA uvećana za trošak najma) iznosio 6 milijuna kuna.

SENTIDO Bluesun Hotel Berulia (Hoteli Brela d.d.): Hotel je ponovno otvoren krajem srpnja 2017. godine nakon potpune obnove. U izvještajnom razdoblju hotel je otvoren krajem travnja 2018., stoga je u ovo izvještajno razdoblje uključen veći broj operativnih dana hotela. U periodu 2017. godine u kojemu nije bio operativan hotel je iskazivao samo poslovne rashode, stoga brojke za 2018. godinu trebaju biti usklađene kako bi se to uzelo u obzir pri usporedbi. Hotel je u 2018. godini ostvario poslovne prihode u iznosu od 43,1 milijuna kuna i EBITDA rezultat od 13,4 milijuna kuna. U istom razdoblju 2017. godine EBITDA je iznosila negativnih 2,1 milijuna kuna.

TUI Blue Hotel Jadran (WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.): Hotel je ponovno otvoren 1. srpnja 2017. godine nakon potpune renovacije. Grupa je tijekom studenog 2017. godine osnovala društvo zajedničkog pothvata (eng. Joint Venture) s TUI AG prodajom 50% udjela u društvu koje je vlasnik tog objekta (Punta Zlatarac Tučepi d.o.o) kroz svoje ovisno društvo Hoteli Tučepi d.d. Posljedično, društvo Punta Zlatarac prestaje biti predmet konsolidiranih financijskih izvještaja od 31.10.2017. Slijedom navedenog, Grupa je u trećem kvartalu 2017. iskazala EBITDA od 2,1 milijun kuna, dok u 2018. godini Grupa ne iskazuje rezultat na EBITDA razini radi dekonsolidacije.

Alana Beachclub i kamp Alan (Hotel Alan d.d.): Društvo je sklopilo dugoročni alotmanski ugovor s britanskom turističkom grupom Neilson za „Hotel Alana Beachclub“ s kapacitetom od 187 smještajnih jedinica u hotelu i 34 mobilne kućice. Ostatak od 60 mobilnih kućica i 210 parcela u kampu Alan nije dio alotmanskog ugovora. Hotel je otvoren početkom lipnja 2018. godine nakon potpune obnove, međutim u rezultate poslovanja Grupe uključeni su samo podaci od kolovoza 2018. kada su ti objekti konsolidirani u Grupi nakon povećanja kapitala unosom u pravima. Hotel Alan d.d. je u razdoblju nakon datuma konsolidacije 1.8.2018. godine iskazao poslovne prihode u iznosu od 20,8 milijuna kuna i EBITDA rezultat u iznosu od 7,3 milijuna kuna.

Neto dug Grupe na kraju izvještajnog razdoblja s 31.12.2018. godine iznosi 459 milijuna kuna što je više za 92 milijuna kuna u odnosu na stanje na dan 31.12.2017. godine. Glavni razlog povećanja Neto duga Grupe je konsolidacija društva Hotel Alan d.d. što je rezultiralo povećanjem Neto duga za 75 milijuna kuna u apsolutnom iznosu. Međutim, predmetna konsolidacija je imala pozitivan efekt na ukupne omjere zaduženosti Grupe zbog manjeg omjera zaduženosti Hotela Alan d.d.

Dodatno, pri razmatranju zaduženosti Grupe pratimo status tržišta kapitala i redovito procjenjujemo učinak koji promjene na tržištu kapitala mogu imati na našu sposobnost da provedemo planove za rast i financiramo našu potrebu za likvidnošću. Naši financijski ciljevi i dalje uključuju diverzificiranje izvora financiranja i optimizaciju kapitalne strukture.

Ukupna imovina Grupe značajno je povećana u odnosu na 31.12.2017. godine uslijed povećanja temeljnog kapitala društva ulogom u pravima. Društvo je izdalo 506.788 novih redovnih dionica u zamjenu za stjecanje 97,96% dionica društva HOTEL ALAN d.d. Društvo Hotel Alan d.d. konsolidirano je u financijske izvještaje Grupe od 1. kolovoza 2018. godine.

Investicije u 2018. godini

Grupa je tijekom 2017. godine zabilježila jedan od najvećih investicijskih ciklusa u svojoj povijesti. U potpunosti je (i) obnovljen hotel Jadran, (ii) renoviran i nadograđeni hotel Berulia u Brelima, kako bi udovoljavao svim zahtjevima prestižne franšize SENTIDO Thomasa Cooka, (iii) preuređen dio soba hotela Alga u Tučepima, (iv) dodatno uređen hotel Neptun, te je (v) započeto preuređenje i izgradnja dodatnih sadržaja hotela Alan u Starigradu Paklenici. Također je sagrađen i prvi hotel za zaposlenike neke turističkog grupe u Hrvatskoj, i to u općini Zadvarje, u neposrednoj blizini naših operacija.

2018. godinu su obilježile dvije investicije – renoviranje soba u najvećem hotelu Grupe Alga u Tučepima te završetak kompletnog preuređenja hotela Alana Beachclub u Starigradu Paklenica.

Bluesun hotel Alga**** Tučepi

Bluesun hotel Alga u Tučepima otvoren je 24. ožujka 2018. i prve ovosezonske goste dočekao je u novom ruhu – naime, od zatvaranja, krajem listopada 2017., počelo je renoviranje 156 soba. Imperativ preuređenja bio je unijeti dodatnu svježinu i dizajn prilagoditi zahtjevima gostiju. Istovremeno, renoviran je restoran koji sada ima drugačiji dizajn i koncept - naglašeniji je show cooking i naglasak je na prezentaciji hrane gostima. Sezonu 2018. goste je dočekala i preuređena terasa koja se prostire na 400m² na kojoj su se posluživali doručak, ručak i večera, čime smo udovoljili zahtjevima gostiju da uživaju u hrani s pogledom na more te dodatno podignuli razinu usluge. Ukupna je vrijednost ove investicije bila oko 15 milijuna kuna, a sljedeća faza preuređenja se planira završiti do sezone 2019.

Alana Beachclub*** Starigrad Paklenica

2017. godine potpisano je partnerstvo s Neilsonom, najvećom britanskom agencijom za aktivni turizam, čime je hotel Alan ušao u njihovu franšizu (trajanje od pet godina) i otad posluje pod imenom Alana Beachclub. Da bi se hotel što bolje prilagodio vrlo specifičnim zahtjevima britanskih gostiju kompletno je redizajnirano 187 soba. Projekt potpisuje ugledna splitska dizajnerica Lea Aviani koja je zaslužna i za prošlogodišnju rekonstrukciju hotela TUI BLUE Jadran u Tučepima. Također su montirane i 34 nove mobilne kućice, rekonstruiran je beach bar, izgrađen

poluolimpijski bazen (dim. 50x12,5 m), proširena terasa plažnog restorana te su izgrađeni novi apartmani za dio djelatnika. Ukupna vrijednost radova je iznosila oko 50 milijuna kuna.

Planirane investicije za 2019. godinu

Bluesun hotel Alga****, Tučepi - renovacija ostatka soba

Treća faza preuređenja hotela Alga uključuje obnovu ostatka smještajnog dijela hotela, točnije 182 sobe i zahtjevne radove na hotelskim instalacijama. Dodatan smještajni kapacitet od 18 novih soba smo dobili prenamjenom dijela postojećih zajedničkih prostorija. Ukupna vrijednost investicija je planirana na nešto iznad 20 milijuna kuna. S ovogodišnjim ulaganjem završen je ciklus obnove smještajnog kapaciteta u ovom najvećem hotelu Grupe, te ostaje obnova zajedničkih prostorija.

Bluesun hotel Soline***, Brela - renovirani restoran, lobby, recepcija

Hotel Soline je jedan od najpoznatijih hotela unutar Grupe, najvećim dijelom zahvaljujući svom specifičnom položaju i autoru, Juliju De Luci, koji je jedan od naših najcjenjeniji arhitekata. Adaptacijom za sezonu 2019. su obuhvaćeni zajednički prostori hotela: dio podruma, suterena, prizemlja i prvog kata. Postojećem se cafe baru pri adaptaciji podruma nije mijenjala namjena, dok su suvenirnica i galerija adaptirane u vinoteku. Pri zahvatima u suterenu hotela, adaptiran je postojeći restoran i kuhinja, te se u njegovom južnom dijelu izdvaja a la carte restoran. Ukupna vrijednost investicija je planirana na nešto iznad 27 milijuna kuna. Po završetku adaptacije, predviđeno je da hotel Soline sa sadašnje 3 u novoj kategorizaciji dobije 4*, što će pozitivno utjecati na pozicioniranje hotela unutar Grupe.

Investicije u Hotel Algu i Hotel Soline su planirane uz korištenje poreznih olakšica sukladno Zakonu o poticanju ulaganju.

Rizici u poslovanju

Uz ostale informacije u ovom Izvještaju, sljedeći čimbenici rizika trebaju biti pažljivo uzeti u obzir prilikom procjene našeg Društva i poslovanja.

Rizici povezani s našim poslovanjem i industrijom

Naše poslovanje u Hrvatskoj podložno je većem broju poslovnih, financijskih i operativnih rizika koji su svojstveni hotelijerskoj industriji, uključujući, između ostalih:

- značajnu konkurenciju ostalih pružatelja hotelijerskih usluga, primarno na području Jadrana, što predstavlja referentnu točku za određivanje cijene naših usluga;
- konkurenciju privatnih smještajnih objekata, primarno u nižim cjenovnim segmentima našeg poslovanja;
- promjene u operativnim troškovima, primarno u troškovima osoblja. Nedostatak radne snage ili povećani troškovi rada potencijalno mogu umanjiti sposobnost Grupe da provede svoju strategiju poslovanja i planove za rast;
- povećanja troškova uslijed inflacije i drugih faktora koji potencijalno nisu u potpunosti kompenzirani povećanjem cijena u našem poslovanju;
- promjene u poreznom režimu i pravnim propisima koji imaju utjecaja na ili određuju satnicu, cijene, kamatne stope ili procedure i troškove gradnje i održavanja;
- troškove i birokratska opterećenja vezana uz pridržavanje mjerodavnim zakonima i propisima;
- sposobnosti trećih internet i drugih posrednika za putovanja da privuku i zadrže kupce;
- raspoloživosti i trošku kapitala potrebnog za financiranje ulaganja, kapitalnih izdataka i servisiranje obveza podmirjenja duga;
- kašnjenja ili otkazivanja planiranih ili budućih projekata gradnje ili renovacije;
- financijsko stanje građevinske industrije, tour operatora, vlasnika franšiza i partnera u zajedničkim pothvatima;
- odnose s tour operatorima, vlasnicima franšiza i partnera u zajedničkim pothvatima, uključujući rizik da vlasnici raskinu naš alotman, franšizu ili ugovore o zajedničkim pothvatima.

Svaki od ovih faktora može rezultirati povećanjem naših troškova ili ograničiti ili smanjiti cijene koje možemo zaračunavati za hotelijerske proizvode i usluge, ili na

drugi način utjecati na našu sposobnost održavanja objekata ili razvoja novih objekata.

Makroekonomski i drugi faktori izvan naše kontrole

Makroekonomski i drugi faktori izvan naše kontrole mogu dovesti do smanjenja potražnje za hotelijerskim proizvodima i uslugama, uključujući potražnju za sobama u našim hotelima. Ti faktori uključuju, ali nisu ograničeni na:

- promjene u općim ekonomskim uvjetima, uključujući nizak stupanj povjerenja kupaca, razinu nezaposlenosti zbog težine i trajanja bilo kakvog pada gospodarske aktivnosti na našim ključnim tržištima;
- financijsko i općenito poslovno stanje zrakoplovne, automobilske i drugih prometnih industrija i njegov utjecaj na putovanja, uključujući smanjene avionske kapacitete i rute;
- uvjete koji negativno oblikuju javno mnijenje o putovanjima, uključujući nesreće povezane s putovanjima;
- nepogodne vremenske uvjete tijekom visoke sezone, budući da poslovanje Grupe karakterizira visoka sezonalnost.

Rizici vezani uz financiranje duga

S obzirom na naša postojeće obveze po zaduženjima, podložni smo: (i) riziku da novčani tokovi od poslovanja neće biti dostatni za potrebna plaćanja glavnice i kamata, (ii) restriktivnim financijskim obvezama, uključujući financijskim obvezama koje se odnose na određene financijske pokazatelje, i (iii) kamatnom riziku. Iako predviđamo da ćemo biti u mogućnosti otplatiti ili refinancirati naše postojeće zaduženje ili bilo koje drugo zaduženje po dospelju, ne postoji sigurnost da ćemo to zaista i moći ili da će uvjeti takvog refinanciranja biti povoljni.

Tržišni rizik

Izloženi smo tržišnom riziku primarno zbog promjena u kamatnim stopama i tečajevima stranih valuta, koje mogu utjecati na buduću dobit, novčane tokove i fer vrijednost Društva, ovisno o promjenama kamatnih stopa i valutnih tečajeva. U određenim slučajevima je moguće da sklapanjem financijskih aranžmana kojima bi se osigurali od dijela rizika (eng. hedge) povezanih

s volatilnosti novčanih tokova pokušamo umanjiti tu volatilnost do koje dolazi zbog promjena u kamatnim stopama i valutnim tečajevima.

Kamatni rizik

Izloženi smo kamatnom riziku budući da je cjelokupno naše zaduženje bazirano na promjenjivim kamatnim stopama. Najosjetljiviji smo na promjene u šestomjesečnom EURIBOR-u, budući da je kamatna stopa na naša zaduženja s promjenjivom kamatnom stopom bazirana na tom indeksu.

Valutni rizik

Poslujemo s različitim valutama te smo izloženi volatilnosti u dobiti i novčanom toku koja je povezana s promjenama u tečajevima stranih valuta. Najveći dio prihoda od prodaje koji su ostvareni u inozemstvu denominiran je u eurima, no isto vrijedi i za dugoročni dug Društva. Stoga, Društvo i Grupa su u najvećem dijelu prirodno zaštićeni od valutnog rizika.

Korporativno upravljanje

Ne postoji jedinstvena definicija korporativnog upravljanja koja se može primijeniti na sva društva, svaki oblik vlasničke strukture i na sve pravne sustave. Primjerice, Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) definira korporativno upravljanje kao *“interne mehanizme s pomoću kojih se vode i kontroliraju dionička društva [...], a koji obuhvaćaju skup odnosa između menadžmenta (uprave) društva, njegova nadzornog odbora, dioničara i drugih nositelja interesa”*.

Struktura upravljanja Društvom

Pojam i pravni položaj Društva uređen je Zakonom o trgovačkim društvima, koji se između ostaloga bavi pitanjima osnivanja, općih akata, kapitala, organizacije upravljanja i unutrašnjeg nadzora.

Zakon o trgovačkim društvima daje dioničkim društvima mogućnost da upravljanje organiziraju izborom između monističkog (eng. one-tier system, single board system) ili dualističkog sustava upravljanja (eng. two-tier system, dual board system). Ne postoji jedinstveni odgovor na pitanje koji je sustav korporacijskog upravljanja bolji.

Sunce koncern d.d. je sukladno uobičajenoj domaćoj praksi ustrojeno kao dualistički sustav kojeg karakterizira postojanje razdvojenoga nadzornog odbora i uprave. Po ovom je sustavu svakodnevno upravljanje društvom povjereno upravi. Nju pak kontrolira nadzorni odbor, koji bira skupština.

Osim mogućnosti izbora između dvaju različitih sustava organizacije upravljačkih organa, u poslovima unutrašnjeg nadzora i revizije poslovanja, društva koja su uvrštena na uređeno tržište tržišta kapitala su u obvezi formirati pojedine organe i radna tijela.

Glavna skupština (skupština dioničara)

Skupština je najviši organ upravljanja Društvom. Preko skupštine dioničari donose i odobravaju osnovne korporativne odluke. Skupština imenuje članove nadzornog odbora društva. Osim toga, nakon što Uprava i Nadzorni odbor utvrde godišnja financijska izvješća i izvješća revizora, skupština odlučuje o upotrebi dobiti i pokriću gubitaka (uključujući i isplatu dividendi), zatim o povećanju i smanjenju temeljnog kapitala, obavlja izbor vanjskog revizora, te odlučuje

i o drugim pitanjima utvrđenima zakonom i statutom Društva.

Statut

Statut je osnovni opći akt društva kojim se uređuje upravljanje Društvom i druga ključna pitanja povezana s organizacijom i poslovanjem. Također ima važnu javnu ulogu kada je riječ o odnosu društva prema trećim osobama jer pruža informacije o Društvu, a posebice o njegovu sustavu korporativnog upravljanja. Statut Sunce koncerna d.d. je usklađen s najboljom tržišnom praksom. Između ostaloga, Statutom se definiraju elementi najbolje tržišne prakse, odnosno zaštite manjinskih dioničara na način da se pojedine odluke glavne skupštine donose većom većinom nego što je propisana Zakonom o trgovačkim društvima (i to: isključenje prava prvenstva pri upisu novih dionica i povlačenje dionica Društva s uređenog tržišta), kao i uvođenjem (i) institut prethodne suglasnosti NO-a za poduzimanje bitnih radnji, a posebno za transakcije sa povezanim osobama te (ii) skupnog predstavljanja Društva. Statut društva Sunce koncern d.d. se može preuzeti na WEB stranicama Društva za investitore.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je odgovoran za imenovanje, usmjeravanje, kontroliranje rada i opoziv uprave, odnosno nadzor vođenja poslova Društva. Uloga nadzornog odbora je usmjeravanje u donošenju strateških odluka i postavljanje okvira upravljanja, a ne neposredno vođenje Društva. Poslovníkom o radu nadzornog odbora uređuje se način rada, prava i obveze članova nadzornog odbora, način odlučivanja te druga pitanja značajna za rad Nadzornog odbora. Poslovníkom o radu nadzornog odbora Sunce koncerna d.d. se može preuzeti na WEB stranicama Društva za investitore.

Uprava

Uprava vodi poslove društva i zastupa Društvo. Uprava vodi poslove društva samostalno i na vlastitu odgovornost. U obavljanju svojih poslova uprava nije vezana uputama drugih tijela društva niti uputama koje joj daju većinski dioničari ili nadzorni odbor. Uprava je dužna uvijek djelovati isključivo u korist društva i dioničara, vodeći računa o interesima zaposlenika i šire zajednice, s ciljem povećanja vrijednosti Društva.

Poslovníkom o radu uprave, između ostaloga, uređuju se zadaci, odgovornost, organizacija, način rada i odlučivanja uprave društva. Poslovníkom o radu uprave Sunce koncerna d.d. se može preuzeti na WEB stranicama Društva za investitore.

Komisije društva

Komisije odbora društva predviđene su zakonskim propisima i preporukama kodeksa korporativnog upravljanja. Zakon o reviziji nalaže svakom društvu u Hrvatskoj čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište (kako je određeno zakonom kojim se uređuje tržište kapitala) obvezu imenovanja **Revizijskog odbora**, te ostavlja mogućnost formiranja i drugih komisija.

Zadaci i članstvo Revizijskog odbora je također uređeno Zakonom o reviziji. Svrha Revizijskog odbora je pomoći nadzornom odboru društva u nadzoru nad (i) integritetom financijskih izvještaja, (ii) usklađenosti s pravnim i regulatornim zahtjevima, (iii) kvalifikacijama i neovisnosti revizorskog društva, i ukoliko je primjenjivo (iv) funkcijom unutarnje revizije društva. Poslovníkom o radu Revizijskog odbora, između ostaloga, uređuju se svrha, zadaci, dužnosti i odgovornosti te izvještavanje odbora. Poslovníkom o radu Revizijskog odbora Sunce koncerna d.d. se može preuzeti na WEB stranicama Društva za investitore.

Radi pripreme i izradbe određenih prijedloga odluka ili provođenje određenog zadatka, uprava može osnivati povremena ili stalna stručna, radna ili savjetodavna tijela. Sukladno svom Poslovníku, uprava je osnovala **Investicijski odbor** kao savjetodavno tijelo, čija je svrha da potpomaže rad i djelovanje uprave u području donošenja odluka o investicijama društva. Detaljnije, Investicijski odbor ima za cilj:

- (i) Razmotriti i procijeniti kapitalne potrebe hotelskog portfelja društva i druge imovine, te definirati dugoročne planove ulaganja; i
- (ii) Pratiti, razmotriti i preporučiti odgovarajuće radnje ili aktivnosti vezane uz spajanja, preuzimanja, značajnu prodaju ili kupnju imovine, te druge izvanredne transakcije za račun društva. Poslovníkom o radu Investicijskog odbora Sunce koncerna d.d. se može preuzeti na WEB stranicama Društva za investitore.

Vanjski nadzor

Vanjski nadzor poslovanja društva u prvom redu obuhvaća poslove revizije godišnjih financijskih izvještaja. Ove poslove obavlja neovisno vanjsko revizorsko društvo u skladu s propisima koji uređuju računovodstvo i reviziju. Neovisni vanjski revizori dužni

su, na što je moguće jasniji način i nedvojbeno, izraziti svoje mišljenje o tome odražavaju li financijski izvještaji koje priprema uprava adekvatno stanje kapitala i financijsko stanje društva te rezultate za određeno vremensko razdoblje. Neovisni vanjski revizor Sunce koncern d.d. Grupe je Ernst & Young d.o.o. Zagreb, Radnička cesta 50, 10000 Zagreb (EY). Prva godina angažmana EY-a je revizija financijskih izvještaja za godinu koja je završila na dan 31.12.2017. godinu.

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Kao podrška razvoju i unaprjeđenju prakse korporativnog upravljanja, društvima u Hrvatskoj na raspolaganju je Kodeks korporativnog upravljanja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (Hanfa) i Zagrebačke burze. Kodeks sadrži pravila, preporuke i smjernice zasnovane na domaćim zakonskim i podzakonskim propisima koji reguliraju pitanja korporativnog upravljanja i utemeljen je na općeprihvaćenim principima korporativnog upravljanja, uključujući i principe OECD-a.

Temeljna načela Kodeksa podrazumijevaju osiguravanje transparentnog poslovanja, definiranje detaljnih postupaka rada uprave i nadzornog odbora izdavatelja, izbjegavanje sukoba interesa relevantnih osoba u izdavatelju (članova uprave, nadzornog odbora, višeg rukovodstva), uspostavljanje učinkovite unutarnje kontrole i učinkovitog sustava odgovornosti.

Hrvatski Zakon o trgovačkim društvima obvezuje društva čijim se dionicama trguje na tržištu kapitala da u posebnom poglavlju godišnjeg izvještaja navedu najmanje podatke o kodeksu korporativnog upravljanja koji ih obvezuje i/ili o kodeksu korporativnog upravljanja koje društvo dobrovoljno primjenjuje izvan onoga što se traži propisima. Zakon također propisuje da društvo mora navesti odstupanja od primjene kodeksa korporativnog upravljanja i objasniti razloge odstupanja.

Navedeni zahtjevi se izvršavaju kroz godišnji upitnik korporativnog upravljanja, koji je sastavni dio ovog Godišnjeg izvještaja.

Društvo u skladu s člankom 250.b stavak 4. i 5. i člankom 272.p Zakona o trgovačkim društvima i člankom 22. Zakona o računovodstvu, daje Izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja.

Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja Zagrebačke burze d.d. Zagreb koji se primjenjuje od 1. siječnja 2011. godine, a objavljen je na internetskim

stranicama Burze (www.zse.hr) i na internetskim stranicama Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (www.hanfa.hr). Društvo se pridržava odredbi Kodeksa uz iznimku onih odredbi čija primjena u danom trenutku nije praktična ili ne utječe značajnije na transparentnost poslovanja ili na profil rizičnosti Društva.

Godišnji upitnik kodeksa korporativnog upravljanja

Osnovni podaci o društvu: SUNCE KONCERN d.d.
 Kontakt osoba i broj telefona: Tea Piacun, Glavna pravnica Društva; +385 1 6442 247
 Datum ispunjavanja upitnika: 18.04.2019.

Sva pitanja sadržana u ovom upitniku odnose se na razdoblje od jedne poslovne godine, na koje se odnose i godišnji financijski izvještaji. Za pitanja koja su sadržana u upitniku potrebno je napisati obrazloženje samo onda ako pitanje to izričito traži. Odgovori koji se nalaze u upitniku vrednuju se po određenom postotku, koji je iskazan na početku svakog poglavlja.

POSVEĆENOST PRINCIPIMA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA I DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Odgovori na ovaj set pitanja nose 20 % cjelokupnog pokazatelja u odnosu na usklađenost društva s kodeksom korporativnog upravljanja.

Broj pitanja	Pitanje	Odgovor DA/NE	Objašnjenje
1	Je li društvo prihvatilo primjenu kodeksa korporativnog upravljanja Zagrebačke burze?	DA	
2	Ima li društvo vlastiti kodeks korporativnog upravljanja?	NE	Društvo je prihvatilo primjenu kodeksa ZSE.
3	Postoje li usvojeni principi kodeksa korporativnog upravljanja unutar internih politika društva?	DA	
4	Objavljuje li društvo unutar svojih godišnjih financijskih izvještaja usklađenost s principima korporativnog upravljanja?	DA	

DIONIČARI I GLAVNA SKUPŠTINA

Odgovori na ovaj set pitanja nose 30 % cjelokupnog pokazatelja u odnosu na usklađenost društva s kodeksom korporativnog upravljanja.

Broj pitanja	Pitanje	Odgovor DA/NE	Objašnjenje
5	Nalazi li se društvo u odnosu uzajamnog dioničarstva s drugim društvom ili društvima? (ako da, objasniti)	NE	
6	Daje li svaka dionica društva pravo na jedan glas? (ako ne, objasniti)	DA	
7	Postoje li slučajevi kada je neki od dioničara tretiran drugačije? (ako da, objasniti)	NE	
8	Je li izdavanje punomoći za glasovanje na glavnoj skupštini krajnje pojednostavljeno i bez strogih formalnih zahtjeva? (ako ne, objasniti)	DA	
9	Je li društvo dioničarima koji iz bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti sami glasovati na skupštini, bez posebnih troškova, osiguralo opunomoćenike koji su dužni glasovati sukladno njihovim uputama? (ako ne, objasniti)	NE	Društvo nije primilo niti jedan zahtjev dioničara za osiguranjem punomoćnika.
10	Jesu li uprava odnosno upravni odbor društva prilikom sazivanja skupštine odredili datum prema kojem će se utvrđivati stanje u registru dionica koje će biti mjerodavno za ostvarivanje prava glasa u skupštini društva, na način da je taj datum prije održavanja skupštine i smije biti najviše šest dana prije održavanja skupštine? (ako ne, objasniti)	DA	

11	Jesu li dnevni red skupštine, kao i svi relevantni podaci i isprave uz objašnjenja koja se odnose na dnevni red, objavljeni na internetskoj stranici društva i stavljeni na raspolaganje dioničarima u prostorijama društva od dana prve javne objave dnevnog reda? (ako ne, objasniti)	DA	
12	Sadrži li odluka o isplati dividende ili predujma dividende datum na koji osoba koja je dioničar stječe pravo na isplatu dividende i datum ili razdoblje kada se isplaćuje dividenda? (ako ne, objasniti)	NE	Nije bilo isplata dividende.
13	Je li datum isplate dividende ili predujma dividende najviše 30 dana nakon dana donošenja odluke? (ako ne, objasniti)	NE	Nije bilo isplata dividende. Prilikom isplate dividende primijenjuje se zakonski rok od 30 dana.
14	Postoje li slučajevi kada su prilikom isplate dividende ili predujma dividende favorizirani pojedini dioničari? (ako da, objasniti)	NE	
15	Je li dioničarima omogućeno sudjelovanje i glasovanje na glavnoj skupštini društva upotrebom sredstava suvremene komunikacijske tehnologije? (ako ne, objasniti)	NE	Nije bilo takvih zahtjeva dioničara. Društvo će razmotriti upotrebu sredstava suvremene komunikacijske tehnologije.
16	Jesu li postavljeni uvjeti za sudjelovanje na glavnoj skupštini i korištenje pravom glasa (bez obzira jesu li dopušteni sukladno zakonu ili statutu), kao npr. prijavljivanje sudjelovanja unaprijed, ovjeravanje punomoći i slično? (ako da, objasniti)	DA	Sukladno statutu Društva, dioničari dostavljaju prijave za sudjelovanje na glavnoj skupštini u roku propisanom Zakonom o trgovačkim društvima. Punomoć se predaje Društvu do posljednjeg dana prijave za sudjelovanje na glavnu skupštinu. Za valjanost punomoći nije potrebna javnobilježnička ovjera.
17	Je li uprava društva javno objavila odluke glavne skupštine?	DA	
18	Je li uprava društva javno objavila podatke o eventualnim tužbama na pobijanje tih odluka? (ako ne, objasniti)	NE	Društvo nije zaprimilo tužbe za pobijanje odluka glavne skupštine.

UPRAVNA I NADZORNA TIJELA

NAVEDITE IMENA UPRAVE I NJIHOVE FUNKCIJE:	Tonči Boras - predsjednik Uprave, Ivan Potkrajčić - član Uprave, Kristijan Gagulić - član Uprave
NAVEDITE IMENA NADZORNOG ODBORA I NJIHOVE FUNKCIJE:	Jako Andabak - predsjednik Nadzornog odbora, Sanja Gagulić - zamjenica predsjednika Nadzornog odbora, Ivan Augustin - član Nadzornog odbora, Ružica Andabak - članica Nadzornog odbora, Ana Volk - članica Nadzornog odbora

Odgovori na ovaj set pitanja nose 20 % cjelokupnog pokazatelja u odnosu na usklađenost društva s kodeksom korporativnog upravljanja.

Broj pitanja	Pitanje	Odgovor DA/NE	Objašnjenje
19	Je li nadzorni odbor odnosno upravni odbor donio odluku o okvirnom planu svog rada koji uključuje popis redovitih sjednica i podataka koje redovito i pravodobno treba stavljati na raspolaganje članovima nadzornog odbora? (ako ne, objasniti)	NE	Društvo namjerava za potrebe budućeg rada donijeti plan koji uključuje popis redovitih sjednica i podataka koji se daju na raspolaganje članovima nadzornog odbora.
20	Je li nadzorni odbor odnosno upravni odbor donio unutarnja pravila rada?	DA	
21	Ima li društvo u nadzornom odboru odnosno upravnom odboru neovisne članove? (ako ne, objasniti)	DA	
22	Postoji li u društvu dugoročan plan sukcesije? (ako ne, objasniti)	NE	Nije definiran dugoročni plan sukcesije, ali postoji okvirni plan zamjene kadrova na vodećim pozicijama, kroz programe kontinuiranog osposobljavanja.
23	Je li nagrada ili naknada koju primaju članovi nadzornog odnosno upravnog odbora u cijelosti ili dijelom određena prema doprinosu uspješnosti društva? (ako ne, objasniti)	NE	Članovi nadzornog odbora društva u 2018. nisu primili nagrade ili naknade za rad.
24	Je li naknada članovima nadzornog odnosno upravnog odbora određena odlukom glavne skupštine ili statutom? (ako ne, objasniti)	NE	Članovi nadzornog odbora društva, u 2018. nisu primili nagrade ili naknade za rad.
25	Jesu li detaljni podaci o svim naknadama i drugim primanjima od društva ili s društvom povezanih osoba svakog pojedinog člana uprave odnosno izvršnih direktora, uključujući i strukturu naknade, javno objavljeni (u godišnjem financijskom izvješću)? (ako ne, objasniti)	NE	Navedeni podaci su u godišnjem izvještaju objavljeni na konsolidiranoj osnovi za sve članove uprave, a ne po pojedinom članu.
26	Jesu li detaljni podaci o svim naknadama i drugim primanjima od društva ili s društvom povezanih osoba svakog pojedinog člana nadzornog odbora odnosno upravnog odbora društva, uključujući i strukturu naknade, javno objavljeni (u godišnjem financijskom izvješću)? (ako ne, objasniti)	NE	Navedeni podaci se u godišnjem izvještaju objavljuju na konsolidiranoj osnovi za sve članove nadzornog odbora, a ne po pojedinom članu.
27	Izvjeshuje li svaki član nadzornog odnosno upravnog odbora društvo o svim promjenama glede njegova stjecanja, otpuštanja ili mogućnosti ostvarivanja glasačkih prava nad dionicama društva odmah, a najkasnije tri radna dana od dana transakcije? (ako ne, objasniti)	DA	
28	Jesu li svi poslovi u kojima su sudjelovali članovi nadzornog odnosno upravnog odbora ili s njima povezane osobe i društvo ili s njim povezane osobe jasno navedeni u izvješćima društva? (ako ne, objasniti)	NE	Navedeni poslovi iskazani su unutar bilješke o transakcijama sa povezanim osobama.
29	Postoje li ugovori ili sporazumi između člana nadzornog odnosno upravnog odbora društva i samog društva?	DA	
30	Jesu li prethodno odobreni od strane nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora? (ako ne, objasniti)	DA	
31	Jesu li bitni elementi takvih ugovora ili sporazuma sadržani u godišnjem izvješću? (ako ne, objasniti)	NE	Navedeni ugovori nisu materijalno značajni za Društvo.

32	Je li nadzorni odnosno upravni odbor ustrojio komisiju za imenovanja?	NE	
33	Je li nadzorni odnosno upravni odbor ustrojio komisiju za nagrađivanje?	NE	
34	Je li nadzorni odnosno upravni odbor ustrojio komisiju za reviziju (revizijski odbor)?	DA	
35	Je li većina članova komisije za reviziju iz redova neovisnih članova nadzornog odbora? (ako ne, objasniti)	NE	Revizijski odbor je ustrojen u 2018. godini, sukladno Zakonu o reviziji NN 127/17. Svi članovi revizijskog odbora su članovi nadzornog odbora te se sukladno čl. 65. st. 7. Zakona o reviziji izuzimaju od zahtjeva neovisnosti.
36	Je li komisija za reviziju pratila integritet financijskih informacija društva, a osobito ispravnost i konzistentnost računovodstvenih metoda koje koristi društvo i grupa kojoj pripada, uključivši i kriterije za konsolidaciju financijskih izvještaja društava koja pripadaju grupi? (ako ne, objasniti)	DA	
37	Je li komisija za reviziju procijenila kvalitetu sustava unutarnje kontrole i upravljanja rizicima, s ciljem da se glavni rizici kojima je društvo izloženo (uključujući i rizike povezane s pridržavanjem propisa) na odgovarajući način identificiraju i javno objave te da se njima na odgovarajući način upravlja? (ako ne, objasniti)	DA	
38	Je li komisija za reviziju radila na osiguranju učinkovitosti sustava unutarnje revizije, osobito putem izrade preporuka prilikom odabira, imenovanja, ponovnog imenovanja i smjene rukovoditelja odjela za unutarnju reviziju i glede sredstava koja mu stoje na raspolaganju, i procjene postupanja rukovodećeg povodom nalaza i preporuka unutarnje revizije? (ako ne, objasniti)	NE	Društvo nema uspostavljenu funkciju unutarnje revizije.
39	Ako u društvu funkcija unutarnje revizije ne postoji, je li komisija za reviziju izvršila procjenu potrebe za uspostavom takve funkcije? (ako ne, objasniti)	NE	Uprava Društva primjenjuje adekvatne procese praćenja glavnih rizika kojima je Društvo izloženo. Jedan od zadataka Revizijskog odbora (na godišnjoj razini) je razmatranje potrebe za uspostavom posebne funkcije unutarnje revizije, ukoliko je to potrebno radi unaprijeđenja sustava unutarnje kontrole.
40	Je li komisija za reviziju nadgledala neovisnost i objektivnost vanjskog revizora, osobito glede rotacije ovlaštenih revizora unutar revizorske kuće i naknada koje društvo plaća za usluge vanjske revizije? (ako ne, objasniti)	DA	
41	Je li komisija za reviziju pratila prirodu i količinu usluga koje nisu revizija, a društvo ih prima od revizorske kuće ili s njome povezanih osoba? (ako ne, objasniti)	DA	
42	Je li komisija za reviziju izradila pravila o tome koje usluge vanjska revizorska kuća i s njome povezane osobe ne smije davati društvu, koje usluge može davati samo uz prethodnu suglasnost komisije, a koje usluge može davati bez prethodne suglasnosti? (ako ne, objasniti)	NE	S obzirom da vanjska revizorska kuća i s njom povezane osobe nisu davale nikakve usluge Društvu, niti ih Društvo namjerava koristiti u dogledno vrijeme, predmetna pravila nisu izrađena.

43	Je li komisija za reviziju razmotrila učinkovitost vanjske revizije i postupke višeg rukovodećeg kadra s obzirom na preporuke koje je iznio vanjski revizor? (ako ne, objasniti)	DA	
44	Je li dokumentacija relevantna za rad nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora, na vrijeme dostavljena svim članovima? (ako ne, objasniti)	DA	
45	Jesu li u zapisnicima sa sjednica nadzornog odbora odnosno upravnog odbora zabilježene sve donesene odluke s rezultatima glasovanja? (ako ne, objasniti)	DA	
46	Je li nadzorni odbor odnosno upravni odbor izradio ocjenu svog rada u proteklom razdoblju koja uključuje vrednovanje doprinosa i kompetentnosti svakog pojedinog člana, kao i zajedničkog rada odbora, procjenu rada komisija koje je ustanovio i procjenu postignutih u odnosu na zacrtane ciljeve društva?	NE	
47	Jesu li detaljni podaci o svim primanjima i naknadama koje svaki član uprave ili izvršni direktori primaju od društva javno objavljeni u godišnjem izvješću društva? (ako ne, objasniti)	NE	Primanja članova uprave objavljena su u godišnjem izvješću na konsolidiranoj osnovi.
48	Jesu li svi oblici nagrada članova uprave i nadzornog odbora, uključujući opcije i druge pogodnosti uprave, javno objavljeni po detaljnim pojedinim stavkama i osobama u godišnjem izvješću društva? (ako ne, objasniti)	NE	Upravi nisu dane nagrade, opcije i druge pogodnosti.
49	Jesu li svi poslovi u kojima su sudjelovali članovi uprave ili izvršni direktori te s njima povezane osobe i društvo ili s njime povezane osobe jasno navedeni u izvješćima društva? (ako ne, objasniti)	NE	Navedeni poslovi iskazani su unutar bilješke o transakcijama sa povezanim osobama.
50	Sadrži li izvješće koje nadzorni odbor odnosno upravni odbor podnosi glavnoj skupštini, osim sadržaja izvješća propisanog zakonom, ocjenu ukupne uspješnosti poslovanja društva, rada uprave društva i poseban osvrt na njegovu suradnju s upravom? (ako ne, objasniti)	DA	

REVIZIJA I MEHANIZMI UNUTARNJE KONTROLE

Odgovori na ovo područje nose 10 % cjelokupnog pokazatelja u odnosu na usklađenost društva s kodeksom korporativnog upravljanja.

Broj pitanja	Pitanje	Odgovor DA/NE	Objašnjenje
51	Ima li društvo vanjskog revizora?	DA	
52	Je li vanjski revizor društva vlasnički ili interesno povezan sa društvom?	NE	
53	Pružila li vanjski revizor društva, sam ili putem povezanih osoba, društvu druge usluge?	NE	
54	Je li društvo javno objavilo iznose naknada plaćenih vanjskim revizorima za obavljanu reviziju i za druge pružene usluge? (ako ne, objasniti)	DA	
55	Ima li društvo unutarnje revizore? (ako ne, objasniti)	NE	Revizijski odbor jednom godišnje razmatra potrebu za uspostavljanjem posebne funkcije unutarnje revizije, te daje odgovarajuću preporuku Nadzornom odboru Društva.
56	Ima li društvo ustrojen sustav unutarnje kontrole? (ako ne, objasniti)	DA	

TRANSPARENTNOST I JAVNOST POSLOVANJA

Odgovori na ovo poglavlje nose 20 % cjelokupnog pokazatelja u odnosu na usklađenost društva s kodeksom korporativnog upravljanja.

Broj pitanja	Pitanje	Odgovor DA/NE	Objašnjenje
57	Jesu li godišnji, polugodišnji i tromjesečni izvještaji dostupni dioničarima?	DA	
58	Je li društvo izradilo kalendar važnih događanja?	NE	U budućem radu Društvo namjerava izraditi kalendar važnih događanja.
59	Je li društvo uspostavilo mehanizme kojima se osigurava da se osobama koje raspolažu ili dolaze u dodir s povlaštenim informacijama pojasni priroda i značaj tih informacija i ograničenja s tim u vezi?	DA	
60	Je li društvo uspostavilo mehanizme kojima se osigurava nadzor nad protekom povlaštenih informacija i njihovom mogućom zlouporabom?	DA	
61	Je li netko trpio negativne posljedice jer je nadležnim tijelima ili organima u društvu ili izvan njega ukazao na nedostatke u primjeni propisa ili etičkih normi unutar društva? (ako da, objasniti)	NE	
62	Je li uprava društva u protekloj godini održala sastanke sa zainteresiranim ulagateljima?	DA	
63	Slažu li se svi članovi uprave i nadzornog ili upravnog odbora da su navodi izneseni u odgovorima na ovaj upitnik, po njihovom najboljem saznanju, u cijelosti istiniti?	DA	

Konsolidirani financijski izvještaji za 2018. godinu

Izjave o odgovornosti Uprave

Izvještaj neovisnog revizora

Konsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala

Konsolidirani izvještaj o novčanom tijeku

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavni dio financijskih izvještaja.

ODGOVORNOST ZA PRIPREMU I ODOBRAVANJE KONSOLIDIRANIH GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“), koje je usvojila Europska unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Grupe za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnu i razboritu prosudbu i procjenu;
- primjenu važećih računovodstvenih standarda te
- pripremu financijskih izvještaja po načelu nastavka poslovanja

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je, također, odgovorna za čuvanje imovine Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Potpisali u ime Grupe:

Predsjednik Uprave
Tonči Boras

Član Uprave
Kristijan Gagulić

Član Uprave
Ivan Potkrajčić

25. travnja 2019.
SUNCE KONCERN d.d.
Trpinjska 9
Zagreb

IZJAVA OSOBA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA

Temeljem odredbi Zakona o tržištu kapitala, Ivan Potkrajčić član uprave zadužen za financije i Ivan Franić, direktor računovodstva i financija zajedno kao osobe odgovorne za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja društva Sunce Koncern d.d. Zagreb, Trpinjska 9, OIB 06916431329 (Društvo), ovime daju sljedeću

IZJAVU

Prema našem najboljem saznanju godišnji revidirani konsolidirani financijski izvještaji za 2018. godinu sastavljeni su uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja te daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Društva i ovisnih društava (zajedno – „Grupe“).

Izveštaj Uprave Društva za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. godine sadržava istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Grupe, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima je Grupa izložena.

U Zagrebu, 25. travnja 2019. godine.

Član Uprave zadužen za Financije
Ivan Potkrajčić

Direktor Računovodstva i Financija
Ivan Franić

Izvešće neovisnog revizora

Dioničarima društva Sunce koncern d.d. Grupe

Izvešće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva Sunce koncern d.d. (Društvo) i njemu ovisnih društava, (zajedno - „Grupa“) koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju (bilancu) na 31. prosinca 2018., konsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala, konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju priloženi godišnji konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2018., njezinu konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, usvojenima od EU („MSFI-ima, usvojenima od EU“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na bilješku 14 u konsolidiranim financijskim izvještajima koja opisuje neizvjesnost vezanu za ishod sudskih sporova u vezi utvrđivanja vlasništva na određenim nekretninama, te bilješku 29 u pogledu potencijalne obveze.

U vezi s tim pitanjima naše mišljenje nije s rezervom.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Za svako pitanje u nastavku, opis o tome kako se naša revizija bavila tim pitanjima, pripremljen je u tom kontekstu.

Ispunili smo obveze opisane u Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i ta pitanja. Sukladno tome, naša revizija uključuje obavljanje postupaka dizajniranih da odgovore na našu procjenu rizika pogrešnog prikaza u konsolidiranim financijskim izvještajima. Rezultati naših revizijskih postupaka, uključujući provedene postupke za rješavanje pitanja u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o ovim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme</p> <p>Grupa ima značajan iznos nekretnina, postrojenja i opreme u konsolidiranim financijskim izvještajima.</p> <p>Stoga, inicijalno priznavanje (kapitalizacija), procjena korisnog vijeka upotrebe i naknadno vrednovanje mogu imati značajan utjecaj na financijski položaj i financijske rezultate Grupe, te je potrebno da se odabir i primjena relevantnih računovodstvenih politika i procjena izvrši na odgovarajući način.</p> <p>Procjene uprave o korisnom vijeku upotrebe i procjeni vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme je bilo značajno za reviziju budući da uključuju značajnu razinu procjene uprave.</p> <p>Zbog navedenih razloga, identificirali smo navedeno kao ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Naše revizijske procedure uključivale su razumijevanje procesa vezanog za nekretnine, postrojenja i opremu i ocjenu dizajna kontrola implementiranih u procesu.</p> <p>Revizijske procedure uključivale su testiranje i procjenu prikladnosti kapitalizacije značajnih troškova nekretnina, postrojenja i opreme na temelju uzorka.</p> <p>Usporedili smo korisni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme koji primjenjuje Grupa s onima koje primjenjuju slični subjekti u hotelskoj industriji u Hrvatskoj te smo usporedili korisni vijek upotrebe nekretnina s korisnim vijekom upotrebe nekretnina određenih od strane neovisnih stručnjaka za procjenu vrijednosti nekretnina.</p> <p>Ocijenili smo stručnost i neovisnost profesionalnih procjenitelja angažiranih od strane Grupe.</p> <p>Testirali smo pretpostavke Uprave koje su korištene u izračunu vrijednosti u upotrebi, uključujući točnost i dosljednost pretpostavki.</p> <p>Procijenili smo adekvatnost objava u konsolidiranim financijskim izvještajima prezentiranih u bilješci 2.11 <i>Nekretnine, postrojenja i oprema</i> u skladu sa zahtjevima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenima od EU.</p>
<p>Alokacija kupovne cijene</p> <p>Grupa je tijekom 2004. godine stekla tri ovisna društva – Hoteli Brela d.d., Hoteli Tučepi d.d. i Hoteli Zlatni Rat d.d. Budući da se alokacija kupovne cijene nije izvršila na dan stjecanja, fer vrijednost stečene imovine i preuzetih obveza ovisnih društava nije bila početno utvrđena na datum stjecanja te stoga nije utvrđen niti goodwill niti dobit od povoljne kupnje.</p> <p>Navedeno nije bilo u skladu sa zahtjevima MSFI 3 <i>Poslovne kombinacije</i> te je Grupa angažirala neovisne konzultante tijekom 2018. godine kako bi se provela alokacija kupovne cijene s ciljem procjene jesu li i kako značajne reklasifikacije konsolidiranih financijskih izvještaja za preostale učinke alokacije kupovne cijene.</p> <p>S obzirom na značajnost same transakcije i razinu potrebne procjene uprave za identificiranje stečene imovine i preuzetih obveza te za procjenu njihove fer vrijednosti i za ispravno opisivanje tih informacija u bilješkama uz konsolidirane financijske izvještaje smatramo da je alokacija kupovne cijene ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Procijenili smo stručnost i objektivnost vanjskih konzultanata angažiranih od strane Grupe. Procijenili smo da je identificirana sva stečena materijalna i nematerijalna imovina te da su identificirane sve preuzete obveze te smo angažirali interne stručnjake koji su analizirali primijenjenu metodologiju za vrednovanje najznačajnijih stavki stečene imovine i obveza te smo ocijenili glavne pretpostavke i parametre korištene u određivanju njihove fer vrijednosti.</p> <p>Ocijenili smo tvrdnju uprave da je iskazana knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31.12.2004. u prihvatljivom rasponu (uzimajući u obzir različite stope ponderiranog prosječnog troška kapitala i stope rasta kao glavnih pretpostavki u modelu) u odnosu na utvrđenu fer vrijednosti na isti datum.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost objava u konsolidiranim financijskim izvještajima prezentiranih u Bilješci 32 <i>Stjecanje ovisnih društava tijekom 2004. godine</i> u odnosu na alokaciju kupovne cijene te usklađenost sa zahtjevima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenima od EU.</p>

Ostale informacije u Godišnjem izvješću Grupe za 2018. godinu

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Osim konsolidiranih financijskih izvještaja i izvješća neovisnog revizora, Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće Grupe koje sadrži Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, niti Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

U vezi s našom revizijom godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li Izvješće posloводства uključuje potrebne objave iz Članka 21. Zakona o računovodstvu te da li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja sadrži podatke iz članka 22. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na obavljenim postupcima, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo da:

1. su informacije u priloženom Izvješću posloводства za 2018. godinu usklađene, u svim bitnim odrednicama, s priloženim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima;
2. je priloženo izvješće posloводства za 2018. godinu sastavljeno u skladu sa Člankom 21. Zakona o računovodstvu;
3. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Grupe za 2018. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 2., 5., 6. i 7. Zakona o računovodstvu; te
4. su dijelovi izjave o primjeni korporativnog upravljanja koji sadržavaju informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 3. i 4. Zakona o računovodstvu, uključenih u Godišnje izvješće Grupe za 2018. godinu, pripremljeni u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu i dosljedni su, u svim značajnim odrednicama, priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima;

Dodatno, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njezina okruženja stečenog u okviru revizije konsolidiranih financijskih izvještaja, dužni smo izvijestiti ako smo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvješću posloводства, Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Godišnjem izvješću Grupe. U tom smislu nemamo što izvijestiti.

Odgovornosti uprave i Revizorskog odbora za godišnje konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, usvojenima od EU i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Revizorski odbor je odgovoran za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupa.

Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezano objave u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar grupe za izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu grupe revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Mi komuniciramo s Revizorskim odborom u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu Revizorskom odboru da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s Revizorskim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objave nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izješće o ostalim pravnim i regulatornim zahtjevima

U skladu s člankom 10. stavka 2. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća, u našem Izješću neovisnog revizora dajemo sljedeće informacije koje su potrebne nastavno na zahtjeve MRevS:

Imenovanje revizora i razdoblje angažmana

Inicijalno smo imenovani revizorom Društva od strane Glavne skupštine dioničara 29. kolovoza 2017. te je naš neprekidan angažman trajao dvije godine.

Dosljednost s Dodatnim izvještajem Revizorskom odboru

Potvrđujemo da je naše revizorsko mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima u skladu s dodatnim izvješćem Revizorskom odboru Grupe koji smo izdali na 18. travnja 2019. u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog Parlamenta i Vijeća.

Pružanje nerevizzijskih usluga

Izjavljujemo da Društvu i njegovim kontroliranim tvrtkama u Europskoj Uniji nismo pružali zabranjene nerevizzijske usluge navedene u članku 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća. Nadalje, nismo pružili ni ostale nerevizzijske usluge Društvu i njegovim kontroliranim tvrtkama koje nisu objavljene u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovo izvješće neovisnog revizora je Zvonimir Madunić.

Zvonimir Madunić
Član Uprave i ovlašteni revizor

25. travnja 2019.
Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50,
Zagreb, Republika Hrvatska

**KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O DOBITI I GUBITKU I OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI RAZDOBLJA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

<i>(u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2018	2017
Prihodi od prodaje	4	415.180	355.544
Ostali prihodi	5	10.060	22.581
Poslovni prihodi		425.240	378.125
Troškovi materijala i usluga	6	(129.889)	(109.848)
Plaće i ostala materijalna prava radnika	7	(148.404)	(129.139)
Amortizacija	13, 14	(55.103)	(43.739)
Ostali poslovni rashodi	8	(41.870)	(52.359)
Poslovni rashodi		(375.266)	(335.085)
Dobit iz poslovanja		49.974	43.040
Neto financijski rashodi	9	(14.623)	(10.915)
Udio u gubitku pridruženih društava	15	(2.739)	(3.094)
Dobit prije oporezivanja		32.612	29.031
Porez na dobit	10	(2.592)	(8.422)
Dobit razdoblja		30.020	20.609
<i>Dobit razdoblja raspoloživa:</i>			
Vlasnicima Društva		26.176	24.733
Nekontrolirajućem interesu		3.844	(4.124)
Zarada po dionici (u kunama) – osnovna i razrijeđena	11	5,15	5,40
Ostala sveobuhvatna dobit		24	-
Sveobuhvatna dobit razdoblja		30.044	20.609
<i>Sveobuhvatna dobit razdoblja raspoloživa:</i>			
Vlasnicima Društva		26.199	24.733
Nekontrolirajućem interesu		3.845	(4.124)

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavni dio ovih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

NA DAN 31. PROSINCA 2018.

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>Bilješka</u>	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	13	1.027	1.139
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	1.109.621	992.542
Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate	15	101.488	50.193
Dani krediti	20	31.715	10.290
Odgođena porezna imovina	12	5.527	-
Ostala dugotrajna potraživanja	16	2.422	2.247
		1.251.800	1.056.411
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	17	3.734	3.067
Potraživanja od kupaca	18	24.643	23.990
Ostala potraživanja	19	17.980	15.284
Dani krediti	20	44.445	78.182
Novac i novčani ekvivalenti	21	45.080	27.050
		135.882	147.573
Ukupna imovina		1.387.682	1.203.984
GLAVNICA I OBVEZE			
Dionički kapital	22	539.385	488.706
Premija na emitirane dionice		83.265	24.420
Pričuve		10.304	10.504
Zadržana dobit		81.996	138.692
		714.950	662.322
Nekontrolirajući interes		84.648	80.253
Ukupno glavnica		799.598	742.575
Obveze			
Dugoročne obveze			
Posudbe	23	449.257	281.064
Ostale obveze		3.346	-
Rezerviranja	24	1.748	1.727
Odgođena porezna obveza	25	1.078	692
		455.429	283.483
Kratkoročne obveze			
Posudbe	23	54.700	113.116
Rezerviranja	24	252	260
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	26	45.872	37.138
Ostale kratkoročne obveze	27	31.831	27.412
		132.655	177.926
Ukupno obveze		588.084	461.409
Ukupno glavnica i obveze		1.387.682	1.203.984

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavni dio ovih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

<i>(u tisućama kuna)</i>	Dionički kapital	Premija	Pričuve	Zadržana dobit	Ukupno	Nekontrolirajući interes	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2017. godine	444.306	-	10.985	111.622	566.913	90.537	657.450
<i>Transakcije s vlasnicima:</i>							
Dokapitalizacija Sunce Koncern d.d.	44.400	24.420	-	-	68.820	-	68.820
Prodaja 50% udjela ovisnom društvu	-	-	-	2.337	2.337	(6.047)	(3.710)
Ukupno transakcije s vlasnicima	44.400	24.420		2.337	71.157	(6.047)	65.110
<i>Dobit tekuće godine</i>	-	-	-	24.733	24.733	(4.124)	20.609
<i>Ostala sveobuhvatna dobit:</i>							
Ukidanje odgođene porezne obveze	-	-	(481)	-	(481)	(113)	(594)
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	-	-	(481)	24.733	24.252	(4.237)	20.015
Stanje 31. prosinca 2017. godine	488.706	24.420	10.504	138.692	662.322	80.253	742.575
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine:							
Stanje 1. siječnja 2018. godine	488.706	24.420	10.504	138.692	662.322	80.253	742.575
<i>Transakcije s vlasnicima:</i>							
Dokapitalizacija Sunce Koncern d.d.	50.679	71.035	-	-	121.714	-	121.714
Pokrivanje gubitka prethodnih godina	-	(12.190)	(223)	12.413	-	-	-
Stjecanje ovisnog društva Hotel Alan d.d. (Bilješka 33)	-	-	-	(95.285)	(95.285)	550	(94.735)
Ukupno transakcije s vlasnicima	50.679	58.845	(223)	(82.872)	26.429	550	26.979
<i>Dobit tekuće godine</i>	-	-	-	26.176	26.176	3.844	30.020
<i>Ostala sveobuhvatna dobit:</i>							
Revalorizacija zemljišta	-	-	23	-	23	1	24
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	-	-	23	26.176	26.199	3.845	30.044
Stanje 31. prosinca 2018. godine	539.385	83.265	10.304	81.996	714.950	84.648	799.598

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavni dio ovih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

<i>(u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2018	2017
Novčani tok iz redovnog poslovanja	28	94.972	104.304
Plaćene kamate		(21.410)	(18.525)
Plaćeni porez		(3.914)	(6.198)
Neto novčani tok iz redovnog poslovanja		69.468	79.581
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme	14	(61.639)	(224.926)
Nabava nematerijalne imovine	13	(359)	(671)
Stjecanje ovisnog društva	33	2.066	-
Primici od prodaje dugotrajne imovine		-	511
Prodaja ovisnog društva (<i>neto</i>)		-	46.663
Primljene kamate		-	394
Osnivanje pridruženog društva	15	(10)	-
Kredit dani povezanim stranama		(62.784)	(24.935)
Primici od kredita danih povezanim strankama		21.759	9.560
Neto novčani tok korišten u ulagačkim aktivnostima		(100.967)	(193.404)
Novčani tok iz financijskih aktivnosti			
Primici od primljenih kredita		706.307	229.322
Otplate primljenih kredita		(656.621)	(157.513)
Izdavanje novih dionica		-	68.820
Otplata financijskog najma		(157)	(110)
Neto novčani tok korišten u financijskim aktivnostima		49.529	140.519
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		18.030	26.696
Novac i novčani ekvivalenti			
Na početku godine		27.050	354
Na kraju godine	21	45.080	27.050
Neto povećanje		18.030	26.696

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavni dio ovih izvještaja.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 1 – OPĆI PODACI**

Sunce Koncern d.d. ("Društvo") je koncern koji upravlja hotelima i pruža razne savjetodavne usluge vezane uz upravljanje i poslovanje tvrtki uključujući usluge oglašavanja i marketinga, upravljanje nekretninama, proces nabave, pružanje usluga u nautici, seoskom turizmu, zdravstvenih usluga, kongresa, sportskih aktivnosti i drugim oblicima turizma. Društvo je osnovano kao društvo s ograničenom odgovornošću. Na sastanku Glavne skupštine, održanom 4. travnja 2007. godine, donesena je odluka o preoblikovanju poduzeća iz društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo. Detalji vezani uz podružnice i tip poslovanja istih su kako slijedi:

Grupa se sastoji od sljedećih subjekta:

	Priroda poslovanja	Vlasništvo 2018.	Vlasništvo 2017.
Sunce Koncern d.d.	Upravljačka djelatnost	Matično društvo	Matično društvo
Hoteli Brela d.d.	Hoteli	89,58%	89,58%
Hoteli Tučepi d.d.	Hoteli	91,41%	91,41%
Hoteli Zlatni rat d.d.	Hoteli	80,99%	80,99%
Hotel Alan d.d.	Hoteli	97,96%	-
Sunce Global d.o.o.	Turistička grupa	100%	99,60%
Zlatni rat Poljoprivreda d.o.o.	Poljoprivreda	80,99%	80,99%
Zlatni rat Servisi d.o.o.	Održavanje	80,99%	80,99%
Zlatni rat Tenis centar d.o.o.	Tenis operator	80,99%	80,99%
Plaža Zlatni rat d.o.o.	Upravitelj plaže	80,99%	80,99%
Eko – promet d.o.o.	Prijevoz	41,39%	41,39%
Aerodrom Brač d.o.o.	Zračna luka	40,65%	40,65%
Sunce Vital d.o.o.	Zdravstvena djelatnost	100%	100%
Brač 500 Plus d.o.o.	Upravljanje žičarom	56,24%	56,24%
Brela Jakiruša d.o.o.	Priprema i usluživanje hrane i pića	89,58%	89,58%

Grupa kao većinski vlasnik, steklo je i drugi poslovni udio u članu grupe društvu Sunce Global d.o.o. koji je predstavljao 0,309% temeljnog kapitala društva, nakon čega je postalo njegov jedini član. Ugovor o pripajanju je objavljen na sudskom registru dana 13. lipnja 2018. godine. Trgovački sud u Zagrebu objavio je upis pripajanja 28. veljače 2019. godine.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 1 – OPĆI PODACI (nastavak)

Dana 10. kolovoza 2018. godine Glavna skupština društva Sunce koncern d.d. donijela je odluku o povećanju temeljnog kapital ulogom u pravima unosom 595.397 redovnih dionica društva Hotel Alan d.d. i izdavanjem 506.788 novih redovnih dionica. Ovom odlukom, temeljni kapital Društva povećava se sa iznosa od 488.706.200 kuna za iznos od 50.678.800 kuna na iznos od 539.385.000 kuna.

Sunce Koncern d.d. kontrolirano je od strane društva Sunce Ulaganja d.o.o. registrirano u Hrvatskoj, Trpinjska ulica 9, Zagreb.

Na dan 31. prosinca 2018. godine dionice Društva uvrštene su na službeno tržište Zagrebačke burze Odluku o prijelazu svih dionica Društva iz Redovitog u Službeno tržište, Zagrebačka burza d.d. donijela je donijela je dana 21. prosinca 2018. godine, te je isto provedeno dana 27. prosinca 2018. godine.

Nadzorni odbor

Jako Andabak – predsjednik Nadzornog odbora (od 13.06.2017.)

Sanja Gagulić – zamjenica predsjednika Nadzornog odbora (od 13.06.2017.)

Ružica Andabak – član Nadzornog odbora (od 13.06.2017.)

Ana Volk – član Nadzornog odbora (od 13.06.2017.)

Ivan Augustin – član Nadzornog odbora (od 13.06.2017.)

Uprava

Tonči Boras – Predsjednik Uprave (od 13.06.2017.)

Kristijan Gagulić – Član Uprave (od 13.06.2017.)

Ivan Potkrajčić – Član Uprave (od 13.06.2017.)

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

1.1 USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja i koji su usvojeni u EU na snazi su u tekućem razdoblju:

Izmjene MSFI 9: Financijski instrumenti:

MSFI 9 Financijski instrumenti zamjenjuje MRS 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga te spaja sva tri aspekta računovodstva financijskih instrumenata: klasifikaciju i mjerenje, umanjenje vrijednosti i računovodstvo zaštite. Osim računovodstva zaštite, nužna je retroaktivna primjena, dok pružanje usporednih informacija nije obavezno. Za računovodstvo zaštite, zahtjevi se generalno primjenjuju prospektivno, uz neke ograničene izuzetke. Grupa je usvojila ovaj standard na dan 1. siječnja 2018. godine te nije korigirala usporedne informacije. Grupa je usvojila navedeni standard na dan 1. siječnja 2018. godine te nisu korigirane usporedne informacije. Grupa je efekte usvajanja MSFI 9 prikazala u bilješki 20.

Izmjene MSFI 15: Prihodi od ugovora s kupcima

MSFI 15 mijenja MRS 11 Ugovori o izgradnji, MRS 18 Prihodi i sva povezana tumačenja te se s ograničenim izuzećima, primjenjuje na sve prihode koji nastaju kao rezultat ugovora s kupcima. MSFI 15 donosi model od 5 koraka za priznavanje prihoda koji nastaju kao rezultat ugovora s kupcima te definira kako se prihod priznaje u iznosu koji odražava naknadu koju društvo očekuje primiti za prijenos dobara ili usluga kupcu.

MSFI 15 od društva zahtjeva primjenu prosudbi, pri čemu je potrebno uzeti u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti u primjeni modela od 5 koraka na ugovore koje ima sa svojim kupcima. Standard također specifično definira računovodstveni tretman inkrementalnih troškova stjecanja ugovora i troškova koji se mogu izravno povezati s izvršenjem ugovora. Dodatno, standard zahtjeva određene objave.

Grupa je usvojila ovaj standard na dan 1. siječnja 2018. godine te nisu korigirane usporedne informacije. Grupa je provela analizu efekta primjene navedenog standarda te je zaključak Uprave da usvajanje nema značajnog utjecaja na financijske izvještaje Grupe.

Izmjene MSFI 2: Klasifikacija i mjerenje plaćanja temeljenih na dionicama (izmjene i dopune)

Izmjene i dopune pružaju zahtjeve za obračunavanje efekta uvjeta stjecanja na mjerenje plaćanja temeljenog na dionicama koje se podmiruje u novcu, klasifikaciju plaćanja temeljenih na dionicama sa značajkama neto namire po odbitku poreznih obveza, te računovodstveni tretman promjena u uvjetima i odredbama transakcije plaćanja na temelju dionica koje dovode do promjena u klasifikaciji plaćanja temeljenih na dionicama s onih koje se podmiruju u novcu na one koji se podmiruju kroz isplatu kapitala. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

1.1 USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

Izmjene MRS 40: Prijenos ulaganja u nekretnine (izmjene i dopune)

Izmjene i dopune pojašnjavaju kada društvo treba prenijeti imovinu, uključujući imovinu u izgradnji ili pripremi, u ili iz ulaganja u nekretnine. Izmjene navode da se izmjena uporabe pojavljuje kada imovina zadovoljava ili prestaje zadovoljavati definiciju ulaganja u nekretnine te ukoliko za to postoji dokaz. Sama promjena namjere Uprave o korištenju imovine ne pruža dovoljan dokaz o promjeni uporabe imovine. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Tumačenje IFRIC 22: Transakcije u stranim valutama i avansno plaćanje naknada

Tumačenje pojašnjava obračunavanje transakcija koje uključuju primitak ili avansno plaćanje u stranoj valuti. Tumačenje obuhvaća devizne transakcije kada društvo priznaje nemonetarnu imovinu ili nemonetarnu obvezu koja proizlazi iz plaćanja ili primitka proizašlih iz avansnog plaćanja naknada, prije nego što društvo prizna povezanu imovinu, rashod ili prihod. Tumačenje navodi da je datum transakcije, u svrhu određivanja tečaja, datum početnog priznavanja nemonetarne unaprijed plaćene imovine ili obveze odgođenog prihoda. Ako postoji veći broj plaćanja ili predujmova, tada društvo mora odrediti datum transakcije za svako plaćanje ili predujam. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde i koji su usvojeni u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

MSFI 16: Najmovi

MSFI 16 objavljen je u siječnju 2016. godine i zamjenjuje MRS 17 Najmovi, IFRIC 4 Određivanje uključuje li sporazum najam, SIC 15 Operativni najam-poticaji i SIC-27 Promjena sadržaja transakcija uključujući pravni oblik najma. MSFI 16 postavlja načela priznavanja, mjerenja, prezentiranja i objavljivanja najmova te zahtjeva od najmoprimaca iskazivanje svih najmova pojedinačno u bilanci slično kao i financijski najam prema MRS 17. Standard uključuje dva izuzetka u priznavanju za najmoprimca - najam imovine „male vrijednosti“ (npr. osobna računala) te kratkoročni najam, odnosno najam s periodom od 12 mjeseci ili kraćim. Na datum početka najma, najmoprimac će priznati obveze za najam te imovinu koja predstavlja pravo na korištenje osnovne imovine tijekom perioda najma, odnosno pravo na korištenje imovine. Najmoprimci će biti dužni odvojeno priznavati troškove kamata na obveze za najam te troškove amortizacije prava na korištenje imovine. Najmoprimci će također biti dužni ponovno mjeriti obveze za najam nakon određenih događaja (npr. promjena perioda najma, promjena u budućim uplatama za najam koje su rezultat promjene u indeksu ili stopi korištenoj za utvrđivanje tih uplata). Najmoprimac će generalno priznavati iznos ponovnog mjerenja tih obveza kao prilagodbu na pravo korištenja imovine. Računovodstveni tretman najmodavaca prema MSFI 16 ostaje nepromijenjen u odnosu na trenutni prema MRS 17. Najmodavac će nastaviti klasificirati sve najmove koristeći ista klasifikacijska načela kao u MRS 17 te će razdvajati dva oblika najma: operativni i financijski najam. MSFI 16 također zahtjeva od najmoprimca i najmodavca opširnije objavljivanje nego prema MRS 17. MSFI 16 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019. godine. Rana primjena je dopuštena, ali ne prije nego subjekt primijeni MSFI 15.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

1.1 USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde i koji su usvojeni u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi (nastavak)

MSFI 16: Najmovi (nastavak)

Najmoprimac može izabrati hoće li primijeniti standard koristeći potpuni ili modificirani retrospektivni pristup. Prijelazna odredba standarda dopušta određena olakšanja. U 2018. godini Grupa je napravila preliminarnu procjenu potencijalnog efekta usvajanja MSFI-ja 16 na svoje financijske izvještaje, koji su prikazani u bilješci 30 – Preuzete obveze.

MSFI 9: Značajke ranije otplate s negativnom naknadom (izmjene i dopune)

Dopuna stupa na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine, uz dopuštenu raniju primjenu. Dopuna dozvoljava da se financijska imovina s mogućnošću plaćanja unaprijed koja dopušta ili zahtijeva od ugovorne strane da plati ili primi razumnu naknadu za prijevremeni raskid ugovora (tako da, iz perspektive vlasnika imovine, može postojati negativna naknada), mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

MRS 28: Dugoročni udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima (izmjene i dopune)

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine, uz dopuštenu raniju primjenu. Izmjene i dopune se odnose na to treba li mjerenje, a to se posebno odnosi na umanjenje vrijednosti dugoročnih udjela u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima, koje čini dio „neto ulaganja“ u pridruženo društvo ili zajednički pothvat, regulirati MSFI 9, MRS 28 ili kombinacija navedenih standarda. Izmjene i dopune pojašnjavaju da društvo primjenjuje MSFI 9 Financijski instrumenti prije nego primijeni MRS 28 na takve dugoročne udjele za koje se ne primjenjuje metoda udjela. Prilikom primjene MSFI-ja 9, društvo ne uzima u obzir nikakve prilagodbe knjigovodstvene vrijednosti dugoročnih udjela koje proizlaze iz primjene MRS-a 28. Ove izmjene i dopune još nisu usvojene od strane EU. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

IFRIC 23: Nesigurnosti oko tretmana poreza na dobit

Tumačenje se primjenjuje za godišnja razdoblja koja započinju 1. siječnja 2019. godine ili kasnije, uz mogućnost ranije primjene. Tumačenje se odnosi na obračun poreza na dobit i to onda kada porezni tretman obuhvaća neodređenosti koje utječu na primjenu MRS 12. Tumačenje pruža smjernice o odvojenom ili zajedničkom razmatranju neizvjesnih poreznih tretmana, o nadzoru od strane poreznih vlasti, o primjerenim metodama za primjenu u slučajevima kada postoji neizvjesnost te računovodstvenu primjenu kod promjena u činjenicama i okolnostima. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

MRS 19: Izmjena, ograničenje ili namira plana primanja zaposlenih (izmjene i dopune)

Dopuna se primjenjuje za godišnja razdoblja koje započinju 1. siječnja 2019. godine ili kasnije, uz mogućnost ranije primjene. Izmjene i dopune zahtijevaju od društva primjenu najnovijih aktuarskih pretpostavki kako bi se odredili trenutni troškovi usluga i neto kamata za godišnja izvješća u razdoblju nakon što je izmjena, ograničenje ili namira plana primanja zaposlenih stupila na snagu.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

1.1 USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde i koji su usvojeni u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi (nastavak)

MRS 19: Izmjena, ograničenje ili namira plana primanja zaposlenih (izmjene i dopune) (nastavak)

Izmjene i dopune također razjašnjavaju kako računovodstvena primjena izmjene, smanjenja ili namire plana primanja zaposlenih utječe na postavljanje gornje granice sredstava. Izmjene i dopune još nisu usvojene od strane EU. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Konceptualni okvir IFRS standarda

IASB je izdao revidirani Konceptualni okvir za financijske izvještaje 29. ožujka 2018. godine. Konceptualni okvir predstavlja sveobuhvatni skup za financijsko izvještavanje, standarde i smjernice pripremateljima koji će služiti za razvoj dosljednih računovodstvenih politika te podršku drugima u njihovom nastojanju u razumijevanju i interpretiranju standarda. IASB je također izdao zaseban popratni dokument, Izmjene i dopune referenci na konceptualni okvir MSFI standarda, koji određuje izmjene i dopune zahvaćenih standarda u cilju ažuriranja referenci na revidirani Konceptualni okvir. Njihov cilj je podržati prijelaz na revidirani Konceptualni okvir za društva koja razvijaju računovodstvene politike pomoću Konceptualnog okvira kada se nijedan MSFI standard ne primjenjuje na točno određenu transakciju. Za priprematelje koji razvijaju računovodstvene politike bazirane na Konceptualnom okviru navedeno je primjenjivo za godišnje razdoblje koje započinje 1. siječnja 2020. godine ili kasnije.

MSFI 3: Poslovne kombinacije (izmjene i dopune)

IASB je izdao izmjene i dopune u definiranju poslovanja (izmjene i dopune MSFI-a 3) u cilju rješavanja poteškoća koje nastaju kada društvo određuje da li je steklo poslovanje ili imovinu.

Izmjene i dopune su učinkovite za poslovne kombinacije kod kojih je datum akvizicije nastao u periodu godišnjih financijskih izvještaja na 1. siječnja 2020. godini ili kasnije te za akvizicije imovine koje su se desile na početku tog perioda ili kasnije, uz mogućnost ranije primjene.

Izmjene i dopune još nisu usvojene od strane EU. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

MRS 1: Prezentacija financijskih izvještaja i MRS 8 Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i pogreškama

Definiranje pojma „značajno“ (izmjene i dopune) Izmjene i dopune se primjenjuju za godišnje periode koji započinju 1. siječnja 2020. godine ili kasnije, uz mogućnost ranije primjene. Izmjene i dopune razjašnjavaju definiciju materijalnosti i njene primjenjivosti. Sukladno novoj definiciji „Informacija je značajna ukoliko se izostavljajući ili pogrešno navodeći može očekivati da će utjecati na odluke koje primarni korisnici financijskih izvještaja donose na temelju tih financijskih izvještaja, a koji pružaju specifične financijske informacije.“

Osim toga, objašnjenja definicije su unaprijeđena. Izmjene i dopune također osiguravaju konzistentnost definicije značajnosti kroz cijele MSFI standarde. Izmjene i dopune još nisu usvojene od strane EU. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

1.1 USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde i koji su usvojeni u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi (nastavak)

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) izdao je godišnja poboljšanja MSFI 2015. – 2017. ciklusa koja čine zbirku izmjena i dopuna MSFI-a

Izmjene i dopune se primjenjuju za godišnje periode koji počinju 1. siječnja 2019. godine ili kasnije, uz dopuštenu raniju primjenu. Ova godišnja poboljšanja još nisu potvrđena od strane EU. Uprava je napravila procjenu efekta primjene navedenog standarda te smatra kako isti nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

- *MSFI 3: Poslovne kombinacije i MSFI 11 Zajednički pothvati*

Izmjene i dopune MSFI-a 3 objašnjavaju da kada društvo stječe kontrolu u poslovima koji su dio zajedničkih pothvata, zahtjeva se ponovno mjerenje interesa koje je društvo prethodno imalo u tom poslovanju.

Dopuna i izmjena MSFI-a 11 razjašnjava da kada društvo koje stječe kontrolu nad poslovanjem koje je dio zajedničkih aktivnosti, društvo ne provodi ponovno mjerenje prijašnjih ulaganja u tom zajedničkom pothvatu.

- *MRS 12: Porez na dobit*

Izmjene i dopune pojašnjavaju da bi se učinak plaćanja poreza na dobit na financijske instrumente, koji se klasificiraju u okviru kapitala, trebao priznavati u skladu s time gdje su prethodne transakcije ili događaji koji generiraju dobit raspoloživu za raspodjelu priznati.

- *MRS 23: Troškovi posudbe*

Izmjene i dopune pojašnjavaju stavak 14. standarda, u slučajevima kada je kvalificirana imovina spremna za namjeravanu upotrebu ili prodaju, pri čemu su specifične posudbe vezane uz kvalificiranu imovinu ostale nepodmirene do tog trenutka. Tada je troškove posudbe potrebno uključiti u sredstva koja subjekt obično pozajmljuje.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih konsolidiranih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje, osim tamo gdje je drugačije navedeno.

2.1 Osnova pripreme

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji Grupe za 2018. godinu sastavljeni su u skladu sa zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji se primjenjuju u Europskoj uniji.

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u financijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Računovodstvene politike su primjenjivane konzistentno, osim ako nije navedeno drugačije. Financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška.

Financijski izvještaji Grupe sastavljeni su u hrvatskim kunama (HRK) kao mjernoj odnosno izvještajnoj valuti Grupe. Na dan 31. prosinca 2018. godine tečaj za 1 EUR iznosio je 7,417575 HRK (31. prosinca 2017. godine: 7,513648 HRK).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2 Osnova konsolidacije

a) Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva nad kojima Grupa ima kontrolu nad financijskim i poslovnim politikama, što u pravilu uključuje više od pola glasačkih prava. Postojanje i učinak potencijalnih prava glasa koja se mogu iskoristiti ili zamijeniti razmatraju se prilikom procjene ima li Grupa kontrolu nad drugim poslovnim subjektom. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma na koji je kontrola prenesena na Grupu te isključena iz konsolidacije od dana kad ta kontrola prestane.

Grupa koristi računovodstvenu metodu kupnje za računovodstveni tretman poslovnih spajanja. Naknada prenesena za stjecanje ovisnog društva je fer vrijednost prenesene imovine, nastalih obveza i glavničkih udjela izdanih od strane Grupe. Prenesena naknada uključuje fer vrijednost svake stavke imovine ili obveza koja je rezultat ugovora o potencijalnoj naknadi. Troškovi povezani sa stjecanjem iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kako nastanu. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i potencijalne obveze u poslovnom spajanju početno se mjere po fer vrijednosti na dan stjecanja. Grupa priznaje manjinske udjele u stečenom društvu ili po fer vrijednosti ili po proporcionalnom udjelu manjinskog udjela u neto imovini stečenog društva.

Višak prenesene naknade, iznos bilo kojeg manjinskog udjela u stečenom društvu i fer vrijednost na dan stjecanja bilo kojeg ranijeg glavničkog udjela u stečenom društvu iznad fer vrijednosti udjela Grupe u stečevoj prepoznatljivoj neto imovini iskazuju se kao goodwill.

Sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobiti od transakcija unutar društava Grupe se eliminiraju. Isto tako eliminiraju se i nerealizirani gubici. Prema potrebi, računovodstvene politike podružnica izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

b) Ovisna društva u zasebnim financijskim izvještajima

Ulaganja u ovisna društva u zasebnim financijskim izvještajima iskazuju se po trošku, umanjeno za ispravak vrijednosti. Trošak se usklađuje kako bi odražavao promjene naknade koje proizlaze iz promjena potencijalne naknade.

c) Transakcije i manjinski udjeli

Grupa transakcije s manjinskim dioničarima tretira kao transakcije s većinskim vlasnicima Grupe. Kod otkupa dionica od manjinskih dioničara razlika između plaćenih iznosa i pripadajućeg stečenog udjela knjigovodstvene vrijednosti neto imovine ovisnog društva iskazuju se u kapitalu. Dobici ili gubici od prodaje manjinskog udjela isto tako iskazuju se u kapitalu. Kada Grupa izgubi kontrolu ili značajan utjecaj, svi zadržani udjeli u društvu ponovno se procjenjuju na svoju fer vrijednost, uz priznavanje promjene knjigovodstvene vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Fer vrijednost je početna knjigovodstvena vrijednost u svrhu naknadnog računovodstvenog tretmana zadržanih udjela kao pridruženog društva, zajedničkog pothvata ili financijske imovine. Nadalje, svi iznosi prethodno priznati u ostalom sveobuhvatnom prihodu vezani za to društvo računovodstveno se tretiraju kao da je Grupa izravno prodala povezanu imovinu ili obveze. To može značiti da se iznosi prethodno priznati u ostalom sveobuhvatnom prihodu reklasificiraju u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2 Osnova konsolidacije (nastavak)

c) Transakcije i manjinski udjeli (nastavak)

Ako se smanji vlasnički udio u pridruženom društvu, ali je zadržan značajan utjecaj, u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ili gubitku, kad je to potrebno, reklasificira se samo proporcionalni dio iznosa prethodno priznatih u ostalom sveobuhvatnom prihodu.

d) Zajednički pothvati

Udjeli Grupe u društvima pod zajedničkom kontrolom prikazuju se primjenom metode udjela. Po toj je metodi udio u društvu pod zajedničkom kontrolom početno iskazan po trošku te se potom usklađuje s promjenama nastalim uslijed pothvatnikovog stjecanja udjela u neto imovini društva pod zajedničkom kontrolom. Dobici ili gubici pothvatnika uključuju pothvatnikov udio u dobicima ili gubicima društva pod zajedničkom kontrolom. U zasebnim financijskim izvještajima udio Društva u zajedničkom pothvatu iskazuje se po trošku nabave umanjenom za umanjenje vrijednosti.

2.3 Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj, ali koje nije ni ovisno društvo, niti udjel u zajedničkom ulaganju. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama u nekom društvu, ali ne i kontrola nad tim politikama.

U ovim financijskim izvještajima rezultati, imovina i obveze pridruženih društava iskazani su po metodi udjela, izuzev ulaganja u pridružena društva namijenjenih prodaji, koja se obračunavaju sukladno MSFI-ju 5 "Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja". Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva se u konsolidiranoj bilanci iskazuju po trošku usklađenom za sve promjene udjela grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja, kao i za sva eventualna umanjenja vrijednosti pojedinačnih ulaganja. Gubitak pridruženog društva iznad udjela grupe u pridruženom društvu, koji uključuje sve dugoročne udjele koji su u svojoj suštini dio neto ulaganja grupe u pridruženo društvo, se priznaje samo u visini pravnih ili izvedenih obveza grupe ili plaćanja koje je grupa izvršila u ime pridruženog društva.

Svaki višak troška stjecanja iznad udjela grupe u fer vrijednosti odredive imovine, odredivih nastalih i nepredvidivih obveza pridruženog društva koji su priznati na dan stjecanja, priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstveni iznos ulaganja i podvrgava se provjeri umanjenja njegove vrijednosti kao dio ulaganja. Svaki višak udjela grupe u neto fer vrijednosti odredive imovine, odredivih nastalih obveza i nepredvidivih obveza iznad troška stjecanja se nakon ponovne procjene priznaje odmah u računu dobiti i gubitka.

Dobici i gubici iz transakcija između društva koje je član grupe i drugog pridruženog društva unutar grupe eliminiraju se razmjerno udjelu grupe u pridruženom društvu.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.4 Goodwill / Dobit od povoljne kupnje

Goodwill koji nastaje stjecanjem ovisnog društva ili zajednički kontroliranog subjekta predstavlja razliku između fer vrijednosti troška stjecanja iznad udjela grupe u neto fer vrijednosti određive imovine, odredivih nastalih i nepredvidivih obveza ovisnog društva ili zajednički kontroliranog subjekta na datum stjecanja. Goodwill se početno priznaje kao sredstvo po trošku i kasnije mjeri po trošku ispravljenom za kumulirane gubitke od umanjnja njegove vrijednosti.

U pogledu na dobit od povoljne kupnje, svaki se prelazak udjela Grupe u neto fer vrijednosti imovine, obveza i nepredviđenih obveza koji se mogu identificirati, nad troškom stjecanja, nakon ponovne ocjene, priznaje odmah u dobit ili gubitak ili naspram imovini stečenog ovisnog društva kako bi se odrazio stvarni trošak stjecanja.

Radi testiranja na umanjnje, goodwill se raspoređuje na svaku jedinicu grupe koja stvara novac od koje se očekuju koristi od sinergija koje proizlaze iz spajanja. Jedinice koje stvaraju novac na koje je goodwill raspoređen testiraju se na umanjnje jednom godišnje ili češće ako postoje naznake o mogućem umanjnju jedinice koja stvara novac. Ako je nadoknadi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjnjem prvo se raspoređuje tako da se umani knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na ostalu imovinu jedinice koja stvara novac na temelju knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac. Jednom priznati gubitak od umanjnja goodwilla više se ne poništava u idućim razdobljima. Prilikom prodaje ovisnog društva ili zajednički kontroliranog subjekta, pripadajući iznos goodwilla uzima se u obzir da bi se utvrdila dobit, odnosno utvrdio gubitak od prodaje. Dobici i gubici od prodaje poslovnog subjekta uključuju knjigovodstvenu vrijednost goodwilla koja se odnosi na prodani subjekt.

2.4.1 Spajanje poslovnih subjekata i transakcije s društvima pod zajedničkom kontrolom

Spajanje poslovnih subjekata klasificiranih kao društva pod zajedničkom kontrolom računovodstveno se iskazuje koristeći knjigovodstvenu vrijednost. Prema ovoj metodi imovina i obveze prethodnika društva pod zajedničkom kontrolom prenose se po knjigovodstvenim vrijednostima u društvo slijednika. Pripadajući goodwill koji se odnosi na prvotna stjecanja društva prethodnika također se iskazuje u ovim financijskim izvještajima. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti neto imovine i plaćene naknade iskazuje se u ovim financijskim izvještajima kao usklađenje kapitala (zadržane dobiti).

2.5 Izvještavanje o poslovnim segmentima

Poslovni segment je grupa imovine i poslovnih aktivnosti vezanih za proizvode ili usluge koje su podložne određenim rizicima i koristima i razlikuju se od rizika i koristi drugih poslovnih segmenata uz koje je vezana određena imovina. Zemljopisni segment odnosi se na aktivnosti vezane za proizvode ili usluge unutar određenog gospodarskog okruženja koje su podložne određenim rizicima i koristima i razlikuju se od rizika i koristi segmenata koji posluju u drugim gospodarskim okruženjima.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.6 Strane valute

(a) Funkcionalna i izvještajna valuta

Stavke uključene u financijske izvještaje Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem Grupa posluje ('funkcionalna valuta'). Financijski izvještaji prikazani su u kunama, što predstavlja funkcionalnu i izvještajnu valutu Grupe.

(b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranim sredstvima plaćanja prevode se u funkcionalnu valutu tako da se iznosi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju po tečaju na dan transakcije. Dobici ili gubici od tečajnih razlika, koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija i preračuna monetarne imovine i obveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u računu dobiti i gubitka.

2.7 Prihodi od ugovora s kupcima

IASB je izdao MSFI 15, "Prihodi od ugovora s kupcima", u svibnju 2014. godine. MSFI 15 zamjenjuje MRS 11, „Ugovori o izgradnji“, MRS 18, "Prihodi" i povezana tumačenja, i primjenjuje se, uz ograničene iznimke, na sve prihode koji proizlaze iz ugovora s kupcima. MSFI 15 uspostavlja model od pet koraka za obračun prihoda koji proizlaze iz ugovora s kupcima i zahtijeva da se prihodi priznaju u iznosu koji odražava naknadu na koju subjekt očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos dobara ili usluga kupcu.

MSFI 15 zahtijeva od subjekata da prosuđuju, uzimajući u obzir sve relevantne činjenice i okolnosti prilikom primjene svakog koraka modela na ugovore s kupcima. MSFI 15 također određuje obračunavanje dodatnih troškova dobivanja ugovora i troškova koji su izravno povezani s ispunjavanjem ugovora.

Grupa je usvojila MSFI 15 koristeći modificiranu retrospektivnu metodu usvajanja s datumom početne primjene od 1. siječnja 2018. godine. Usvajanje MSFI-ja 15 na dan 1. siječnja 2018. nije imalo materijalni učinak. Osim toga, usvajanje MSFI-a 15 nije imalo značajan utjecaj na financijske izvještaje na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine.

Prihodi od ugovora s kupcima priznaju se kada se kontrola nad robom ili uslugama prenese na kupca u iznosu koji odražava naknadu za koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za tu robu ili usluge. Grupa je uglavnom zaključila da je to princip koji se primjenjuje u priznavanju prihoda, jer obično kontrolira robu ili usluge prije nego što ih prenese kupcu.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7 Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Hoteli u vlasništvu i najmu

Prvenstveno proizašli iz poslovanja hotela u vlasništvu ili najmu, uključujući najam soba, prodaju hrane i pića i druge usluge, kojima se upravlja pod trgovačkom markom Grupacije. Prihod se priznaje kada se sobe koriste, hrana i piće prodaju odnosno pruže usluge.

Ugovorena imovina i obveze

Ugovorna imovina

Ugovorna imovina je pravo na naknadu u zamjenu za robu ili usluge prenesene na kupca. Ako Grupa izvrši prijenos robe ili usluga kupcu prije nego što kupac plati naknadu ili prije dospijeća plaćanja, ugovorna imovina se priznaje za uvjetno zarađenu naknadu.

Potraživanja od kupaca

Potraživanje predstavlja pravo Grupe na iznos naknade koji je bezuvjetan (tj. potrebno je samo prolazak vremena prije dospijeća plaćanja naknade).

Ugovorne obveze

Ugovorna obveza je obveza prijenosa robe ili usluga kupcu za koji je Grupa primila naknadu (ili iznos dospjele naknade) od kupca. Ako kupac plati naknadu prije nego što Grupa prenese robu ili usluge kupcu, ugovorna obveza (obveze za primljene predujmove) se priznaje kada je plaćanje izvršeno ili je dospjela uplata (ovisno o tome što je ranije). Ugovorene obveze priznaju se kao prihod kada Grupa radi na temelju ugovora.

2.8 Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima te ako je iznos obveze moguće pouzdano procijeniti.

Rezerviranja se preispituju na svaki datum bilance i usklađuju prema najnovijim najboljim mogućim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak, a knjigovodstveni iznos rezerviranja se svake godine povećava da bi se odrazio protok vremena.

Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena naknade koja će biti potrebna kako bi se podmirila sadašnja obveza na datum bilance, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Ako se rezerviranje mjeri koristeći procjenu novčanih tokova potrebnih za podmirenje sadašnje obveze, knjigovodstveni iznos obveze je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.8 Rezerviranja (nastavak)

Kad se od treće strane očekuje povrat nekih ili svih ekonomskih koristi koje su potrebne da bi se rezerviranje podmirilo, povezano potraživanje se priznaje kao sredstvo ako je gotovo u potpunosti izvjesno da će naknada biti primljena te ako je iznos potraživanja moguće pouzdano izmjeriti.

2.9 Financijski prihodi i rashodi

Financijski prihodi i rashodi obuhvaćaju obračunatu kamatu na kredite i zajmove primjenom metode efektivne kamatne stope, potraživanja za kamate na uložena sredstva, prihode od dividendi i dobitke i gubitke od tečajnih razlika.

Prihod od kamate se priznaje u računu dobiti i gubitka primjenom metode obračunatih prihoda, koristeći efektivnu kamatnu stopu. Prihod od dividendi priznaje se u računu dobiti i gubitka na datum kada je ustanovljeno pravo Grupe na isplatu dividende.

Financijski rashod sastoji se od troška obračunatih kamata na pozajmice i gubitaka od tečajnih razlika.

Troškovi posudbe koji se direktno odnose na kupnju, izgradnju ili proizvodnju kvalificiranog sredstva kapitaliziraju se tijekom razdoblja koje je neophodno za dovršenje i pripremu sredstva za njegovu namjeravanu upotrebu ili prodaju. Ostali troškovi posudbe priznaju se u računu dobiti i gubitka koristeći metodu efektivne kamatne stope.

2.10 Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porezi

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilance.

Odgođeni porezi

Iznos odgođenog poreza na dobit obračunava se metodom bilančne obveze, na privremene razlike između porezne osnovice imovine i obveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti u konsolidiranim financijskim izvještajima. Međutim, odgođeni porez na dobit se ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i koje u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak). Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama (za koje se očekuje da će se primjenjivati u razdoblju kada će imovina biti nadoknađena ili obveza podmirena, na temelju poreznih stopa i poreznih zakona koji su na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum bilance.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****2.10 Oporezivanje (nastavak)**

Odgodena porezna imovina priznaje se do visine buduće oporezive dobiti za koju je vjerojatno da će biti raspoloživa za iskorištenje privremenih razlika. Na svaki dan izvještavanja, Grupa ponovno ocjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i prikladnost sadašnje vrijednosti porezne imovine.

Tekući i odgođeni porezi

Tekući i odgođeni porezi priznaju se kao prihod ili rashod u računu dobiti i gubitka, osim poreza koji se odnose na stavke koje se iskazuju izravno u glavnici, u kom slučaju se i porez također iskazuje u glavnici ili ako porezi proizlaze iz prvog iskazivanja poslovnog spajanja, u kom slučaju se porezni učinak uzima u obzir prilikom izračunavanja goodwilla ili utvrđivanja viška udjela stjecatelja u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenika iznad troška stjecanja.

2.11 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po trošku nabave umanjenom za naknadnu akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Nekretnine u izgradnji se iskazuju po trošku umanjenom za priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak uključuje naknade za profesionalne usluge i za kvalificiranu imovinu, troškove posudbe kapitalizirane u skladu s primjenjivom računovodstvenom politikom Grupe. Amortizacija ove imovine, koja se primjenjuje po istoj osnovi kao i za druge nekretnine, počinje u trenutku u kojem je imovina spremna za namjeravanu uporabu.

Nekretnine, postrojenja i oprema jednakog vijeka uporabe se grupiraju kako bi se odredio iznos amortizacije.

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna vrijednost imovine, osim nekretnina u izgradnji, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode, po sljedećem vijeku uporabe:

	2018.	2017.
Zgrade (hoteli, stambeni objekti)	20 – 66 godina	20 – 66 godina
Ostale zgrade (igralište, parkiralište, kiosk itd.)	20 – 66 godina	20 – 66 godina
Vozila	5 godina	5 godina
Računala	4 – 5 godina	4 – 5 godina
Postrojenja i oprema	5 – 30 godina	5 – 30 godina
Namještaj	5 – 20 godina	5 – 20 godina

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Zemljišta u vlasništvu Grupe na kojima nisu izgrađeni građevinski objekti se iskazuju po revaloriziranoj vrijednosti te se ne amortiziraju. Svako povećanje vrijednosti uslijed revalorizacije zemljišta knjiži se u korist revalorizacijske pričuve za nekretnine, osim u slučaju da povećanje poništava gubitke koji su po istoj imovini ranije priznati u izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja, u kom slučaju se povećanje vrijednosti knjiži u izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja do iznosa prethodno priznatih gubitaka.

Svako povećanje vrijednosti uslijed revalorizacije zemljišta knjiži se u korist revalorizacijske pričuve za nekretnine, osim u slučaju da povećanje poništava gubitke koji su po istoj imovini ranije priznati u izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja, u kom slučaju se povećanje vrijednosti knjiži u izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja do iznosa prethodno priznatih gubitaka.

Smanjenje knjigovodstvenog iznosa uslijed revalorizacije zemljišta knjiži se na teret izvještaja o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u iznosu koji predstavlja razliku iznad iznosa koji je ranije priznat kao revalorizacijska pričuva po istoj imovini.

Kod kasnije prodaje ili rashodovanja revaloriziranog zemljišta, pripadajući iznos u revalorizacijskoj pričuvi se prenosi izravno u zadržanu dobit. Iznosi se ne prenose iz revalorizacijske pričuve u zadržanu dobit ako se sredstvo nije prestalo priznavati.

Dobit i gubitak od prodaje ili rashodovanja stavke nekretnina, postrojenja i opreme se utvrđuje kao razlika između priljeva ostvarenih prodajom i knjigovodstvenog iznosa predmetnog sredstva koji se priznaje u korist računa dobiti i gubitka.

2.12 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se evidentira ako se očekuje da će stvarati buduće ekonomske koristi i ako je trošak nabave moguće pouzdano odrediti. Nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke uslijed umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava primjenom pravocrtne metode tijekom procijenjenog vijeka uporabe sredstva. Procijenjeni vijek uporabe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine. Vijek uporabe predmetne nematerijalne imovine je pet do deset godina.

2.13 Umanjenje materijalne i nematerijalne imovine

Grupa na svaki dan bilance provjerava knjigovodstvene iznose svoje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine kako bi utvrdila da li postoje naznake da je došlo do gubitaka zbog umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva kako bi se odredili eventualni gubici nastali zbog

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.13 Umanjenje materijalne i nematerijalne imovine (nastavak)

umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina Grupe se također raspoređuje na pojedine jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i nematerijalna imovina koja još nije raspoloživa za uporabu se testira na umanjenje jednom godišnje te svaki puta kad postoji naznaka o mogućem umanjenju.

Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka od umanjenja na tom sredstvu (jedinici koja generira novac). Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

2.14 Najmovi

Najam se klasificira kao financijski najam ako se prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom. Svi ostali najmovi se klasificiraju kao poslovni najmovi.

Grupa kao najmoprimac

Imovina koja se drži pod financijskim najmom početno se priznaje kao imovina Grupe po fer vrijednosti na početku najma ili, u slučaju da je niža, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Odgovarajuća obveza prema najmodavcu je uključena u bilanci kao obveza financijskog najma.

Plaćanja najma su razdijeljena između financijskog troška i smanjenja obveze iz najma kako bi se postigla konstantna kamatna stopa na preostalo stanje obveze. Financijski troškovi se direktno knjiže u dobit ili gubitak. Nepredviđene najamnine priznaju se kao trošak u razdobljima u kojima su nastale.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.14 Najmovi (nastavak)

Plaćanja poslovnog najma priznaju se kao trošak na temelju pravocrtne metode tijekom razdoblja najma, osim ako ne postoji druga sustavna osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi iznajmljene imovine. Nepredviđene najamnine iz poslovnog najma priznaju se kao trošak u razdoblju u kojemu su nastale.

Kod primitka poticaja najma koji ulaze u poslovni najam, oni su priznani kao obveza. Ukupna korist poticaja se priznaje kao smanjenje troška najma na temelju pravocrtne metode tijekom razdoblja najma, osim ako ne postoji druga sustavna osnova koja bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi iznajmljene imovine.

2.15 Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku. Trošak obuhvaća pripadajući dio općih fiksnih i varijabilnih troškova izravno povezanih s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Korisni vijek uporabe sitnog inventara Grupe za hotele najviše kategorizacije (5*) iznosi četiri godine dok se sitan inventar hotela kategorizacije niže od (5*) otpisuje u razdoblju od jedne godine.

2.16 Financijska imovina

Klasifikacija

Grupa klasificira svoju financijsku imovinu u sljedeće kategorije: financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, financijska imovina po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i financijska imovina po amortiziranom trošku. Klasifikacija ovisi o svrsi za koju je financijska imovina stečena. Uprava klasificira financijsku imovinu kod početnog priznavanja i procjenjuje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

(a) Financijska imovina po fer vrijednosti u dobiti i gubitku

Ova kategorija uključuje financijsku imovinu namijenjenu trgovanju. Financijska imovina se klasificira u ovu kategoriju ako je stečena prvenstveno u svrhu prodaje u kratkom roku ili ako je tako određeno od strane Uprave. Imovina u ovoj kategoriji klasificirana je kao kratkotrajna imovina osim derivativnih financijskih instrumenata.

(b) Financijska imovina po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Grupa mjeri financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su oba sljedeća uvjeta zadovoljena:

- Financijska imovina se drži unutar poslovnog modela s ciljem držanja financijske imovine radi naplate ili prodaje ugovornih novčanih tokova
- Ugovoreni uvjeti financijske imovine proizlaze na određene datume za novčane tijekove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.16 Financijska imovina (nastavak)

Klasifikacija (nastavak)

Za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit, prihode od kamata, tečajne razlike, ispravke vrijednosti ili ukidanja ispravaka vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka i izračunavaju se na isti način kao i za financijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku. Preostale promjene fer vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Nakon prestanka priznavanja, kumulativna promjena fer vrijednosti priznata u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reciklira se kroz dobit ili gubitak.

(c) Financijska imovina po amortiziranom trošku

Grupa mjeri financijsku imovinu prema amortiziranom trošku ako su oba sljedeća uvjeta zadovoljena:

- Financijska imovina se drži unutar poslovnog modela s ciljem držanja financijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova
- Ugovorni uvjeti financijske imovine proizlaze na određene datume za novčane tokove koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice

Financijska imovina po amortiziranom trošku naknadno se mjeri metodom efektivne kamatne stope i podložna je umanjenju vrijednosti. Dobici i gubici priznaju se u računu dobiti i gubitka kada se imovina prestane priznavati, promijeni se ili se umanju. Financijska imovina po amortiziranom trošku uključuje potraživanja od kupaca.

Mjerenje i priznavanje

Sva kupljena i prodana financijska imovina priznaje se na datum transakcije, tj. na datum na koji se Grupa obvezala kupiti ili prodati sredstvo. Ulaganja se početno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za troškove transakcije za cjelokupnu financijsku imovinu koja nije iskazana po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. Financijska imovina iskazana po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka početno se priznaje po fer vrijednosti, a trošak transakcije iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Financijska imovina se prestaje priznavati kada isteknu ili su prenesena prava na primitak novčanih tokova od ulaganja ili kada je Grupa prenijela sve bitne rizike i koristi vlasništva. Krediti i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno su mjereni po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Dobici i gubici nastali iz promjena u fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru 'ostalih (gubitaka)/dobitaka – neto' u razdoblju u kojem su nastali.

Kamate na vrijednosnice koje su izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao dio ostalih prihoda. Dividende na vlasničke vrijednosnice iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao dio ostalih prihoda kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.16 Financijska imovina (nastavak)

Mjerenje i priznavanje (nastavak)

Fer vrijednosti ulaganja koja kotiraju na burzi temelje se na tekućim cijenama ponude. Ako tržište za neko financijsko sredstvo nije aktivno (kao i za vrijednosnice koje ne kotiraju), Grupa utvrđuje fer vrijednost pomoću tehnika procjene vrijednosti koje uzimaju u obzir nedavne transakcije pod uobičajenim trgovačkim uvjetima te usporedbu s drugim sličnim instrumentima, maksimalno iskorištavajući tržišne informacije te se minimalno oslanjajući na informacije specifične za poslovni subjekt.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Grupa priznaje ispravak vrijednosti za očekivane kreditne gubitke (eng. Expected credit loss ili ECL) za sve dužničke instrumente koji se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Očekivani kreditni gubici se temelje na razlici između ugovornih novčanih tijekova koji su dospjeli u skladu s ugovorom i svih novčanih tokova koje Grupa očekuje da će dobiti.

Očekivani kreditni gubici se prepoznaju u dvije faze. Za kreditne izloženosti za koje nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja, očekivani kreditni gubici se priznaju za kreditne gubitke koji proizlaze iz neplaćenih događaja koji su mogući u sljedećih 12 mjeseci (očekivani kreditni gubici za 12 mjeseci). Za one kreditne izloženosti kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja, potreban je ispravak za očekivane kreditne gubitke tijekom preostalog vijeka trajanja izloženosti, bez obzira na vrijeme zaduživanja (doživotni očekivani kreditni gubici). Za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu, Grupa primjenjuje simplificirani pristup u kalkulaciji očekivanih kreditnih gubitaka. Grupa ne prati promjene kreditnog rizika već priznaje ispravak vrijednosti na temelju očekivanog doživotnog očekivanog kreditnog gubitka na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Financijska imovina se otpisuje kada ne postoji razumno očekivanje naplate.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.17 Potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za ispravak vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, kako je opisano u bilješki 2.16.

2.18 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti su u bilanci iskazani po trošku. Za potrebe izvještaja o novčanom toku, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od novca na računima kod banaka i gotovine.

2.19 Financijske obveze

Financijske obveze, uključujući obveze po kreditima, početno se iskazuju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije.

Kasnije se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, pri čemu se rashodi od kamata priznaju po načelu efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i trošak kamata raspoređuje na predmetno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani priljevi izravno diskontiraju tijekom očekivanog trajanja financijske obveze ili nekog drugog kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

Grupa prestaje priznavati financijske obveze onda, i samo onda kada su obveze podmirene, poništene ili su istekle.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 2 - SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.20 Ključne procjene i pretpostavke te neizvjesnosti u pripremi financijskih izvještaja

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja, menadžment je koristio određene procjene i pretpostavke koje utječu na neto knjigovodstvenu vrijednost imovine i obveza Grupe, objavljivanje potencijalnih stavaka na datum bilance te objavljene prihode i rashode tada završenog razdoblja.

Procjene su korištene, ali ne i ograničene na: obračun i razdoblje amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, procjene umanjena vrijednosti, ispravke vrijednosti zaliha i sumnjivih i spornih potraživanja, rezerviranja za primanja zaposlenih i sudske sporove.

Više detalja o računovodstvenim politikama za ove procjene nalazi se u ostalim dijelovima ove bilješke, kao i ostalim bilješkama uz financijska izvještaja. Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću. Zato računovodstvene procjene zahtijevaju prosudbu, a one korištene pri izradi financijskih izvještaja su podložne promjenama nastankom novih događaja, stjecanjem dodatnog iskustva, dobivanjem dodatnih informacija i promjenom okruženja u kojemu Grupa posluje. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

2.21 Potencijalna imovina i obveze

Potencijalne obveze se ne priznaju u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe, nego se samo objavljuju u bilješkama uz financijske izvještaje.

Potencijalna imovina se ne priznaje u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe, već se priznaje u trenutku kada postane vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

2.22 Događaji nakon datuma izvještavanja

Događaji nakon datuma izvještavanja koji pružaju dodatne informacije o položaju Grupe na datum bilance (događaji koji imaju za učinak usklađenja) priznaju se u konsolidiranim financijskim izvještajima. Oni događaji koji nemaju za posljedicu usklađenja objavljeni su u bilješkama uz financijske izvještaje ako su od materijalnog značaja.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE RIZICIMA**

Grupa je u svom poslovanju najviše izložena tržišnom (kamatnom i valutnom riziku), kreditnom i riziku likvidnosti.

Grupa ne koristi derivatne financijske instrumente. Politike upravljanja rizikom koje se odnose na kratkotrajnu i dugotrajnu financijsku imovinu, kratkotrajna i dugotrajna potraživanja, upravljanje gotovinom te dugovima i obvezama mogu se sažeti kako slijedi:

3.1 Upravljanje kapitalom

Upravljanje kapitalom provodi se na način da se osigura daljnje poslovanje i pritom omogući povećanje povrata dioničarima kroz optimizaciju odnosa kapitala i dugovanja. Grupa upravlja kapitalom i obavlja potrebne usklade istog u skladu s promjenama ekonomskih uvjeta na tržištu i značajkama rizika svoje imovine. Grupa može donijeti odluku o isplati dividende vlasnicima, povećati ili smanjiti temeljni kapital, prodati imovinu da bi smanjila svoje obveze i slično.

Uprava prati strukturu izvora financiranja na mjesečnoj razini. Izvori financiranja redovnog poslovanja, ulaganja i otplate dugoročnih zajmova su uglavnom vlastita novčana sredstva.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Zaduženje /i/	503.957	394.180
Novac i novčani ekvivalenti	(45.080)	(27.050)
Neto zaduženje	458.877	367.130
Kapital /ii/	799.598	742.575
Omjer neto duga i kapitala	57%	49%

/i/ Zaduzenje se sastoji od dugoročnih i kratkoročnih obveza po kreditima. Kratkoročne obveze po kreditima se odnose na tekuće dospjeće dugoročnih kredita i na kratkoročne kredite koji dospjevaju na naplatu u roku od godinu dana nakon datuma bilance.

/ii/ Kapital uključuje ukupni kapital, pričuve, akumuliranu zadržanu dobit te rezultat tekuće godine.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****3.2 Značajne računovodstvene politike**

Detalji vezani uz usvojene značajne računovodstvene politike i metode, uključujući i kriterije za priznavanje, temelj mjerenja i temelj priznavanja prihoda i rashoda, za svaku značajnu stavku financijske imovine i financijskih obveza te kapitala objašnjeni su u bilješci 2 ovog izvještaja.

Računovodstvene politike za financijske instrumente su primijenjene na dolje navedene pozicije bilance:

2018

	Novac, krediti i potraživanja	Financijska imovina	Financijska imovina kroz sveobuhvatnu dobi	Ukupno
31. prosinca 2018.	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Dugotrajna potraživanja	2.422	-	-	2.422
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	43.498	-	-	43.498
Dani zajmovi	76.160	-	-	76.160
Novac i novčani ekvivalenti	45.080	-	-	45.080
Ukupno	167.160	-	-	167.160

2017

	Novac, krediti i potraživanja	Financijska imovina	Financijska imovina kroz sveobuhvatnu dobi	Ukupno
31. prosinca 2017.	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
Dugotrajna potraživanja	2.247	-	-	2.247
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	39.274	-	-	39.274
Dani zajmovi	88.472	-	-	88.472
Novac i novčani ekvivalenti	27.050	-	-	27.050
Ukupno	157.043	-	-	157.043

Povijesna knjigovodstvena vrijednost potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji su u skladu s uobičajenim uvjetima poslovanja približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****3.3 Upravljanje financijskim rizikom**

Grupa upravlja i kontrolira financijski rizik koji bi mogao utjecati na poslovanje Grupe putem internih izvještaja o riziku koja analizira izloženost na temelju stupnja i značajnosti rizika. Ovaj rizik uključuje tržišni rizik (uključujući rizik promjene deviznih tečajeva, rizik fer vrijednosti kamatnih stopa i rizik porasta cijena), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatnih stopa.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promjena tržišnih cijena, kao što su promjena stranih valuta i kamatnih stopa, utjecati na prihod Grupe ili vrijednost njihovih financijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je upravljanje i kontroliranje izloženosti tržišnom riziku unutar prihvatljivih parametara, optimizirajući povrat.

Grupa je prije svega izložena tržišnom riziku promjene deviznih tečajeva i promjenama kamatnih stopa.

Nije bilo značajnijih promjena utjecaja tržišnog rizika na Grupi kao niti promjena vezanih za mjerenje i upravljanje tržišnim rizikom.

Kamatni rizik

Grupa je izložena kamatnom riziku jer cjelokupno zaduženje kod banaka ugovoreno po promjenljivoj kamatnoj stopi dok je većina imovine nekamatonosna. Grupa ne koristi instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti kamatnom riziku.

Slijedeća tablica prikazuje analizu osjetljivosti na promjene kamatnih stopa na kredite Grupe na 31. prosinca 2018. godine i 31. prosinca 2017. godine te njen utjecaj na dobitak prije oporezivanja.

Analiza je izrađena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos dugoročnih kredita po promjenljivoj kamatnoj stopi na datum izvještaja bio nepodmiren čitavu godinu.

Prosječne kamatne stope koje su važile u 2018. godini su uvećane ili umanjene za 1 postotni bod (p.b). Iznosi su prikazani u tisućama kuna.

	Povećanje / smanjenje u postotku	Učinak na dobit prije oporezivanja HRK'000
2018		
HRK	+1 p.b.	(5.040)
HRK	-1 p.b.	5.040

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**

2017	Povećanje / smanjenje u postotku	Učinak na dobit prije oporezivanja HRK'000
HRK	+1%	(2.528)
HRK	-1%	2.528

Valutni rizik

Grupa je uglavnom izložena promjenama tečaja u odnosu na euro (EUR) jer je značajan dio potraživanja od kupaca i prihoda, zatim novčanih sredstava i obveza po dugoročnim kreditima nominiran u navedenoj valuti. Ostala imovina i obveze najvećim dijelom su nominirane u kunama. Upravljanje ovim rizikom provodi se prirodnom zaštitom, na način da se potreban iznos novčanih sredstava drži u eurima, u kojima su nominirane i dugoročne obveze po kreditima.

Izloženost Grupe valutnom riziku je kako slijedi:

2018	EUR 000' HRK	HRK 000' HRK	Ukupno 000' HRK
Potraživanja od kupaca	18.244	6.399	24.643
Dani zajmovi	3.409	72.751	76.160
Ostala potraživanja	3.895	14.085	17.980
Novac i novčani ekvivalenti	25.504	19.576	45.080
Financijske obveze	(503.493)	(464)	(503.957)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(1.636)	(44.236)	(45.872)
Ostale kratkoročne obveze	(2.670)	(29.161)	(31.831)
	(456.747)	38.950	(417.797)
2017	EUR 000' HRK	HRK 000' HRK	Ukupno 000' HRK
Potraživanja od kupaca	14.645	9.345	23.990
Ostala potraživanja	6.562	8.722	15.284
Novac i novčani ekvivalenti	8.670	18.380	27.050
Financijske obveze	(387.638)	(6.542)	(394.180)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(4.696)	(32.442)	(37.138)
Ostale kratkoročne obveze	-	(27.412)	(27.412)
	(362.457)	(29.949)	(392.406)

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**

000' HRK	Kratkoročna izloženost	Dugoročna izloženost
	EUR	
2018		
Financijska imovina	50.667	385
Financijske obveze	(58.542)	(449.257)
Ukupna izloženost	(7.875)	(448.872)
2017		
Financijska imovina	26.782	3.095
Financijske obveze	(112.375)	(279.959)
Ukupna izloženost	(85.593)	(276.864)

Analiza osjetljivosti

Slabljenje tečaja kune u odnosu na EUR za 1% na dan izvještavanja povećalo/(smanjilo) bi dobit prije poreza za sljedeće vrijednosti:

	2018	2017
	Utjecaj na dobit prije poreza	Utjecaj na dobit prije poreza
	HRK'000	HRK'000
Slabljenje tečaja HRK u odnosu na EUR za 1%	(4.602)	(3.623)

Ova analiza pretpostavlja da sve druge varijable, a posebno kamatne stope ostaju nepromijenjene.

Jačanje tečaja kune u odnosu na spomenutu valutu za iste postotke na dan izvještavanja imalo bi vrijednosno jednak, ali suprotan utjecaj na dobit prije poreza, uz pretpostavku da ostale varijable ostaju nepromijenjene.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana ugovornog odnosa neće izvršiti svoje obveze te će time uzrokovati nastajanje financijskog gubitka drugoj strani. Grupa je prihvatila politiku poslovanja samo s kreditno sposobnim i jamstvima osiguranim društvima čime umanjuje mogućnost nastajanja financijskih gubitaka zbog neispunjenih obveza. Grupa posluje samo s onim društvima koja su kreditno sposobna. Grupa se služi javno objavljenim informacijama o financijskom položaju društva i koristi svoju bazu podataka kako bi rangirala značajnije kupce.

Utjecaj kreditnog rizika na Grupu kao i promjene u kreditnom rangiranju partnera konstantno su praćene i mjerene te je ukupna vrijednost zaključenih ugovora raspoređena između kreditno sposobnih partnera.

Značajan dio kreditnog rizika proizlazi iz potraživanja od kupaca.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Na izloženost Grupe kreditnom riziku uglavnom utječu individualne karakteristike pojedinog kupca. Demografija kupaca, uključujući rizik industrije i zemlje u kojoj kupac posluje ima manji utjecaj na kreditni rizik. Grupa ima kreditnu politiku po kojoj se bonitet svakog kupca analizira na individualnoj osnovi prije određivanja uvjeta plaćanja i uvjeta isporuke za kupca. Grupa određuje ispravak vrijednosti kupaca kao procjenu očekivanih gubitaka od potraživanja te ostalih potraživanja i ulaganja.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti ispuniti svoje financijske obveze u roku. Upravljanje rizikom likvidnosti je odgovornost Uprave koja je izgradila kvalitetan okvir za praćenje kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih financiranja te svih zahtjeva vezanih za rizik likvidnosti. Grupa upravlja rizikom likvidnosti na način da konstantno prati predviđeni i stvarni novčani tijek uspoređujući ga s dospelosti financijske imovine i obveza.

Slijedeća tablica prikazuje dospelost financijskih obveza Društva na 31. prosinca 2018. godine sukladno ugovorenim ne-diskontiranim plaćanjima:

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**

	Knjigov. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	0 – 12 mjeseci	1 – 2 godine	2 – 5 godina	Više od 5 godina
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
31. prosinca 2018.						
Zajmovi	503.957	552.877	62.969	63.131	182.503	244.274
Dobavljači i ostale obveze	45.872	45.872	45.872	-	-	-
Ostale kratkoročne obveze	31.831	31.831	31.831	-	-	-
	581.660	630.580	140.672	63.131	182.503	244.274

	Knjigov. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	0 – 12 mjeseci	1 – 2 godine	2 – 5 godina	Više od 5 godina
	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000	HRK'000
31. prosinca 2017.						
Zajmovi	394.180	434.819	128.073	101.135	158.961	46.650
Dobavljači i ostale obveze	37.138	37.138	37.138	-	-	-
Ostale kratkoročne obveze	27.412	27.412	27.412	-	-	-
	458.730	499.369	192.623	101.135	158.961	46.650

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 4 – INFORMACIJE O SEGMENTIMA****Primarni izvještajni format – poslovni segmenti**

Grupa evidentira poslovne prihode i rashode po vrstama usluga u dva osnovna segmenta: hotele i ostale segmente. Ostali poslovni segmenti se odnose na sportske i rekreacijske usluge, „all inclusive“ usluge, „à la carte“, usluge zračne luke i ostale usluge.

Račun dobiti i gubitka Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine po poslovnim segmentima prikazan je u nastavku:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Hoteli	Ostali segmenti	Nealocirano	Ukupno
Ukupan prihod iz segmenata	414.129	12.744	29.634	456.507
Prihod među segmentima	(435)	(4.279)	(26.553)	(31.267)
Prihod vanjskih kupaca	413.694	8.465	3.081	425.240
Poslovni rashodi	(282.688)	(11.286)	(26.189)	(320.163)
Dobit prije poreza i amortizacije (EBITDA)	131.006	(2.821)	(23.108)	105.077
Amortizacija	(53.105)	(1.303)	(695)	(55.103)
Dobit prije poreza (EBIT)	77.901	(4.124)	(23.803)	49.974
Udio u gubitku pridruženih društava				(2.739)
Neto financijski rashodi				(14.623)
Dobit prije poreza				32.612
Porez na dobit				(2.592)
Dobit razdoblja				30.020
<i>Dobit razdoblja raspoloživa:</i>				
Vlasnicima Društva				26.176
Nekontrolirajućem interesu				3.844

Nealocirani prihod uglavnom uključuje prihod od naknade za upravljanje za Hotel Alan d.d. i prihod od prodaje robe hotelu Alan i hotelu Salve Regina – Marija Bistrica d.o.o.

Društvo Hotel Alan d.d. je dana 1. kolovoza 2018. godine postalo članom Grupe, stoga se prihodi od naknade za upravljanje odnose na razdoblje za prvih 8 mjeseci 2018. godine dok društvo nije bilo članom Grupe.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 4 – INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)**

Račun dobiti i gubitka Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine po poslovnim segmentima prikazana je u nastavku:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Hoteli	Ostali segmenti	Nealocirano	Ukupno
Ukupan prihod iz segmenata	347.899	26.355	28.265	402.519
Prihod među segmentima	-	-	(24.394)	(24.394)
Prihod vanjskih kupaca	347.899	26.355	3.871	378.125
Poslovni rashodi	(224.395)	(44.037)	(22.914)	(291.346)
Dobit prije poreza i amortizacije (EBITDA)	123.504	(17.682)	(19.043)	86.779
Amortizacija	(41.477)	(1.856)	(406)	(43.739)
Dobit prije poreza (EBIT)	82.027	(19.538)	(19.449)	43.040
Udio u dobiti od pridruženih društava				(3.094)
Neto financijski rashodi				(10.915)
Dobit prije poreza				29.031
Porez na dobit				(8.422)
Dobit razdoblja				20.609
<i>Dobit razdoblja raspoloživa:</i>				
Vlasnicima Društva				24.733
Nekontrolirajućem interesu				(4.124)

Nealocirani prihod uglavnom uključuje prihod od naknade za upravljanje za hotel Alan i prihod od prodaje robe hotelu Alan i hotelu Salve Regina – Marija Bistrica d.o.o.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 4 – INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)****Sekundarni izvještajni format – geografski segmenti**

Prihodi od prodaje Grupe mogu se također razlikovati prema geografskoj pripadnosti kupaca.

	2018	2017
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Prihodi od prodaje u zemlji	29.459	43.013
Prihodi od prodaje u inozemstvu	385.721	312.531
	415.180	355.544

Prihodi od prodaje u inozemstvu, prema ostvarenom broju noćenja mogu se razvrstati na sljedeća učešća:

	2018		2017	
	<i>(u tisućama kuna)</i>	%	<i>(u tisućama kuna)</i>	%
Njemačka	78.854	20%	74.858	24%
Francuska	48.641	13%	50.015	16%
Velika Britanija	48.138	12%	26.434	8%
Švedska	43.638	11%	35.186	11%
Austrija	17.746	5%	16.452	5%
BiH	17.416	5%	7.782	2%
Norveška	17.274	4%	14.768	5%
Slovenija	12.809	3%	8.147	3%
Češka	12.084	3%	8.590	3%
Ostale zemlje	89.121	23%	70.299	22%
	385.721	100%	312.531	100%

Cjelokupna imovina i investicijska ulaganja Grupe nalaze se u Hrvatskoj.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 5 – OSTALI PRIHODI**

	2018	2017
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Prihodi od zakupnina	2.351	2.271
Upravljačka naknada	1.524	2.260
Prihod od potpora	1.493	772
Dobit od prodaje dugotrajne imovine	292	698
Prihodi od penala	-	7.571
Dobit od prodaje udjela u ovisnom društvu	-	5.488
Ostali prihodi	4.400	3.521
	10.060	22.581

BILJEŠKA 6 – TROŠKOVI MATERIJALA I USLUGA

	2018	2017
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Sirovine i materijal		
Sirovine i materijal	(50.628)	(48.059)
Utrošena energija i voda	(14.727)	(11.949)
Utrošeni sitni inventar	(5.795)	(4.703)
Trošak prodane robe	(1.478)	(1.921)
	(72.628)	(66.632)
Vanjske usluge		
Komunalne usluge	(10.250)	(9.170)
Troškovi popravaka i održavanja	(9.673)	(8.352)
Najamnine	(8.538)	(2.836)
Oglašavanje i promidžba	(7.746)	(4.159)
Usluge pranja rublja	(7.248)	(7.016)
Trošak zabave gostiju	(4.614)	(4.181)
Intelektualne usluge //	(3.506)	(2.596)
Transport i telekomunikacijske usluge	(2.374)	(2.085)
Ostale usluge	(3.312)	(2.821)
	(57.261)	(43.216)
Ukupno troškovi materijala i usluga	(129.889)	(109.848)

// Naknade za reviziju financijskih izvještaja grupe iznosile su 703 tisuća kuna (2017.: 372 tisuća kuna).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 7 – TROŠKOVI ZAPOSLENIH**

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Neto plaće	(83.468)	(71.661)
Doprinosi, porezi i prirezi	(48.741)	(43.465)
Neiskorišteni godišnji odmori i prekovremeni sati	300	(3.173)
Otpremnine i jubilarne nagrade	(111)	81
Ostale naknade zaposlenima <i>/i/</i>	(16.384)	(10.921)
	<u>(148.404)</u>	<u>(129.139)</u>

/i/ Ostale naknade zaposlenicima uključuju troškove prijevoza, potpore, božićne poklone, bonuse i slične naknade.

Tijekom 2018. godine, prosječan broj zaposlenih iznosio je 1.179 (2017.: 950 zaposlenih).

Doprinosi za mirovinsko osiguranje za 2018. godinu iznose ukupno 21.676 tisuća kuna (2017.: 18.303 tisuća kuna), a sastoje se od doprinosa na temelju generacijske solidarnosti s osnove rada (I. stup) 16.995 tisuća kuna (2017.: 14.523 tisuća kuna) i doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup) 4.681 tisuća kuna (2017.: 3.780 tisuća kuna).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 8 – OSTALI POSLOVNI RASHODI**

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Provizije putničkim agencijama i za kartice	(18.876)	(11.655)
Komunalne i slične naknade i doprinosi	(5.363)	(4.492)
Reprezentacija	(3.148)	(3.176)
Troškovi osiguranja	(3.129)	(2.845)
Rashod nekretnina, postrojenja i opreme	(1.833)	(953)
Troškovi službenih putovanja	(1.333)	(1.381)
Naknada za upravljanje	(992)	(1.440)
Troškovi školovanja osoblja i slični troškovi	(866)	(1.104)
Bankovne naknade i provizije	(655)	(610)
Vrijednosno usklađivanje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja (Bilješka 18)	(590)	(953)
Vrijednosno usklađenje imovine Aerodroma Brač	-	(15.700)
Vrijednosno usklađivanje ostalih potraživanja od povezanih društava	-	(1.225)
Vrijednosno usklađivanje financijske imovine	-	(89)
Ostalo	(5.085)	(6.736)
	<u>(41.870)</u>	<u>(52.359)</u>

BILJEŠKA 9 - NETO FINACIJSKI RASHODI

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Financijski prihodi		
Prihodi od kamata	5.601	2.189
Neto tečajne razlike	3.836	1.521
Dobit od svođenja na fer vrijednost prilikom inicijalnog priznavanja ulaganja u zajednički pothvat	-	5.488
Ostali financijski prihodi	298	-
	<u>9.735</u>	<u>9.198</u>
Financijski rashodi		
Troškovi kamata	(17.817)	(18.907)
Naknade i ostali povezani troškovi	(5.729)	(1.206)
Očekivani kreditni gubici (MSFI 9)	(812)	-
	<u>(24.358)</u>	<u>(20.113)</u>
	<u>(14.623)</u>	<u>(10.915)</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 10 – POREZ NA DOBIT**

Izračun porezne obveze za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine je kako slijedi:

	2018	2017
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dobit prije oporezivanja	32.612	29.031
Konsolidacijske usklade	2.692	11.020
Stavke koje uvećavaju poreznu osnovicu	14.704	23.838
Stavke koje umanjuju poreznu osnovicu	(3.976)	(3.059)
Oporeziva dobit	46.032	60.830
Iskorišteni preneseni porezni gubici iz prethodnih godina	(928)	(14.043)
Porezna osnovica	45.104	46.787
Porez na dobit 18%	8.119	8.422
Odgođeni porez (bilješka 12)	(5.527)	-
Porez na dobit	2.592	8.422
Porezni gubici za prijenos u iduće porezno razdoblje	(42.090)	(14.514)
Efektivna porezna stopa	7,95%	29,01%

Važeća stopa poreza na dobit za 2018. godinu iznosi 18% (2017. godina: 18%).

Grupa je u mogućnosti prenijeti porezne gubitke ovisnih društava koja su u poslovanju tijekom 2018. godine ostvarila gubitak, te ne podliježu porezu i od ovisnih društava koja su u 2018. godini ostvarila dobitak, ali ne podliježu porezu zbog prenesenih poreznih gubitaka iz prethodnog razdoblja. Prijenos poreznih gubitaka u buduća razdoblja u svrhu umanjenja oporezive dobiti moguće je u razdoblju od narednih pet (5) godina. Na dan 31. prosinca 2018. godine preneseni porezni gubici iznos 42.090 tisuća kuna i mogu se iskoristiti kako slijedi:

	31.12.2018.	31.12.2017.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
2018	-	3.016
2019	2.555	2.555
2020	3.450	3.450
2021	2.760	840
2022	877	4.653
2023	32.448	-
	42.090	14.514

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 10 – POREZ NA DOBIT (nastavak)**

Porezna uprava nije izvršila reviziju prijave poreza na dobiti društava iz Grupe nakon 2003. godine. U skladu s lokalnim propisima, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije Grupe u razdoblju od 3 godina nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava nije upoznata sa okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

BILJEŠKA 11 – ZARADA PO DIONICI**Osnovna i razrijeđena**

Osnovna zarada po dionici se izračunava dijeljenjem dobiti godine raspoložive vlasnicima matičnog društva ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja, izuzevši trezorske dionice.

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Dobit razdoblja raspoloživa vlasnicima matice (<i>u tisućama kuna</i>)	26.176	24.733
Ponderirani prosječni broj dionica (umanjen za trezorske dionice)	5.086.107	4.579.295
Zarada po dionici (<i>u kunama</i>)	5,15	5,40

BILJEŠKA 12 – ODGOĐENA POREZNA IMOVINA

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Preneseni porezni gubitak – Hotel Alan d.d.	5.527	-
Na dan 31. prosinca	5.527	-

Odgođena porezna imovina odnosi se na prijenos neiskorištenog poreznog gubitka ovisnog društva Hotela Alan d.d. za 2018. godinu što predstavlja privremenu razliku čiji porezni učinak je Grupa evidentirala u poslovnim knjigama. Ovisno društvo Hotel Alan d.d. u 2018. godini ostvarilo je porezni gubitak u iznosu od 30.706 tisuća kuna prvenstveno zbog rashodovanja neamortiziranog dijela stare zgrade hotela. Krajem lipnja 2018. godine završena je investicija u obnovu hotela, gdje je napravljeno značajno preuređenje i nadogradnja postojećeg objekta. Sukladno zahtjevima MSFI-a, potrebno je bilo procijeniti postoji li potreba za ispravkom vrijednosti preostale neto knjigovodstvene stare zgrade hotela, odnosno da li je cijela neto vrijednost prethodne stare zgrade iskorištena u novoj zgradi.

Grupa priznaje odgođenu poreznu imovinu kada je vjerojatno da će biti dovoljno oporezive dobiti na teret koje se odgođena porezna imovina može iskoristiti.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 13 - NEMATERIJALNA IMOVINA**

<i>(u tisućama kuna)</i>	Programi	Pravo korištenja	Ostalo	Investicije u tijeku	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2017.					
Nabavna vrijednost	6.167	930	2.294	24	9.415
Akumulirana amortizacija	(4.936)	(914)	(2.294)	-	(8.144)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.231	16	-	24	1.271
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.					
Stanje 1. siječnja 2017.	1.231	16	-	24	1.271
Povećanja	379	91	-	166	636
Prijenosi s investicija	148	-	-	(113)	35
Dekonsolidacija Punte Zlatarac Tučepi d.o.o.	(265)	-	-	-	(265)
Amortizacija	(516)	(22)	-	-	(538)
Stanje 31. prosinca 2017.	976	86	-	77	1.139
Stanje 31. prosinca 2017.					
Nabavna vrijednost	6.425	1.021	2.294	77	9.817
Akumulirana amortizacija	(5.448)	(935)	(2.294)	-	(8.678)
Neto knjigovodstvena vrijednost	976	86	-	77	1.139
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.					
Stanje 1. siječnja 2018.	976	86	-	77	1.139
Povećanja	-	-	-	359	359
Prijenosi s investicija	412	-	-	(412)	-
Stjecanje ovisnog društva Hotel Alan d.d. (Bilješka 33)	496	-	9	-	505
Amortizacija	(463)	(31)	-	-	(494)
Stjecanje ovisnog društva Hotel Alan d.d. (Bilješka 33)	(482)	-	-	-	(482)
Stanje 31. prosinca 2018.	939	55	9	24	1.027
Stanje 31. prosinca 2018.					
Nabavna vrijednost	7.333	1.021	2.303	24	10.681
Akumulirana amortizacija	(6.394)	(966)	(2.294)	-	(9.654)
Neto knjigovodstvena vrijednost	939	55	9	24	1.027

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 14 – NEKRETNINE POSTROJENJA I OPREMA**

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.

*(u tisućama kuna)***Stanje 01.01.2017.**

	Zemljišta	Građevinski objekti	Vozila	Postrojenja i oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
Nabavna vrijednost	182.834	1.284.051	10.302	271.177	46.451	1.794.815
Ispravak vrijednosti	-	(529.557)	(8.372)	(211.006)	-	(748.935)
Neto knjigovodstvena vrijednost	182.834	754.494	1.930	60.171	46.451	1.045.880

Povećanje	989	38.488	386	27.758	196.256	263.877
Prodaja i otpis	(1.056)	(63.740)	(123)	(10.685)	(345)	(75.949)
Prijenos s investicija	4.905	85.598	1.431	17.251	(140.593)	(31.408)
Umanjenja	(6.030)	(9.512)	(100)	99	-	(15.543)
Dekonsolidacija ovisnog društva WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.	(71.071)	(42.209)	-	(18.453)	(93.671)	(225.404)

Amortizacija	-	(30.051)	(522)	(12.628)	-	(43.201)
Prodaja i otpis	-	63.681	58	9.993	-	73.732
Prijenos	-	-	84	(84)	-	-
Dekonsolidacija ovisnog društva WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.	-	240	-	318	-	558

Stanje 31.12.2017.

Nabavna vrijednost	110.571	1.292.676	11.896	287.147	8.098	1.710.388
Ispravak vrijednosti	-	(495.687)	(8.752)	(213.407)	-	(717.846)
Neto knjigovodstvena vrijednost	110.571	796.989	3.144	73.740	8.098	992.542

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 14 – NEKRETNINE POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)**Za godinu koja je završila 31. prosinca
2018.*(u tisućama kuna)***Stanje 01.01.2018.**

	Zemljišta	Građevinski objekti	Vozila	Postrojenja i oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
Nabavna vrijednost	110.571	1.292.676	11.897	287.147	8.098	1.710.389
Ispravak vrijednosti	-	(495.687)	(8.753)	(213.407)	-	(717.847)
Neto knjigovodstvena vrijednost	110.571	796.989	3.144	73.740	8.098	992.542

Povećanje	-	13.557	3	6.064	41.986	61.610
Prodaja i otpis	(108)	-	(1.188)	(10.015)	-	(11.311)
Prijenos s investicija	399	12.733	1.693	7.190	(22.015)	-
Stjecanje ovisnog društva Hotel Alan d.d. (Bilješka 33)	3.345	120.226	196	31.181	108	155.056
Revalorizacija zemljišta	30	-	-	-	-	30

Amortizacija	-	(37.356)	(994)	(16.259)	-	(54.609)
Prodaja i otpis	-	-	809	9.177	-	9.986
Stjecanje ovisnog društva Hotel Alan d.d. (Bilješka 33)	-	(33.772)	(139)	(9.772)	-	(43.683)

Stanje 31.12.2018.

Nabavna vrijednost	114.237	1.439.192	12.601	321.567	28.177	1.915.774
Ispravak vrijednosti	-	(566.815)	(9.077)	(230.261)	-	(806.153)
Neto knjigovodstvena vrijednost	114.237	872.377	3.524	91.306	28.177	1.109.621

BILJEŠKA 14 – NEKRETNINE POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Grupa je za potrebe procjene vrijednosti građevinskih objekata i zemljišta hotelskih društava Hoteli Brela d.d., Hoteli Tučepi d.d., Hoteli Zlatni Rat d.d. i Hotel Alan d.d. krajem 2018. godine angažirala neovisne procjenitelje. Procijenjena vrijednost navedenih skupina nekretnina Grupe iznosi 1.315.067 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2018. godine.

Na dan 31. prosinca 2018. godine neto knjigovodstvena vrijednost zemljišta i zgrada koje su založene kao osiguranje otplate dugoročnih posudbi (Bilješka 23) iznosila je 660.200 tisuća kuna (2017.: 746.322 tisuća kuna).

Nabavna vrijednost potpuno amortizirane materijalne imovine Grupe koja je u upotrebi na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 183.503 tisuća kuna (2017.: 173.127 tisuća kuna).

Sadašnja vrijednost imovine Grupe kupljene na temelju financijskog najma na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 609 tisuća kuna (2017.: 806 tisuće kuna).

Pojedina ovisna društva koja se bave hotelskom djelatnošću su priznala određene nekretnine na kojima još nije razriješeno vlasništvo te su ovisna društva u postupku rješavanja raznih sudskih sporova po osnovi vlasništva na tim nekretninama. Nakon razrješenja sudskih sporova, ako krajnji ishod bude negativan za Gruppu, moguće je da će biti potrebno priznati ispravak vrijednosti kroz otpis zemljišta i zgrada.

Ovisno društvo Hoteli Zlatni rat d.d. je u bilanci iskazalo zemljište i određene nekretnine na pomorskom dobru u iznosu od 1.409 tisuća kuna (2017: 1.409 tisuća kuna) te objekte na tom zemljištu u ukupnoj vrijednosti od 3.441 tisuća kuna (31.12.2017.: 3.543 tisuća kuna). Riječ je o objektima koje je izgradila Grupa na tom zemljištu prije nego je zemljište proglašeno pomorskim dobrom. Korištenje objekata na pomorskom dobru utvrđuje se na temelju koncesijskih prava. Grupa s državom nije potpisala ugovor o koncesiji, te stoga nije razvidno da li će Grupa biti u mogućnosti nastaviti koristiti te objekte bez ugovora o koncesiji. Grupa nije trenutačno u mogućnosti utvrditi eventualnu obvezu temeljem neplaćanja koncesijske naknade za korištenje zemljišta u prošlim razdobljima, kao ni eventualno umanjenje vrijednosti tih objekata.

Grupa u svojoj imovini iskazuje određene nekretnine na kojima još nije razriješeno vlasništvo te je Grupa u postupku rješavanja raznih sudskih sporova po osnovi vlasništva na tim nekretninama. Nakon razrješenja sudskih sporova, ako krajnji ishod bude negativan za Gruppu, moguće je da će biti potrebno priznati ispravak vrijednosti kroz otpis zemljišta i zgrada. Na temelju najbolje procjene Grupe, 1/5 navedenih nekretnina je obuhvaćena sudskim sporovima, što je uobičajena situacija u Republici Hrvatskoj.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 15 – ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE POTHVATE**

	31.12.2018.		31.12.2017.	
	<i>(u tisućama kuna)</i>	Udio	<i>(u tisućama kuna)</i>	Udio
Praona d.o.o., Makarska	2.940	42%	2.868	42%
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o. (i)	98.538	50%	47.325	50%
WOT Hotels Adriatic Management d.o.o.	10	49%	-	-
	101.488		50.193	

(i) Društvo "Punta Zlatarac Tučepi d.o.o." je tijekom 2018. godine promijenilo naziv u "WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o."

Kretanje ulaganja u pridružena društva tijekom 2018. i 2017. godine bilo je kako slijedi:

	31.12.2018.	31.12.2017.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
1. siječnja	50.193	2.792
Udio u dobiti pridruženog društva (Praona d.o.o.)	72	76
Početno priznavanje udjela u zajedničkom pothvatu po fer vrijednosti	-	50.495
Udio u gubitku zajedničkog pothvata (WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.) (i)	(2.812)	(3.170)
Povećanje udjela u zajedničkom pothvatu - dokapitalizacija danih zajmova (ii)	54.025	-
WOT Hotels Adriatic Management d.o.o. – osnivanje društva	10	-
31. prosinca	101.488	50.193

(ii) Društvo "Hoteli Tučepi d.d." je tijekom studenog 2018. godine izvršilo dokapitalizaciju društva u zajedničkom pothvatu tj. "WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o." za iznos potraživanja po danim zajmovima u iznosu od 54.025 tisuća HRK.

Skraćeni prikaz financijskih informacija društva Praona d.o.o. prikazan je niže.

	2018	2017
Financijski položaj – Praona d.o.o.		
Kratkotrajna imovina	2.581	2.674
Dugotrajna imovina	13.336	13.103
Kratkoročne obveze	3.545	2.149
Dugoročne obveze	5.369	6.800
Neto imovina	7.003	6.828
Rezultati poslovanja – Praona d.o.o.		
Prihodi	10.074	9.730
Rashodi	(9.899)	(9.548)
Dobit	175	182

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 15 – ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE POTHVATE (nastavak)**

Skraćeni prikaz financijskih informacija društva WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o. (prethodno Punta Zlatarac Tučepi d.o.o.) prikazan je niže.

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Financijski položaj – zajednički pothvat		
Kratkotrajna imovina	6.238	20.104
Dugotrajna imovina	263.121	265.764
Kratkoročne obveze	22.495	120.724
Dugoročne obveze	77.853	98.557
Neto imovina	<u>169.011</u>	<u>66.587</u>
Rezultati poslovanja - zajednički pothvat		
Prihodi	39.783	271*
Rashodi	(45.407)	(6.611)
Gubitak	<u>(5.624)</u>	<u>(6.340)</u>
Udio Grupe u zajedničkom pothvatu	<u>(2.812)</u>	<u>(3.170)</u>

*Društvo WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o. je radi svog poslovanja, zatvoreno u razdoblju od 31. listopada do 1. travnja, te iz tog razloga nema značajnih prihoda u navedenom razdoblju.

Grupa je dana 31. listopada 2017. godine stupila u zajednički pothvat nad društvom WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o. koji je uspostavljen kao partnerstvo s društvom TUI AG, Njemačka. Poslovanje zajedničkog pothvata odvija se u mjestu Tučepi u Republici Hrvatskoj.

Sporazum o zajedničkom pothvatu zahtijeva jednoglasan pristanak obje strane za sve relevantne aktivnosti. Partneri imaju izravna prava na imovinu zajedničkog pothvata te su skupa i pojedinačno odgovorni za obveze nastale partnerstvom. Predmetno društvo se stoga klasificira kao zajednički pothvat i Grupa priznaje izravno pravo na zajedničku imovinu, obveze, prihode i rashode kao što je opisano u bilješci 2.2.

Naziv društva zajedničkog pothvata	Mjesto poslovanja / osnivanja	Udio vlasništva u %		Priroda poslovanja	Način priznavanja	Vrijednost ulaganja na 31.12.2018 (u tisućama kuna)
		2018	2017			
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.	Tučepi, Hrvatska	50%	50%	Hotelijerstvo i turizam	Po metodi udjela	98.538

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 16 – DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA**

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja od kupaca	1.751	2.157
Unaprijed plaćeni troškovi	671	90
	<u>2.422</u>	<u>2.247</u>

BILJEŠKA 17 - ZALIHE

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Sirovine i potrošni materijal	3.025	2.529
Trgovačka roba	185	274
Sitni inventar i rezervni dijelovi materijalne imovine	325	212
Dani predujmovi	39	52
Dani predujmovi povezanim društvima (Bilješka 31)	160	-
	<u>3.734</u>	<u>3.067</u>

BILJEŠKA 18 - POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja od kupaca	28.708	21.306
Potraživanja od kupaca – povezanih društava	3.568	12.599
Umanjeno za ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(8.382)	(10.185)
Neto potraživanja od kupaca	<u>23.894</u>	<u>23.720</u>
Dani predujmovi	477	270
Dani predujmovi povezanim društvima (Bilješka 31)	272	-
Potraživanja od kupaca	<u>24.643</u>	<u>23.990</u>

Fer vrijednost potraživanja od kupaca približno je jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti.

Na 31. prosinca 2018. dospjela nenaplaćena potraživanja za koje nije izvršen ispravak vrijednosti odnose se na potraživanja od više pojedinih kupaca s kojima Grupa u prijašnjim periodima nije imala problema prilikom naplate potraživanja.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 18 - POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)**

Starosna struktura potraživanja od kupaca prikazana je kako slijedi:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Nedospjela potraživanja	1.023	1.749
do 90 dana	17.122	12.070
90 - 180 dana	3.472	5.103
180 – 360 dana	841	1.789
više od 360 dana	1.436	3.009
	<u>23.894</u>	<u>23.720</u>

Knjigovodstveni iznosi potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja denominirana su u sljedećim valutama:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
EUR	18.244	14.645
HRK	6.399	9.345
	<u>24.643</u>	<u>23.990</u>

Kretanje po ispravku vrijednosti potraživanja je kako slijedi:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje na dan 1.siječnja	(10.185)	(10.004)
<i>Promjene u izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja (Bilješka 8):</i>		
Povećanje uslijed stjecanja društva Hotel Alan d.d.	(295)	-
Rezerviranja za umanjenje vrijednosti potraživanja	(590)	(953)
Tečajne razlike	39	6
	<u>(846)</u>	<u>(947)</u>
Potraživanja koja su isknjižena zbog nenaplativosti	2.648	765
Naplaćeno tijekom godine	1	1
Stanje na dan 31.prosinca	(8.382)	(10.185)

Formiranje i ukidanje rezervacija za potraživanja za koje je izvršen ispravak vrijednosti su uključeni u ostalim rashodima u izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja (Bilješka 8).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 19 - OSTALA POTRAŽIVANJA**

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja po kamatama od povezanih društava (Bilješka 31)	5.335	3.383
Troškovi budućeg razdoblja	4.357	2.240
Potraživanja od države	4.807	4.724
Ostala potraživanja (Bilješka 31)	2.351	4.077
Potraživanja od zaposlenih	45	20
Ostala potraživanja	1.085	840
	<u>17.980</u>	<u>15.284</u>

BILJEŠKA 20 – DANI KREDITI

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dugotrajni krediti		
Dani krediti pridruženim stranama – zajednički pothvati (Bilješka 31)	-	10.290
Dani krediti povezanima stranama (Bilješka 31)	32.035	-
Vrijednosno usklađenje financijske imovine – MSFI 9 (bilješka 9)	(320)	-
	<u>31.715</u>	<u>10.290</u>
Kratkotrajni krediti		
Dani krediti pridruženim stranama – zajednički pothvati (Bilješka 31)	-	44.918
Dani krediti povezanima stranama (Bilješka 31)	44.876	33.252
Vrijednosno usklađenje financijske imovine – MSFI 9 (bilješka 9)	(449)	-
Dani zajmovi zaposlenicima	18	12
	<u>44.445</u>	<u>78.182</u>
	<u>76.160</u>	<u>88.472</u>

Dugotrajni krediti u ukupnom iznosu od 32 milijuna kuna odnose se na kredit povezanom društvu Lucidus d.d. sa svrhom stjecanja 100% poslovnog udjela u društvu Glasgow gradnja d.o.o. koje je vlasnik turističkog kompleksa Croatia (110 apartmana) i Hotela Alba (80 soba) u Filip Jakovu kod Šibenika. Navedenim kreditom društvo Lucidus d.d. steklo je 100% poslovnog udjela u navedenom društvu. Grupa ima call opciju za kupnju poslovnog udjela u roku od 2 godine od datuma odobrenja danog kredita ili do dana 8. siječnja 2020. godine.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 20 – DANI KREDITI (nastavak)**

Dospijeće danih dugotrajnih kredita Grupe je do siječnja 2020. godine, navedeni krediti su osigurani zalogom poslovnog udjela društva Glasgow radnja d.o.o. na ukupni iznosi kredita u iznosu od 32 milijuna kuna i danim zadužnicama.

Grupa je za dane kratkotrajne kredite u svrhu dodatnog osiguranja tražbine uzela dodatne instrumente osiguranja u obliku zaloga nad nekretninama i zaloga u obliku kvalitetnih poslovnih udjela društava u vlasništvu poduzetnika povezanih sa Lucidus d.d. i krajnjim većinskim vlasnikom Grupe. Navedenim sredstvima osiguranja osigurani su dodatno i dugoročni zajmovi u iznosu od 32 miliona kuna.

BILJEŠKA 21 – NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31.12.2018.	31.12.2017.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje na deviznom računu	25.504	8.670
Stanje na žiro i tekućem računu	19.540	18.357
Novac u blagajni	36	23
	45.080	27.050

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 22 – TEMELJNI KAPITAL**

Upisani i osnovni dionički kapital društva matice iznosi 539.385 tisuća kuna i raspodijeljen je na 5.393.850 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 100 kuna po dionici.

Vlasnička struktura na dan 31. prosinca 2018. je kako slijedi:

Dioničar	Ukupan broj dionica	Nominalni iznos	Udio u %
Sunce Ulaganja d.o.o.	3.004.672	300.467.200	55,71
Lucidus d.d.	1.143.239	114.323.900	21,20
Erste plavi OMF kategorije B	892.898	89.289.800	16,55
Raiffeisen OMF kategorije B	156.134	15.613.400	2,89
PBZ CO OMF - kategorija B	70.460	7.046.000	1,31
Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond	67.470	6.747.000	1,25
Erste plavi expert - dobrovoljni mirovinski fond	25.753	2.575.300	0,48
Raiffeisen OMF kategorije A	8.895	889.500	0,16
Erste plavi OMF kategorije A	8.162	816.200	0,15
PBZ CO OMF - kategorija A	5.695	569.500	0,11
Ostali dioničari	10.472	1.047.200	0,19
Ukupno	5.393.850	539.385.000	100,00

Vlasnička struktura na dan 31. prosinca 2017. je kako slijedi:

Dioničar	Ukupan broj dionica	Nominalni iznos	Udio u %
Sunce Ulaganja d.o.o.	3.004.672	300.467.200	61,48
Erste plavi OMF kategorije B	809.004	80.900.400	16,55
Lucidus d.d.	727.500	72.750.000	14,89
Raiffeisen OMF kategorije B	156.134	15.613.400	3,19
Raiffeisen dobrovoljni mirovinski fond	67.470	6.747.000	1,38
PBZ CO OMF - kategorija B	63.840	6.384.000	1,31
Erste plavi expert - dobrovoljni mirovinski fond	25.814	2.581.400	0,53
Raiffeisen OMF kategorije A	8.895	889.500	0,18
Erste plavi OMF kategorije A	8.162	816.200	0,17
PBZ CO OMF - kategorija A	5.160	516.000	0,11
Ostali dioničari	10.411	1.041.100	0,21
Ukupno	4.887.062	488.706.200	100,00

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 23 – POSUDBE**

	31.12.2018.	31.12.2017.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dugoročne		
Kreditni primljeni od banaka	503.009	377.779
Financijski najam	335	305
Umanjeno za: tekuće dospijeće dugoročnih zajmova	(54.087)	(97.020)
	449.257	281.064
Kratkoročne		
Tekuće dospijeće dugoročnih zajmova	54.087	97.020
Zajam od povezanog društva	464	-
Kreditni primljeni od banaka	-	15.945
Financijski najam	149	151
	54.700	113.116
	503.957	394.180

Dana 28. kolovoza 2018. godine potpisan je ugovor o refinanciranju cjelokupnog financijskog duga Sunce Koncerna d.d. i ovisnih hotelskih društava s Europskom bankom za obnovu i razvoj kao aranžerom, te Erste&Steiermärkische Bank d.d., Privredne banke Zagreb d.d., i Zagrebačke banke d.d. kao članicama sindikata banaka. Ukupna vrijednost transakcije iznosila je 73 milijuna eura, pri čemu su sve banke ravnomjerno sudjelovale u navedenom iznosu. Iako je Ugovor o kreditu potpisan dana 28. kolovoza 2018. godine, sredstva su isplaćena 18. prosinca 2018. godine nakon ispunjenja svih prethodnih uvjeta prema Ugovoru o kreditu. Društvo je refinanciralo svoj cjelokupni dug prema bankama na razdoblje od 10 godina, prilikom čega je preuzelo održavanje određenih financijskih obveza („kovenanta“), koji su uobičajeni za transakciju te vrste.

Kovenanti obuhvaćaju sljedeće financijske obveze:

- (a) pokriće kamata,
- (b) novčano pokriće tekućih obveza,
- (c) zaduženost (mjereno omjerom neto financijskog duga s EBITDA),
- (d) pokrivenost zajma vrijednošću zaloga i
- (e) pokazatelj vlastitog kapitala u odnosu na ukupnu imovinu Društva.

Na dan 31. prosinca 2018. godine, Društvo je bilo u skladu sa svim preuzetim kovenantima. U slučaju ispunjenja određenih uvjeta kod izračuna pokazatelja zaduženosti Grupe, preuzeta kamatna stopa ima mogućnost prilagodbe na dolje (eng. Margin Step Down).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 23 – POSUDBE (nastavak)**

	<u>Nedospjeli iznos</u>	<u>Valuta</u>	<u>Kamatna stopa</u>	<u>Dospijeće</u>
<i>(u tisućama kuna)</i>				
Kreditni od banka				
Europska banka za obnovu i razvoj	125.753	EUR	6M EURIBOR + 2%	2028.
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	125.752	EUR	6M EURIBOR + 2%	2028.
Privredna banka Zagreb d.d.	125.752	EUR	6M EURIBOR + 2%	2028.
Zagrebačka banka d.d.	125.752	EUR	6M EURIBOR + 2%	2028.
	503.009			

Kreditni su osigurani hipotekama nad zemljištem i zgradama (Bilješka 14) s neto knjigovodstvenom vrijednosti od 660.200 tisuće kuna (2017.: 746.322 tisuće kuna).

Efektivna kamatna stopa na dan bilance iznosila je 4,37% (2017.: 4,77%).

Dospijeće dugoročnih posudbi:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
<i>(u tisućama kuna)</i>		
Između 2 i 5 godine	224.211	236.871
Preko 5 godina	225.046	44.193
	449.257	281.064

Knjigovodstvena vrijednost posudbi približno je jednaka fer vrijednosti.

Knjigovodstvena vrijednost posudbi denominirana je u sljedećim valutama:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
<i>(u tisućama kuna)</i>		
EUR	503.493	387.638
HRK	464	6.542
	503.957	394.180

Obveze iz najmova efektivno su osigurane budući da se prava nad unajmljenom imovinom vraćaju najmodavcu u slučaju neispunjavanja ugovornih obveza.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 23 – POSUDBE (nastavak)**

Sadašnja vrijednost obveza iz financijskog najma je kako slijedi:

	31.12.2018.	31.12.2017.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Do 1 godine	149	151
Između 1 i 5 godine	335	294
Preko 5 godina	-	11
	484	456

Grupa ima sljedeće neiskorištene kreditne linije:

	31.12.2018.	31.12.2017.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Promjenjiva kamatna stopa:		
Manje od godinu dana	-	12.326
Fiksna kamatna stope:		
Manje od godinu dana	-	1.470
	-	13.796

Usklada obveza nastalih iz financijskih aktivnosti

Tablica u nastavku navodi pojedinosti o promjenama u obvezama koje proizlaze iz financijskih aktivnosti, uključujući i novčane i nenovčane promjene, a za koje Grupa smatra da su materijalno značajni. Obveze koje proizlaze iz financijskih aktivnosti su one za koje su novčani tokovi ili budući novčani tokovi klasificirani u izvještaj o novčanim tokovima kao novčani tokovi iz financijskih aktivnosti.

<i>(u tisućama kuna)</i>	1. siječnja 2018.	Novčani tok		Stjecanje ovisnog društva	Tečajne razlike	31. prosinca 2018.
		<i>Povećanja</i>	<i>Smanjenja</i>			
Primljeni krediti i zajmovi	394.180	706.307	(656.778)	64.196	(3.948)	503.957
<i>(u tisućama kuna)</i>	1. siječnja 2017.	Novčani tok		Prodaja ovisnog društva	Tečajne razlike	31. prosinca 2017.
		<i>Povećanja</i>	<i>Smanjenja</i>			
Primljeni krediti i zajmovi	401.013	229.322	(157.623)	(77.641)	(891)	394.180

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 24 – REZERVIRANJA**

<i>(u tisućama kuna)</i>	Otpremnine /i/	Rezerviranja po sudskim sporovima /ii/	Jubilarne nagrade /i/	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2018.	551	652	784	1.987
Dodatna rezerviranja	154	-	234	388
Korišteno u toku godine	(139)	(46)	(190)	(375)
Stanje 31. prosinca 2018.	566	606	828	2.000
Tekuće dospijeće	105	-	147	252
Dugoročno dospijeće	461	606	681	1.748

/i/ Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine predstavljaju sadašnju vrijednost budućih plaćanja obveze za jubilarne nagrade i otpremnine na datum izvještaja o financijskom položaju. Sadašnja vrijednost obračunava se uz primjenu kamatnih stopa na državne obveznice. Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja unutar „Plaće i ostala materijalna prava radnika“.

/ii/ Rezerviranja za sudske sporove predstavljaju rezerviranja za određene tužbe protiv Grupe od strane kupaca, dobavljača i zaposlenika. Rezerviranja se priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja unutar pozicije „Ostali poslovni rashodi“ (Bilješka 8). Prema mišljenju Uprave, a nakon pravnog savjetovanja, ishod pravnih tužbi neće prouzrokovati gubitak iznad iznosa rezervacija koje su priznate na dan 31. prosinca 2018. godine.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 25 – ODGOĐENA POREZNA OBVEZA**

Kretanje odgođene porezne obveze tijekom 2017. i 2018. godine bilo je kako slijedi:

	Revalorizacija nekretnina
	<i>(u tisućama kuna)</i>
Stanje 1. siječnja 2017.	11.385
Prodaja udjela u ovisnom društvu	(10.561)
Prodaja revaloriziranog zemljišta	(132)
Stanje 31. prosinca 2017.	692
Stjecanje društva Hotel Alan d.d.	380
Revalorizacija zemljišta tijekom 2018. godine	6
Stanje 31. prosinca 2018.	1.078

BILJEŠKA 26 - OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

	31.12.2018.	31.12.2017.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Obveze prema dobavljačima	38.114	30.017
Primljeni predujmovi	2.266	1.860
Obveze prema dobavljačima – povezanim društvima (Bilješka 31)	2.916	1.118
Obveze za PDV	2.185	817
Obveze za kamate - banke	382	3.326
Obveze za kamate prema povezanim društvima (Bilješka 31)	9	-
	45.872	37.138

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 27 - OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE**

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Ukalkulirani prekovremeni sati i neiskorišteni godišnji odmor	8.560	8.248
Odgođeni prihodi	7.204	6.154
Obveze za plaće	6.627	5.304
Ukalkulirani troškovi	3.120	333
Obveze za doprinose iz plaće	1.806	1.433
Obveze za doprinose na plaće	1.461	1.185
Obveze za porez na dobit	1.184	3.926
Ostale obveze za poreze i druge naknade	693	130
Obveze za poreze i prireze na plaće	589	478
Ostale obveze	143	138
Ostale obveze – povezane strane (Bilješka 31)	444	83
	<u>31.831</u>	<u>27.412</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 28 - NOVAC GENERIRAN POSLOVANJEM**

Usklađenje dobiti s novcem generiranim iz poslovanja:

	31.12.2018.	31.12.2017.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dobit nakon oporezivanja	30.020	20.609
Obavljena usklađenja:		
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine (Bilješka 13, 14)	55.103	43.739
Vrijednosno usklađenje imovine Aerodroma Brač (Bilješka 8)	-	15.700
Gubitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	1.353	822
Rezerviranja za jubilarne nagrade, zakonske naknade i otpremnine (Bilješka 24)	388	106
Prihodi od kamata (Bilješka 9)	(5.601)	(2.189)
Rashodi od kamata (Bilješka 9)	17.817	18.907
Vrijednosno usklađivanje financijske imovine IFRS 9 (Bilješka 9)	812	-
Vrijednosno usklađivanje potraživanja (Bilješka 8)	590	2.178
Udio u neto dobiti društava prema metodi udjela (Bilješka 15)	2.739	3.094
Prihod od prodaje udjela	-	(10.976)
Nerealizirane tečajne razlike u stranoj valuti (gubitak)	(3.944)	(4.090)
Ukupno usklađenja	69.257	67.291
Novčani tok iz poslovanja prije promjena na obrtnom kapitalu	99.277	87.900
Promjene na obrtnom kapitalu (bez efekta na stjecanje i otuđenje):		
- potraživanja od kupaca	3.054	(17.507)
- ostala potraživanja	191	(68.450)
- zalihe	(599)	(751)
- obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(7.131)	103.112
Novac generiran iz poslovanja	94.792	104.304

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 29 - POTENCIJALNE OBVEZE

Sudski sporovi

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa sudjeluje u određenim sudskim sporovima pokrenutima protiv njenih ovisnih društava. U slučaju gubitka pojedinih sporova Grupa može imati odljeve financijskih sredstava. Ovisna društva formirala su rezerviranja za sudske sporove za koje je Uprava procijenila da postoji rizik gubitka.

Posebno značajni sporovi su sljedeći:

1. Društvo Hoteli Zlatni rat d.d. je tuženo 30. prosinca 2008. godine od strane fizičkih osoba radi isplate naknade za korištenje teniskih terena u njihovom vlasništvu, s osnove izgubljene zakupnine. Društvo je paralelno postavilo protutužbeni zahtjev radi isplate uloženog u gradnju stadiona. Nakon prethodno održanog postupka pred prvostupanjskim i drugostupanjskim sudom, Općinski sud je u ponovljenom postupku dana 15. srpnja 2016. godine donio prvostupanjsku presudu protiv Društva kojom je naloženo Društvu isplatiti iznos od 9.292.725 HRK u visini iznosa zakupnine, zajedno sa zateznim kamatama na pojedine mjesečne iznose, kao i iznos od 1.339.494 HRK na ime troškova parničnog postupka. Društvo je podnijelo žalbu te je Županijski sud u Splitu 10. svibnja 2017. godine ukinuo prvostupanjsku presudu i vratio predmet na ponovni postupak i odlučivanje prvostupanjskom sudu. Postupak je prekinut na ročištu 20. veljače 2018. godine do okončanja postupka utvrđenja vlasništva temeljem tužbe Društva po novoj pravnoj osnovi, Zakonu o udruženom radu. Općinski sud je razdvojio postupak pokrenut temeljem spomenute protutužbe Društva, koji se sada vodi pod drugim poslovnim brojem. U predmetu je održano pripremno ročište i ročište za glavnu raspravu 21. ožujka 2019. godine na kojem je sud zaključio raspravu te se očekuje odluka suda.
2. Dana 14. rujna 2018. društvo Tehnika d.d. je podnijela tužbu protiv društva Hoteli Brela d.d. radi isplate u ukupnom iznosu od 21.175.716 kn sa zateznom kamatom tekućom od 10. srpnja 2018. godine prema ugovoru o građenju od 19. prosinca 2016. sklopljenom radi rekonstrukcije Hotela Berulia. Grupa prema svojoj najboljoj procjeni ne očekuje materijalni gubitak u konačnom ishodu ovoga spora, budući da je došlo do neupitnog kašnjenja društva Tehnika d.d. kao glavnoga izvođača na radovima na objektu Berulia. U sudskom postupku održano je pripremno ročište na kojem se društvo Hoteli Brela d.d. očitovalo na sve navode tužitelja te su ih u potpunosti osporili. Sud je naložio izbor građevinskog vještaka sa svrhom izrade mišljenja.

Ne očekuje se da će ishod bilo kojeg od prethodno navedenih postupaka imati značajan utjecaj na financijski položaj ili rezultat Grupe.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 29 - POTENCIJALNE OBVEZE (nastavak)****Sudužništva, jamstva i garancije**

Potencijalne obveze čine jamstva i sudužništva po primljenim jamstvima u kojima su originalni dužnici povezane članice Grupe i društvo u zajedničkom pothvatu. Jamstva se najvećim dijelom odnose na sredstva korištena u svrhu financiranja rekonstrukcije i nadogradnje hotela te manjim dijelom za obrtna sredstva.

Ukupan nominalan iznos izdanih jamstava i garancija Grupe na dan 31.12.2018. godine iznosi 144.021 tisuća kuna. Grupa je trenutno u postupku uklanjanja jamstava kod društva u WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o. (zajednički pothvat) u ukupnom nominalnom iznosu od 76.896 tisuća kuna.

Pregled sudužništva, jamstava i garancija:

Korisnik kredita	Odobreni iznos	Svrha	Dospijeće	Iznos neotplaćene glavnice na 31.12.2018	Iznos neotplaćene glavnice na 31.12.2017
				<i>(u tisućama kuna)</i>	
Lucidus d.d.	3.291	Obrtna sredstva	01.01.2020.	927	2.420
Sunčane Toplice d.o.o.	46.000	Rekonstrukcija i nadogradnja kompleksa u Bizovcu	30.06.2033.	45.087	45.981
Jako vino d.o.o.	9.350	Program restrukturiranje	01.11.2022.	4.675	5.845
Jako vino d.o.o.	493	Obrtna sredstva	01.10.2019.	493	493
Jako vino d.o.o.	986	Obrtna sredstva	01.02.2019.	247	493
Sunčana murvica d.o.o.	3.483	Vinograd	01.01.2027.	2.874	3.222
Sunčana murvica d.o.o.	3.528	Vinograd	31.12.2023.	2.049	2.340
Jako Andabak	15.000	Preuzimanje duga Sunčane Toplice	30.09.2024.	10.773	12.657
Salve Regina Marija Bistrica d.o.o.	21.445	Kupnja, rekonstrukcija i uređenje hotela Kaj	31.12.2020.	-	6.825
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.	33.605	Rekonstrukcija hotela TUI BLUE Jadran	31.08.2026.	29.452	33.359
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.	33.605	Rekonstrukcija hotela TUI BLUE Jadran	31.08.2026.	29.452	33.359
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.	22.215	Rekonstrukcija hotela TUI BLUE Jadran	31.10.2022.	17.992	22.239
Ukupno	193.001			144.021	169.233

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 30 - PREUZETE OBVEZE**

(a) Obveze za kapitalna ulaganja

Na datum bilance nije bilo ugovorenih, a nerealiziranih obveza za kapitalna ulaganja.

(b) Obveze iz operativnog najma – Grupa kao najmoprimac

Grupa unajmljuje nekoliko vozila na ugovore o operativnom najmu.

Buduća ukupna minimalna plaćanja po operativnom najmu su kako slijedi:

	<u>31.12.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
do 1 godine	478	321
od 1-5 godina	1.260	479
više od 5 godina	-	-
	<u>1.738</u>	<u>800</u>

U 2018. godini Grupa je napravila preliminarnu procjenu potencijalnog efekta usvajanja MSFI-ja 16 na svoje financijske izvještaje. Grupa procjenjuje da će primjena MSFI 16 utjecati na financijske izvještaje kroz povećanje bilančne svote za Grupu u iznosu od 27,6 milijuna kuna. Najveći efekt na povećanje bilančne svote u iznosu od 18,4 milijuna kuna ima zakup nekretnina Turističkog naselja Velaris na razdoblje od preostale 4 godine zakupa, najam poslovne zgrade u iznosu od 5 milijuna kuna i najam mobilnih kućica u iznosu od 2,5 milijuna kuna dok se ostala razlika se odnosi na najam automobila.

Također Grupa u 2019. godini očekuje, prema preliminarnoj procjeni, povećanje troška amortizacije u iznosu od 7,5 milijuna kuna i povećanje troška kamate u iznosu od 1,1 milijuna kuna, a posljedično smanjenje troška najma za navedene iznose.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 31 - TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA**

Strane se smatraju povezanim ako jedna strana ima kontrolu nad drugom stranom ili ako ima značajan utjecaj u donošenju financijskih i poslovnih odluka. Isto tako, povezanim stranama smatraju se pridruženi subjekti i zajednički pothvati.

Tijekom redovnog poslovanja Grupa je ušla u nekoliko transakcija s povezanim stranama. Transakcije su obavljene po uobičajenim trgovačkim uvjetima i po tržišnim stopama.

Krajem godine, transakcije s povezanim stranama su kako slijedi:

	Bilješka	31.12.2018.	31.12.2017.
POTRAŽIVANJA		<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja od kupaca	18		
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.		1.309	1.089
Salve Regina – Marija Bistrica d.o.o.		1.030	-
Lucidus d.d.		590	457
Sunčane toplice d.o.o.		440	333
Jako Vino d.o.o.		94	42
Sunčana Murvica d.o.o.		33	25
Izvor osiguranje d.d.		32	81
Stubaki d.d.		17	13
Zlatni rat d.d.		15	11
Imperator Dioklecian d.o.o.		7	5
ŠKZ Sunce u likvidaciji		1	1
Hotel Alan d.d.		-	5.538
Sunce Ulaganja d.o.o.		-	34
Lječilište Bizovačke Toplice d.o.o.		-	14
		3.568	7.643
Potraživanja za kamate	19		
Lucidus d.d.		4.303	1.798
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.		1.031	1.575
Jako Andabak		1	1
Hotel Alan d.d.		-	9
		5.335	3.383
Dani predujmovi	17,18		
Nest plus d.o.o.		272	-
Jako Vino d.o.o.		160	-
		432	-
Potraživanja za dane kredite	20		
Lucidus d.d.		76.142	33.052
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.		-	55.208
Hotel Alan d.d.		-	200
		76.142	88.460

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 31 - TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)**

	Bilješka	31.12.2018.	31.12.2017.
		<i>(u tisućama kuna)</i>	
Ostala potraživanja	19		
Sunčane toplice d.o.o.		2.163	1.958
Izvor osiguranje d.d.		123	110
Stubaki d.d.		65	65
Hotel Alan d.d.		-	1.848
Jako Vino d.o.o.		-	96
		2.351	4.077
OBVEZE			
Obveze prema dobavljačima	26		
Praona d.o.o.		1.276	780
Izvor osiguranje d.d.		609	85
Nest plus d.o.o.		322	99
Sunčane toplice d.o.o.		247	-
Jako Vino d.o.o.		241	110
Salve Regina – Marija Bistrica d.o.o.		143	36
Sunčane Livade d.o.o.		45	-
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.		32	-
Lucidus d.d.		1	1
Hotel Alan d.d.		-	7
		2.916	1.118
Obveze za kamate	26		
Izvor osiguranje d.d.		9	-
		9	-
Ostale obveze	27		
Izvor osiguranje d.d.		367	2
Jako Vino d.o.o.		77	77
Nest plus d.o.o.		-	4
		444	83

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 31 – TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)**

	<u>Bilješka</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
		<i>(u tisućama kuna)</i>	
PRIHODI			
Prihodi od prodaje	4		
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.		368	-
Hotel Alan d.d.		83	131
Jako Vino d.o.o.		28	119
Izvor osiguranje d.d.		24	65
Salve Regina – Marija Bistrica d.o.o.		21	166
Sunčane šume d.o.o.		1	1
Lucidus d.d.		-	2
Sunčane toplice d.o.o.		-	1
		525	485
Prihodi od kamata	9		
Lucidus d.d.		3.366	1.270
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.		1.770	373
Hotel Alan d.d.		444	9
		5.580	1.652
Ostali prihodi	5		
WOT Hotels Adriatic Asset Company d.o.o.		466	60
Izvor osiguranje d.d.		296	185
Jako Vino d.o.o.		253	254
Lucidus d.d.		108	138
Praona d.o.o.		17	17
Salve Regina – Marija Bistrica d.o.o.		7	10
Zlatni Rat d.d.		7	7
Sunčana Murvica d.o.o.		2	7
Hotel Alan d.d.		-	68
		1.156	746
Naknada za upravljanje	5		
Hotel Alan d.d.		1.226	2.105
Salve Regina – Marija Bistrica d.o.o.		298	155
		1.524	2.260

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 31 – TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)**

	<u>Bilješka</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
		<i>(u tisućama kuna)</i>	
RASHODI			
Troškovi prodane robe	6		
Jako Vino d.o.o.		1.400	1.496
Sunčane livade d.o.o.		751	805
Salve Regina – Marija Bistrica d.o.o.		-	176
Hotel Alan d.d.		-	80
		<u>2.151</u>	<u>2.557</u>
Ostali troškovi	8		
Nest plus d.o.o.		742	848
Salve Regina – Marija Bistrica d.o.o.		561	637
Jako Vino d.o.o.		441	344
Izvor osiguranje d.d.		24	1
Hotel Alan d.d.		21	22
Praona d.o.o.		3	-
		<u>1.792</u>	<u>1.852</u>
Troškovi osiguranja	8		
Izvor osiguranje d.d.		2.811	2.553
		<u>2.811</u>	<u>2.553</u>
Troškovi pranja rublja	6		
Praona d.o.o.		6.575	6.464
		<u>6.575</u>	<u>6.464</u>
Troškovi najma	6		
Nest plus d.o.o.		1.731	1.647
Lucidus d.d.		5	5
Hotel Alan d.d.		-	6
		<u>1.736</u>	<u>1.658</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 31 – TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)****Ključni menadžment, Uprava i Nadzorni Odbor**

	2018	2017
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Neto plaće	4.893	3.709
Doprinosi	3.323	1.985
Porez i prirez	1.116	758
Bonusi	10	140
Ostale naknade	32	17
Ključni menadžment /i/	9.374	6.609
Uprava	2.800	2.256
Nadzorni Odbor /ii/	2.920	3.192
Ukupno	15.094	12.057

/i/ Ključni menadžment uključuje izvršne direktore hotelskih društava, direktore hotela i hotelskih jedinica i direktore matičnog društva.

/ii/ Primanja nadzornog odbora odnose se na naknade za rad članovima nadzornih odbora ovisnih društava, kao i primanja koje pojedini članovi nadzornog odbora društva Sunce koncerna primaju po osnovi sklopljenih ugovora o radu.

Ivan Augustin, član nadzornog odbora Sunce koncerna d.d. koji je imenovan od strane Erste d.o.o. – društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima ne prima naknadu za svoj rad.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 32 – STJECANJE OVISNIH DRUŠTAVA TIJEKOM 2004. GODINE**

Grupa je 15. listopada 2004. godine stekla tri ovisna društva: Hoteli Brela d.d., Hoteli Tučepi d.d. i Hoteli Zlatni rat d.d. Međutim, kako alokacija kupovne cijene nije izvršena na datum stjecanja nije utvrđena fer vrijednost stečene imovine i preuzetih obveza kao niti goodwill ili dobit od povoljne kupnje. Budući da gore navedeno nije bilo u skladu sa zahtjevima MSFI-a 3 *Poslovne kombinacije*, Grupa je angažirala neovisne konzultante za pomoć u pripremi alokacije kupovne cijene tijekom 2018. godine s ciljem procjene jesu li i koliko značajne reklasifikacije konsolidiranih financijskih izvještaja za preostale učinke alokacije kupovne cijene.

Pregled stečenih društava dan je niže:

Naziv stečenog društva	Sjedište	Osnovna djelatnost	Datum stjecanja	Udio stečenih dionica	Prenesena naknada (u milijunima HRK)
Hoteli Brela d.d.	Brela, Hrvatska	Hotelska djelatnost	31. prosinca 2004.	84,70%	81,3
Hoteli Tučepi d.d.	Tučepi, Hrvatska	Hotelska djelatnost	31. prosinca 2004.	89,10%	93,2
Hoteli Zlatni rat d.d.	Bol na Braču, Hrvatska	Hotelska djelatnost	31. prosinca 2004.	67,00%	48,0

Neovisni konzultanti pripremili su procjene fer vrijednosti imovine i stečenih obveza iz perspektive 31. prosinca 2004. godine uzimajući u obzir da projekcije poslovanja odražavaju očekivanja tržišnog sudionika koja su bila aktualna u tom periodu. Imovina stečena u 2004. godini u najvećoj mjeri je uključivala 11 hotela ukupnog kapaciteta oko 2.037 soba, smještenih na tri lokacije u Splitsko –Dalmatinskoj županiji: Brela, Tučepi te Bol na otoku Braču.

Sukladno provedenoj analizi zaključak Uprave je da je prethodno iskazana knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. prosinca 2004. u prihvatljivom rasponu (uzimajući u obzir različite ponderirane prosječne stope kapitala i stope rasta kao jednu od glavnih pretpostavki u modelu) u odnosu na utvrđenu fer vrijednosti na isti datum te na temelju tih podataka nisu potrebne korekcije u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Posljedično, i iznos dobiti od povoljne kupnje koji je priznat u konsolidiranim financijskim izvještajima u prethodnim razdobljima kao razlika između iznosa plaćenog za stjecanje neto imovine i knjigovodstvene vrijednosti te stečene neto imovine nije potrebno korigirati na 31.12.2018. godine.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE**ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.****BILJEŠKA 33 – STJECANJE OVISNOG DRUŠTVA POD ZAJEDNIČKOM KONTROLOM**

Naziv stečenog društva	Sjedište	Osnovna djelatnost	Datum stjecanja	Udio stečenih dionica	Prenesena naknada (u tisućama HRK)
Hotel Alan d.d.	Starigrad, Hrvatska	Hotelska djelatnost	1. kolovoza 2018.	97,96%	121.714

U kolovozu 2018. godine Sunce Koncern d.d. je stekao 97,96% dionica u društvu Hotel Alan d.d. od društva Lucidus d.d. u obliku razmjene dionica.

Stjecanje je izvršeno izdavanjem 506.788 novih dionica društvu Lucidus d.d. u zamjenu za 97,96 % dionica Hotela Alan d.d.

Vrednovanje u svrhu razmjene dionica obavljeno je od strane neovisnog procjenitelja, a ukupna vrijednost naknade određena je u iznosu od 121.714 tisuća kuna.

S aspekta Grupe, navedena transakcija se smatra poslovnim spajanjem pod zajedničkom kontrolom te se primjenjuje metoda udruživanja interesa prema kojoj se stečena imovina i obveze uključuje u konsolidirane financijske izvještaje po njihovim knjigovodstvenim vrijednostima (a ne po fer vrijednostima) te se ne stvara dodatni goodwill.

Stečena imovina i obveze

<i>(u tisućama kuna)</i>	Knjigovodstvena vrijednost na datum stjecanja
Imovina	
Nekretnine, postrojenja i oprema (bilješka 14)	111.373
Nematerijalna imovina (bilješka 13)	23
Kupci i ostala potraživanja	9.661
Novac i novčani ekvivalenti	2.066
Zalihe	69
Ukupno stečena imovina	123.192
Obveze	
Dobavljači i ostale obveze	(30.977)
Odgođena porezna obveza (bilješka 25)	(380)
Financijske obveze (bilješka 23)	(64.856)
Ukupno stečene obveze	(96.213)
Neto pripojena imovina	26.979
Manje: prenesena naknada	(121.714)
Neto efekt na glavicu prilikom pripajanja (Izveštaj o promjenama kapitala)	(94.735)

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

BILJEŠKA 34 – NAČELO TRAJNOSTI POSLOVANJA

Konsolidirana financijska izvješća su pripremljena na temelju pretpostavke neograničenosti trajanja poslovanja. Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa iskazuje kratkotrajnu imovinu višu od kratkoročnih obveza za 3.227 tisuća kuna (2017.: kratkoročne obveze veće od kratkotrajne imovine za 30.353 tisuća kuna).

S obzirom na sezonski karakter poslovanja Grupe, kratkotrajna imovina u odnosu na kratkoročne obveze je krajem godina smanjena. Također, glavnina novčanih sredstava iz redovnog poslovanja pritječe početkom nove turističke sezone, odnosno nove poslovne godine. Uzimajući u obzir navedeno, Uprava Grupe je razmotrila primjerenost korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja prilikom sastavljanja financijskih izvještaja za 2018. godinu te je zaključila da je ista primjerena.

BILJEŠKA 35 – DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Dana 13. ožujka 2019. godine Nadzorni odbori ovisnih društava Hoteli Brela d.d., Hoteli Tučepi d.d., Hoteli Zlatni rat d.d. i Hotel Alan d.d. odobrili su pripreme radnje za pokretanje postupka pripajanja ovisnih društava vladajućem društvu Sunce koncernu d.d. kao društvu preuzimatelju sa svrhom daljnje optimizacije organizacijske strukture poslovanja. Grupa nije imala drugih značajnih događaja nakon izvještajnog datuma, a koji bi zahtijevali uskladbu ili objavu u ovim financijskim izvještajima.

Sunce koncern d.d. Grupa

**BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 36 – SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE KONSOLIDIRANIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane financijske izvještaje iznijete na prethodnim stranicama sastavila je i odobrila njihovo izdavanje Uprava dana 25. travnja 2019. godine.

Potpisali u ime Uprave:

Predsjednik Uprave

Tonči Boraš

Član Uprave

Kristijan Gagulić

Član Uprave

Ivan Potkrajčić

Sunce koncern d.d.

Trpinjska 9

10 000 Zagreb

Hrvatska

Rezervirajte sobu na www.bluesunhotels.com

Odnosi s investitorima

www.bluesunhotels.com/investitori

ir@bluesunhotels.com